Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XI, Nr. 545 — Vineri 25 decembrie 1959 — 8 pagini 25 bani

TRĂIASCĂ REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Stăpîni pe soarta noastră

Intregul nostru popor întîmpină în aceste zile o sărbătoare scumpă — 12 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne.

La 30 Decembrie 1947, masele muncitoare, conduse de Partidul Comunist Romîn, continuînd revoluția populară începută la 23 August 1944, au răsturnat monarhia și au făurit Republica Populară Romînă, statul dictaturii proletariatului, patria celor ce muncesc de la orașe și sate, în care întreaga putere aparține clasei muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare.

Monarhia, principal reazim al reacțiunii burghezo-moșierești, a jefuit și exploatat crunt, timp de peste 80 de ani, poporul. Regele, cel mai mare moșier și capitalist al țării, era proprietarul a peste 150.000 de hectare de pămînt și principalul acționar la peste 30 mari întreprinderi industriale și bancare. Niciodată nu va uita poporul crimele sîngeroase ale odioasei monarhii, gloanțele care au străpuns pieptul celor 11.000 de țărani în anul 1907, sîngele muncitorilor vărsat în Piața Teatrului Național, represiunile din Valea Jiului, crima în masă împotriva greviștilor de la Grivița. Niciodată nu vor uita oamenii muncii că monarhia a pregătit fascizarea țării și dezlănțuirea criminalului război antisovietic.

Instaurarea Republicii Populare Romîne a deschis calea construcției socialiste, descătușînd inițiativa creatoare a maselor populare, care în decurs de numai 12 ani, sub conducerea partidului, au înscris în istorie pagini nepieritoare de luptă avîntată pentru lichidarea stării de mizerie, sărăcie și întuneric în care au fost ținute de burghezie și moșierime în frunte cu regele.

Regimul de democrație populară, formă a dictaturii proletariatului, dezvoltarea patriei noastre pe drumul socialismului sînt rezultatul unui proces istoric îndelungat, rodul luptei maselor populare pentru eliberarea socială și independență națională, pentru o viață fericită și îmbelșugată. Stat al muncitorilor și țăranilor în Republica Populară Romînă se asigură o largă democrație pentru masele celor ce muncesc. In țara noastră nu există capitaliști, bancheri, moșieri. Oamenii muncii au devenit singurii stăpîni ai bogățiilor țării, în mîinile lor se află întreaga putere de stat. Prigoana și teroarea împotriva cetățenilor de alte naționalități au dispărut o dată cu regimul burghezo-moșieresc.

Sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Romîn, Romînia s-a transformat în acești ani, dintr-o țară agrară înapoiată, într-o țară cu o industrie dezvoltată și o agricultură în plin avînt.

Naționalizarea în anul 1948 a principalelor mijloace de producție din industrie și transporturi, a societăților bancare și de asigurări, transformarea lor în proprietate socialistă, bun al întregului popor, a însemnat lichidarea dominației economice a burgheziei, desființarea exploatării omului de către om în cel mai important domeniu al producției sociale, crearea sectorului economic socialist.

In acest an producția industrială a țării noastre va depăși de 4,5 ori producția anului 1938 — anul considerat cel mai „prosper" în timpul regimului burghezo-moșieresc. In anii puterii populare au fost construite 138 fabrici și uzine noi, iar alte peste 300 au fost reutilate. Numai în ultimii ani au intrat în producție Laminorul de țevi de la Roman, Blumingul de la Hunedoara, Uzina de fire și fibre sintetice de la Săvinești, Fabrica de acid sulfuric și superfosfați de la Năvodari etc. Regiuni întregi în trecut rămase mult în urmă din punct de vedere economic și cultural ca Moldova, Țara Moților, Dobrogea, Oltenia, au cunoscut în anii puterii populare o adevărată înflorire.

S-au creat ramuri de producție inexistente înainte, ca, de pildă, industriile de utilaj petrolifer, electrotehnice, de tractoare și mașini agricole, îngrășăminte chimice, coloranți, fire și fibre sintetice, mase plastice, medicamente.

Traducînd în viață sarcinile trasate de Congresul al II-lea al partidului și de plenarele C.C. al P.M.R., muncitorii, tehnicienii și inginerii își îndreaptă eforturile spre o cît mai largă folosire a tuturor rezervelor interne existente în fiecare întreprindere, pentru aplicarea în producție a tehnicii înaintate.

Ca urmare a politicii leniniste a partidului de transformare socialistă a agriculturii, în acești ani s-a născut și s-a dezvoltat sectorul socialist al agriculturii care deține astăzi peste 70% din suprafața arabilă a țării și cuprinde circa 70% din numărul total al gospodăriilor țărănești. Țărănimea are astăzi la dispoziție peste 36.000 tractoare fizice și peste 11.000 combine, în timp ce pe vremea regimului burghezo-moșieresc lucrau în agricultură doar circa 4000 tractoare fizice, și acestea erau numai ale moșierilor și chiaburilor.

Numai între 1956—1959 partidul și guvernul au orientat spre agricultură investiții de 8,7 miliarde lei, ceea ce a dus la întărirea bazei tehnico-materiale a acesteia.

Ca urmare a progreselor realizate în lărgirea sectorului socialist, în mecanizarea agriculturii și aplicarea tot mai largă a **regulilor** agrotehnice înaintate, oamenii muncii de la sate obțin însemnate rezultate în sporirea producției agricole, demonstrînd în practică superioritatea agriculturii socialiste.

Traducerea în viață a sarcinilor prevăzute în planul de stat pe 1960 va da un nou avînt industriei și agriculturii noastre. După cum rezultă din Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie a.c., în 1960 țara noastră va produce 7,7 miliarde KWh energie electrică, 1,4 milioane tone minereuri de fier, 1,7 milioane tone oțel, 15.000 tractoare, 235 milioane m.p. țesături de bumbac, 525.000 tone zahăr etc. In agricultură se vor investi

(Continuare în pag. 3)

Prima consfătuire pe țară a diriginților

În zilele de 19 și 20 decembrie a.c. s-au desfășurat în Capitală lucrările primei consfătuiri pe țară cu diriginții din școlile de cultură generală, pedagogice, profesionale, de ucenici, de meserii și agricole, organizată de Departamentul școlilor din M.I.C. în colaborare cu C.C. al U.T.M. Au participat peste 250 diriginți din toată țara.

Discutînd problemele educației comuniste a elevilor în lumina documentelor de partid și a concluziilor trase pe marginea Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M., consfătuirea a urmărit îmbunătățirea activității educative, ridicarea ei la nivelul cerințelor actuale ale școlii noastre. In același timp, consfătuirea a înlesnit un larg și valoros schimb de experiență între profesorii diriginți.

Dezbaterile consfătuirii au fost axate pe cele mai importante și mai actuale probleme ale muncii educative din școli. Au fost prezentate referate cu privire la experiența pozitivă a profesorilor diriginți pentru ridicarea nivelului la învățătură al elevilor și pentru întărirea educației politico-ideologice a acestora, cu privire la colaborarea dintre diriginți și organizațiile de tineret, cu privire la organizarea activității ucenicilor în afara orelor de teorie și practică și la folosirea literaturii și presei pedagogice în munca educativă.

În discuțiile care au urmat un mare număr de diriginți au vorbit despre metodele și procedeele folosite în munca educativă și despre rezultatele obținute. Ei au făcut numeroase propuneri menite să îmbunătățească munca de educare comunistă a tineretului din școli.

În ultima parte a consfătuirii a luat cuvîntul tov. Cornelia Mateescu, secretară a C.C. al U.T.M. referindu-se la raporturile ce trebuie să existe între diriginți și organizațiile U.T.M. și de pionieri. Apoi, tov. Nicolaie Sipoș, director general în M.I.C., a prezentat concluziile care s-au desprins din lucrări.

(Prezentăm lucrările consfătuirii în pag. 4—5)

Sesiunea Consiliului superior al școlilor

Consiliul superior al școlilor, organ consultativ al Ministerului Învățămîntului și Culturii, s-a întrunit în zilele de 15—17 decembrie a.c. în cea de a II-a ședință plenară de la constituirea sa. Pe lîngă membrii consiliului, la plenară au luat parte reprezentanți ai Secției școli a C.C. al P.M.R., cadre de conducere și lucrători din Ministerul Învățămîntului și Culturii, reprezentanți ai C.C. al U.T.M., ai Institutului de științe pedagogice și ai societăților științifice, precum și numeroși invitați.

Sesiunea a luat în discuție propunerile Departamentului școlilor pentru eliminarea supraîncărcării elevilor din clasele VIII—XI, unele probleme ale procesului de învățămînt și ale educației comuniste a ucenicilor și elevilor din școlile profesionale și tehnice și unele probleme ale învățămîntului ideologic pentru cadrele didactice.

Din dezbateri a reieșit că datorită grijii permanente a partidului și guvernului, în anii regimului democrat-popular învățămîntul de toate gradele a căpătat o largă dezvoltare, iar măsurile luate în ultimii ani au dus la îmbunătățirea muncii de instruire și educare a tineretului, la o mai temeinică pregătire a lui pentru viață. Practica a arătat însă că în unele privințe sînt necesare măsuri noi menite să ducă la mai buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

Membrii consiliului au dat prețioase sugestii și au făcut propuneri interesante bazate pe experiența lor proprie și pe experiența colegilor din școlile în care lucrează. Dintre propunerile făcute cu privire la înlăturarea supraîncărcării elevilor din clasele VIII—XI unele s-au referit la reducerea numărului de ore prevăzute în planurile de învățămînt, la reducerea programelor și la restringerea volumului unor manuale școlare prin eliminarea amănuntelor neesențiale.

Mulți s-au referit la temele prea numeroase care se dau elevilor pentru acasă, precum și la prea multele activități în afară de clasă și de școală în care sînt antrenați uneori școlarii sau la organizarea nejudicioasă a acestor activități.

Dintre propunerile care merită să fie studiate cu atenție și care ar putea duce la reducerea numărului de ore prevăzute în planurile de învățămînt menționăm pe acelea privind istoria antică și istoria Evului mediu, care ar fi posibil să se predea într-un singur an, la studiul botanicii și zoologiei, care de asemenea s-ar putea realiza într-un singur an. În ceea ce privește studiul limbilor străine a reieșit necesitatea ca în viitor să se pună un accent mai mare pe conversații, reducîndu-se numeroasele cazuri rare, excepțiile și amănuntele în studierea gramaticii. S-au dat sugestii și în ceea ce privește locul pe care trebuie să-l ocupe în planurile de învățămînt studiul psihologiei, logicii, limbii latine.

O problemă care s-a bucurat de atenție în cadrul dezbaterilor a fost aceea a legării școlii de viață. Trebuie menționat că, pe lîngă experimentele organizate de ministe și de Institutul de științe pedagogice, în această privință se manifestă și numeroase inițiative locale, ceea ce dovedește interesul deosebit de care se bucură în rîndul cadrelor didactice și al organelor locale problema pregătirii elevilor pentru o muncă productivă. Nu întotdeauna însă aceste inițiative țin seama de cerințele unei juste corelații între pregătirea teoretică și practică. De aceea s-a socotit util ca aplicarea lor să se facă numai după aprobarea de către minister.

În ceea ce privește colaborarea școlii cu organizația de tineret, organizarea activităților extrașcolare precum și a timpului liber al elevilor, membrii consiliului au subliniat că acestea s-au îmbunătățit ca urmare a recomandărilor Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M. și totodată au arătat că învățătorii și profesorii vor trebui să țină seama într-o și mai mare măsură în activitatea lor viitoare de aceste recomandări.

Discuțiile cu privire la unele probleme ale procesului de învățămînt și ale educației comuniste din școlile profesionale și tehnice au relevat progresele obținute în pregătirea unor cadre calificate pentru producție. Pentru continua îmbunătățire a pregătirii unor muncitori și tehnicieni stăpîni pe tehnica modernă s-au făcut propuneri în legătură cu perfecționarea instruirii practice, prin amenajarea unor ateliere de instructaj bine utilate pentru ucenicii din anul I, fără ca aceasta să ducă la cheltuirea de fonduri, și prin amenajarea unor spații separate în întreprinderi, în care ucenicii din anii II și III să execute lucrări defalcate din planurile de producție ale întreprinderilor. S-au mai făcut de asemenea propuneri pentru predarea cu mai multă grijă a desenului tehnic chiar din anul I, pentru pregătirea prealabilă a candidaților trimiși de întreprinderi în școlile tehnice de maiștri, pentru o eventuală reducere a duratei de școlaritate în școlile de meserii și agricole. Dezbaterile au pus stărnitor problema unei legături mai strînse între secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare și organele de îndrumare și control ale ministerelor care au în sarcina lor școli profesionale și tehnice, cît și a atragerii cadrelor de specialiști, care lucrează efectiv în producție în condițiile tehnicii moderne, pentru a preda în aceste școli și a contribui astfel la înarmarea ucenicilor și elevilor cu cele mai noi cunoștințe tehnice. S-a arătat necesitatea de a se intensifica munca de perfecționare în rîndurile profesorilor și maiștrilor din învățămîntul profesional și tehnic și de a se acorda cea mai mare atenție recrutării cadrelor de educatori.

Relevînd însemnătatea învățămîntului ideologic pentru cadrele didactice, membrii Consiliului superior al școlilor au arătat influența pozitivă pe care o exercită acest studiu organizat asupra calității procesului instructiv-educativ. Ei au făcut totodată propuneri pentru îmbunătățirea metodelor de predare a lecțiilor, pentru pregătirea mai temeinică a propagandiștilor, pentru asigurarea școlilor cu materialul bibliografic necesar și pentru o preocupare mai atentă cu privire la felul cum se reflectă în procesul instructiv-educativ cunoștințele dobîndite de cadrele didactice prin învățămîntul ideologic.

Din dezbateri a reieșit că este nevoie de o mai mare contribuție din partea Institutului de științe pedagogice pentru clarificarea unor probleme atît ale învățămîntului de cultură generală, cît și ale învățămîntului profesional și tehnic, pentru studierea eficacității și calității programelor și manualelor școlare.

Luînd cuvîntul în încheierea ședinței plenare, tovarășul Petre Drăgoiescu, președintele Consiliului superior al școlilor, a arătat că pentru traducerea în viață a sarcinilor stabilite de partid și guvern, pentru continua îmbunătățire a învățămîntului, a realizării educației comuniste a elevilor și a pregătirii ideologice a cadrelor didactice, este necesar să fie mobilizat un cerc larg de cadre didactice, care, prin propunerile și sugestiile lor, să sprijine ministerul în stabilirea celor mai corespunzătoare măsuri.

Propunerile prețioase și documentate făcute de membrii consiliului vor fi studiate cu atenție, pentru ca ele să poată fi cît mai deplin valorificate.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

CINE TREBUIE SĂ SE PREZINTE LA EXAMENUL DE DEFINITIVAT?

Se vor prezenta la examenul de definitivat cadrele didactice care la data de 1 august 1959, data aplicării Hotărîrii nr. 1059, aveau un stagiu în învățămînt de cel puțin 3 ani.

De asemenea, se vor prezenta la examenul de definitivat cadrele didactice care aveau un stagiu în învățămînt de cel puțin 5 ani la data de 1 august 1959, dar nu s-au prezentat la cursurile de perfecționare la care au fost programate; acestea au fost încadrate cu salariul prevăzut pentru gradul definitiv, cu obligația obținerii gradului definitiv pe bază de examen în cel mult 3 ani, așa cum prevede art. 15 din instrucțiuni.

Cadrelor didactice care la data de 1 august 1959 aveau un stagiu în învățămînt de cel puțin 5 ani, care au absolvit cursurile de perfecționare la care au fost programate începînd din anul 1955 și care îndeplinesc condițiile prevăzute de instrucțiunile pentru aplicarea Hotărîrii nr. 1059, gradul definitiv li se acordă fără examen.

Gradul definitiv se acordă fără examen și cadrelor didactice care aveau un stagiu de cel puțin 5 ani la data de 1 august 1959 și îndeplinesc celelalte condițiuni, dar care n-au fost programate la cursurile de perfecționare sau nu s-au putut prezenta din motivele obiective care sînt arătate în instrucțiuni, precum și celor care nu s-au prezentat la cursurile de perfecționare dacă la data programării aveau vîrsta de 50 ani sau 25 ani de funcționare în învățămînt.

Cadrelor didactice care au absolvit cursurile de perfecționare cu calificative „foarte bine" în perioada 1955-1959 inclusiv li se calculează, pentru o singură dată, un an în plus la stagiul de activitate în învățămînt.

CINE POATE DEPUNE CERERE PENTRU PREZENTAREA LA EXAMENUL DE GRADUL II?

Pot depune cerere pentru prezentarea la examenul de gradul II acele cadre didactice care au obținut sau urmează să li se acorde gradul definitiv fără examen și care aveau un stagiu în învățămînt de cel puțin 10 ani la data de 1 august 1959.

Lucrările scrise la clasa a VIII-a serală

De curînd, cu puțin înainte de încheierea trimestrului, muncitorii-elevi din clasa a VIII-a serală a Școlii medii „Al. Sahia" din Oltenița au primit lucrările scrise trimestrial, cu notele puse de profesori. Mulți dintre ei au avut bucuria de a obține la aceste lucrări note bune — răsplata muncii desfășurate pînă acum.

Printre lucrările cu asemenea note sînt și multe de limba română. Subiectul acestora — „Conținutul și forma doinelor" — a fost judicios ales, întrucît a oferit elevilor prilejul de a-și expune o parte apreciabilă din cunoștințele însușite pînă acum. Lucrările arată că numeroși elevi au înțeles noțiunea de folclor, că ei consideră doina drept cea mai importantă specie a liricii populare, că sînt receptivi la frumusețile din comoara creațiilor poporului. Elevii cunosc un număr de doine, din care au citat grupe întregi de versuri, vorbesc cu pricepere despre figuri poetice și despre noțiuni de prozodie, despre capacitatea expresivă pe care acestea o conțin.

Toți elevii cunosc bine gruparea doinelor după conținut și au încercat, în lucrările lor, să le caracterizeze pe scurt prin cîteva fraze. Ei au arătat că izvorul doinei îl constituie realitatea socială, viața poporului muncitor în multiplele ei manifestări. Elevii au dovedit îndeosebi mult interes pentru doinele de sărăcie și de haiducie. În lucrări a fost relevat faptul că doinele exprimau în trecut suferința poporului exploatat, ura lui împotriva boierilor și ciocoilor, dorința lui de libertate. Oameni ai muncii care în condițiile regimului democrat-popular duc o viață demnă, plină de frumusețe și luminată de minunate perspective, elevii cursului seral și-au arătat în lucrările lor indignarea față de împilarea sălbatică din trecut a țărănimii muncitoare de către boieri și ciocoi, împilare reflectată foarte puternic în doine, și au subliniat, prin comentarii în legătură cu doinele de haiducie, curajul neînfricat al poporului, lupta lui împotriva asupritorilor.

Referindu-se la creațiile populare noi, o elevă scrie: „Conținutul doinelor și în general al creațiilor populare s-a schimbat în țara noastră după 23 August 1944. Sentimentele de jale, de ură împotriva exploatatorilor au fost înlocuite cu sentimente de dragoste, de admirație pentru transformările sociale care s-au petrecut în țara noastră, pentru realizările poporului și pentru viața frumoasă pe care o trăiește poporul".

Elevii au remarcat naturalețea și simplitatea limbii doinelor, expresivitatea imaginilor șlefuite în decursul veacurilor pînă la o strălucire excepțională. Atenți la realizarea artistică a doinelor, elevii cursului seral s-au oprit în lucrările lor și asupra figurilor poetice frecvente în textele pe care le-au avut în vedere — epitetul, personificarea, comparația, repetiția — dovedind că le-au înțeles și le recunosc acolo unde le întîlnesc.

Lucrările scrise arată că majoritatea elevilor au reușit să-și însușească temeinic noțiunile de teorie a literaturii.

În ce privește exprimarea, există unele lucrări în care se întîlnesc fraze construite logic, cu îndemînare, dar se constată încă și destul de numeroase greșeli de sintaxă, de topică a frazei, folosirea unor perioade lungi care eșuează în confuzii, în pierderea șirului, greșeli de acord gramatical al subiectului plural cu verb la singular, scriere necorectă a unor cuvinte, „fotografierea" în scris a unei rostiri mai neîngrijite. Unii elevi nu marchează nominativul plural al substantivelor masculine și genitiv-dativul singular al femininelor prin adăugarea a încă unui i. De asemenea, unele semne de punctuație ca virgula, liniuța de unire, parantezele sau ghilimelele nu sînt prea bine folosite. Un gen specific de greșeli în scris provine din folosirea ortografiei vechi, cu apostrof, cu â, cu forma sunt.

Aceste greșeli sînt în parte explicabile. Prin faptul că au întrerupt un număr de ani învățătura, elevii-muncitori de la cursul seral au pierdut într-o măsură deprinderile de exprimare corectă. Aceasta nu înseamnă însă că profesorul se poate considera împăcat cu situația existentă. Dimpotrivă, el trebuie să depună eforturi mari, continue, pentru a-i ajuta pe acești elevi să-și însușească repede normele scrierii corecte. Se pare că nu s-a dat însă atenție suficientă avansării lor și în privința folosirii conștiente a unei limbi corecte.

În trimestrele următoare, neslăbind preocuparea pentru conținut, pentru transmiterea volumului de cunoștințe prevăzut de programă, accentuîndu-le cu deosebire pe cele esențiale, profesorul va trebui să dea o mare atenție exprimării orale a elevilor, scrisului lor în maculatoare în clasă, cînd se efectuează exerciții sau se iau notițe după explicații. N-ar strica o oră de discuție cu ei despre chestiunile de stil, gramatică, ortografie, punctuație, urmînd ca și mai departe elevii să fie supraveghiați și îndreptați pe scurt la orice greșeală de exprimare, așa încît să nu se împiedice nici desfășurarea lecției curente.

Un mijloc eficace de perfecționare a exprimării îl constituie și temele scrise pentru acasă. La cursul seral, asemenea teme trebuie date, bineînțeles, mai rar decît la cursurile de zi. Se pot da însă unele teme lăsîndu-se răgaz suficient pentru efectuarea lor, de pildă incluzînd și o duminică.

Evident, greșelile de exprimare și de ortografie nu se pot lichida brusc prin măsuri unilaterale, dar ele se împuținează și dispar treptat dacă sîntem preocupați de a le înlătura. Stimulîndu-i pe muncitorii-elevi, bizuindu-se pe marea lor dragoste pentru învățătură, profesorul va izbuti, cu siguranță, să-i ajute în ridicarea continuă a cunoștințelor lor de limbă și literatură română.

G. VÂRZARU

Tovarășul P. Bogdan, președintele Sfatului popular al raionului „N. Bălcescu" din București, stînd de vorbă cu elevii unei școli construite în raion, despre condițiile de învățătură asigurate copiilor noștri.

ÎN ANII REPUBLICII

Astăzi în Deltă

Peste tot în anii republicii apar noi înfăptuiri. Peste tot se schimbă peisagiul, oamenii, viața... Țara Moților sau Țara Oașului, Valea Jiului sau Delta Dunării, Maramureșul sau Dobrogea, atîtea și atîtea regiuni bogate, cu oameni harnici și pricepuți — ținute odinioară în neagra mizerie și incultură — sînt astăzi de nerecunoscut. Aici poporul, sub conducerea partidului, a făurit o viață nouă, neasemuit de frumoasă.

★

Închipuiți-vă că în jurul dumneavoastră se află întinderi uriașe de apă și stuf. Mai închipuiți-vă că vă aflați pe o limbă subțire de pămînt, un fel de grind, înconjurat de apă. De o parte și de alta, în semicerc, sînt risipite casele pescarilor lipoveni. Aici s-au petrecut întîmplări pe care bătrîni cu bărbi albe și plete lungi le spun tuturor celor care vor să asculte.

Satul a apărut în urmă cu vreo 80 de ani Mai multe familii de pescari din Chilia Veche, fugind de exploatarea negustorească, și-au căutat norocul și hrana aici, în inima Deltei. Locul nu era prea prielnic, dar bălțile din jur erau bogate în pește. Îndrăzneții au ridicat aici cîteva dimburi pe care și-au construit colibele. Nimeni nu s-a gîndit să dea vreun nume satului. A fost botezat mai tîrziu, de alții, care au dat pe neașteptate aici peste o așezare omenească. Se numește Mila 23. Au apărut apoi cherhanale, cîrciumi, s-au pripășit negustorii...

★

Optzeci de ani nu înseamnă mare lucru. Optzeci de ani cuprind însă o viață de om, cu toate necazurile și bucuriile ei. Satul Mila 23 are această vîrstă. A crescut o dată cu primii copii născuți atunci. Ei au fost și sînt martorii unor schimbări nimitoare, petrecute abia în regimul democrat popular.

Zeci de ani oamenii au trăit în colibe, lipsiți de cele mai elementare condiții de viață. Se sculau din zori, porneau cu lotcile la pescuit, se întorceau spre miezul nopții și dădeau totul cherhanagiilor. Nu li se plătea. Cumpărau totul „pe credit", de la cîrciumile acelorași cherhanagii. Și niciodată nu reușeau să acopere „datoriile". Era sistemul cel mai odios de a li se stoarce ultima fărîmă de energie. Și trebuiau să muncească, să muncească 18 ore din 24 pentru a nu muri de foame.

Privind satul de azi nu ți-l poți închipui pe cel de ieri. De 12 ani încoace au apărut ca din pămînt căsuțe noi, ce se întind șirag pe grindul străjuit în semicerc de apele Dunării. Cîrciumile au dispărut. S-a născut însă un frumos cămin cultural, cu bibliotecă, sală de lectură și de șah, cinematograf. De trei ori pe săptămînă rulează filme. S-a ridicat un mare magazin universal sătesc, iar anul viitor se va mai construi unul. Aici, în inima Deltei, s-au aprins becurile electrice. În toate casele cîntă difuzoare sau aparate de radio.

Pentru cei tineri, toate acestea par firești. Dar cei vîrstnici știu cît de mult prețuiesc ele. Fetele nu mai umblă desculțe, ci în pantofi și rochii care de care mai frumoase. Bătrînelor le este din ce în ce mai greu să mai apară la cinematograf îmbrobodite în șalurile pe care nu le părăseau tot anul. Preferă paltonul și baticul.

Ca în întreaga Deltă, majoritatea copiilor satului rămîneau în trecut analfabeți. Exista o așa zisă școală — o magherniță strîmtă, cu pereți burdușiți și un tavan care nu te putea apăra de ploaie. Puțini copii au învățat însă carte aici. Deși pescarii ar fi făcut orice sacrificii pentru copiii lor, învățătorii nu prea voiau să vină la Mila 23 Iar dacă venea vreunul nu stătea mai mult de cîteva săptămîni. De cele mai multe ori „știința de carte" era predată de către popa Timofei.

Cei 130 de elevi care frecventează acum școala de 7 ani au la dispoziție o școală nouă, modernă și spațioasă, ridicată în urmă cu doi ani. Școala are material didactic suficient, un mic laborator unde se fac experiențe interesante, un lot experimental. Nu departe de școală se află grădinița de copii, unde peste 60 de prichindei încearcă să descifreze primele cunoștințe despre viață

În noua școală predau șase profesori tineri. Director este Leon Ivanov din Tulcea. Îi place viața în Deltă. A găsit aici o fetișcană de pescar care i-a furat inima și s-a făcut locuitor de drept al satului.

Agripina Malihin este încă o codană, deși e unul dintre cei mai destoinici pedagogi ai școlii. S-a născut în acest sat, aici a învățat carte și tot aici s-a întors. Greu s-a obișnuit pescarul Arhip Malihin cu bucuria că are fată profesoară. Nu visase el niciodată așa ceva. Nu visase însă nici că va deveni președinte de sfat, el, unul din cei mai necăjiți locuitori ai satului Mila 23. Și iată-l președinte, lăudat și respectat de toată lumea.

Am stat de vorbă cu cîțiva elevi. Manole Haralambie făcea o experiență în laborator. Îi cam tremura lui eprubeta în mîini, dar experiența a reușit. Am aflat că vrea să se plicat. Fiul unui pescar nu-și poate părăsi meseria pe care a învățat-o odată cu primii pași...

★

În școală era cald. Uitaseră toți de viscolul de afară. Se strînseseră ciorchine în jurul lui Vasile Marcov, un bătrîn cu brațe încă vînjoase și cu ochi îndărătnici. El povestea și elevii, profesorii, părinții ascultau cu răsuflarea tăiată. Nu era o seară ca oricare alta. Vasile Marcov e un om închis. O durere înăbușită, mare și de neuitat îi împietrise inima și chipul. Cum de a reușit tînărul director să-i deschidă sufletul? Tot satul îi știa povestea, dar nu din gura lui. Și iată-l acum spunîndu-și, pentru prima dată în viață, necazul. L-a convins directorul, arătîndu-i că cei tineri trebuie să știe și ei cum era viața din trecut, ca să înțeleagă mai bine viața de azi.

În urmă cu vreo 30 de ani, bălțile fuseseră acaparate de negustori. Oamenii nu aveau unde pescui și mureau de foame. Avea bătrînul pe atunci un fecior, să fi împlinit 15 ani. Pornise într-o seară pe furiș de acasă să pescuiască în locurile interzise. Nu mai putuse răbda plînsul stins al surorilor mai mici, care se topeau de foame. Și a fost împușcat de jandarmi, în baltă.

Sînt dureri în viața omului care străbat ca o rană de foc toți anii care vin. Bătrînul Vasile Marcov plîngea

Nichifor Pavel, un băiețandru vioi și inteligent, elev în clasa a VII-a, privea înfiorat lacrimile bătrînului și nu-i venea să creadă că pe aceste locuri s-a întîmplat așa ceva.

Delta a fost și rămîne un loc de neasemuită frumusețe. Delta a fost și rămîne o perlă care ascunde mari bogății. Puțini știu însă cît de neomenesc, cît de barbar a fost traiul celor care mureau de foame în mijlocul acestor bogății. Acum, cînd peste Deltă se statornicește viața nouă, socialistă, satele înfloresc, se schimbă, oamenii au în față un viitor luminos.

Ce-i așteaptă într-un viitor apropiat pe pescarii de la Mila 23? Răspunsul ni-l dă planul lucrărilor de amenajare a Deltei în vederea exploatării raționale a stufului și peștelui. Aceste lucrări au în vedere și transformarea satelor. În fața satului Mila 23 va fi construit un dig de piatră. În timpul revărsărilor apa nu va mai inunda satul, iar oamenii nu vor mai fi nevoiți să circule, cîteva luni pe an, în bărci. În spate, unde se întinde mlaștina Obretinului, se va ridica un alt dig, cu canale paralele ce vor intra pe uliție pînă aproape de digul de piatră. Seara, pescarii se vor întoarce cu lotcile dinspre Obretin și vor intra în sat pe canale. De-a lungul lor vor apare stîlpi cu lumină electrică. Iată, deci, o mică Veneție în inima Deltei.

O Veneție în care în locul gondolelor vor circula bărci pescărești, iar în locul serenadelor se vor auzi în amurg voioasele cîntece lipovenești.

VASILE TINCU

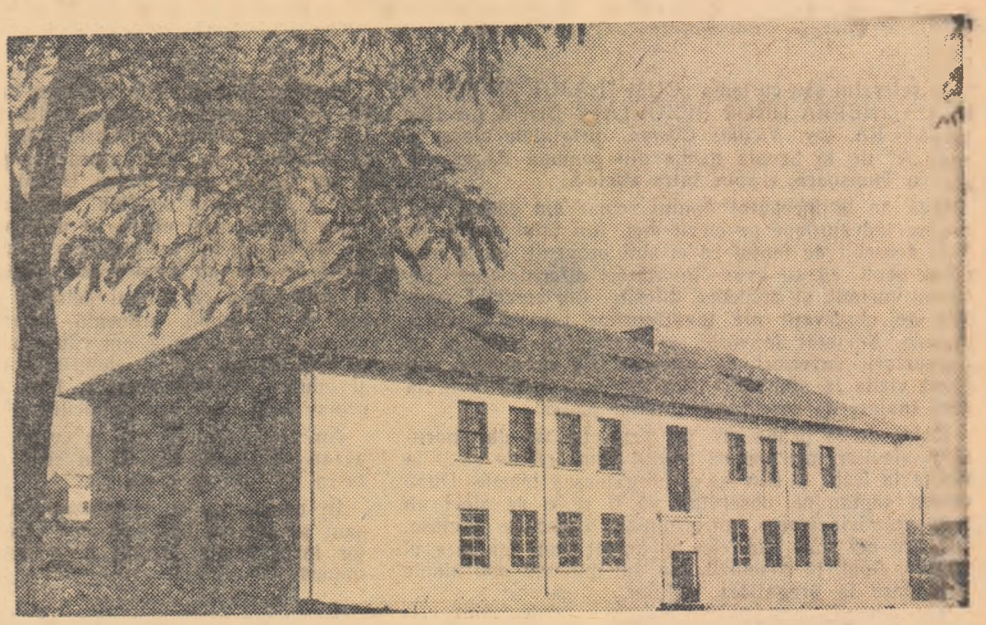

Numeroase sînt realizările regimului de democrație populară în domeniul învățămîntului. Între altele, s-au construit nenumărate localuri de școală în centrele sătești. IN CLIȘEU: o școală recent terminată în comuna Hîrlău, regiunea Iași

Stăpîni pe soarta noastră

(Urmare din pag. 1)

4,4 miliarde lei, cu 25% mai mult decît în 1959, iar oamenii muncii vor primi în folosință 31.000 apartamente, cu 50% mai mult decît în acest an. Totodată se va pune un accent mai mare pe construcția de școli, cinematografe și alte construcții social-culturale.

Grija pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al poporului a constituit preocuparea permanentă a partidului și guvernului. Numai în anul 1959, ca urmare a măsurilor luate de Plenara C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie a.c. pentru majorarea salariilor, reducerea impozitului pe salarii și sporirea pensiilor, veniturile salariaților și pensionarilor au crescut cu 4,7 miliarde lei. Au crescut totodată veniturile țărănimii, care a primit în 1958, numai din vînzarea către stat a produselor agricole, peste 8 miliarde lei, cu 2,2 miliarde lei mai mult decît în 1955.

Plenara din 13—14 iulie a.c. a adus o creștere simțitoare a salariilor cadrelor didactice, creștere care, împreună cu reducerea impozitului pe salarii, a dus la o sporire a veniturilor pedagogilor în medie cu 30 la sută, ceea ce dovedește atenția și grija deosebită pe care o acordă partidul nostru învățătorilor și profesorilor.

În condițiile create de regimul democrat-popular, învățămîntul, cultura, știința au cunoscut un puternic avînt și se bucură de grija permanentă a partidului și guvernului. Țară renumită în timpul regimului burghezo-moșieresc prin numărul mare de analfabeți, Romînia a cunoscut în anii Republicii populare profunde transformări și sub aspectul cultural. Analfabetismul a fost lichidat ca fenomen de masă, iar porțile școlilor s-au deschis larg pentru fiii tuturor celor ce muncesc.

Partidul și guvernul au creat o largă bază materială necesară dezvoltării învățămîntului, activității științifice, artistice, muncii culturale de masă. Numai pentru nevoile învățămîntului s-au cheltuit în ultimii 7 ani peste 20 miliarde lei. Prin grija statului s-au construit localuri noi de școli, înzestrate cu săli de clase spațioase, cu laboratoare, ateliere. Numai în anul 1959 au fost construite în întreaga țară 2700 săli de clasă.

Pe întreg cuprinsul patriei noastre se realizează în prezent sarcinile trasate de Congresul al II-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea și generalizarea învățămîntului de 7 ani. În cele 5128 școli de 7 ani au fost cuprinși la începutul acestui an școlar un număr de 611.897 elevi. Procentul absolvenților clasei a IV-a care au fost cuprinși în clasa a V-a la începutul anului școlar 1959/60 este de aproape 89 la sută.

Succese tot mai mari au fost obținute în îndrumarea tineretului spre munca productivă. Aceasta se reflectă și în faptul că numărul școlilor profesionale, agricole, de meserii și tehnice a crescut în acest an cu aproape 200 față de anul școlar trecut, iar al ucenicilor și elevilor care le frecventează depășește astăzi pe cel al elevilor din școlile medii, ajungînd la 135.275.

Învățămîntul superior s-a dezvoltat mult, în strînsă legătură cu nevoile de cadre cu calificare superioară necesare economiei și sectorului social-cultural.

Anii republicii au deschis calea spre tainele științelor și pentru cei pe care burghezia și moșierimea l-a lipsit de dreptul de a învăța. Din rîndurile clasei muncitoare și țărănimii muncitoare se naște noua intelectualitate a țării, legată de popor și devotată intereselor lui. O expresie grăitoare a grijii partidului și guvernului pentru ridicarea culturală și profesională a oamenilor muncii, pentru pregătirea de specialiști și tehnicieni din rîndurile clasei muncitoare o constituie Hotărîrea cu privire la îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

Îmbinînd munca în producție cu învățătura, peste 93.000 oameni ai muncii, cu aproape 17.000 mai mult decît în anul trecut, capătă prin aceste cursuri un larg orizont de cunoștințe, devenind oameni cu un nivel ridicat de cultură generală.

În școli învață și muncesc împreună, participă la manifestările cultural-artistice și sportive copiii romîni și de alte naționalități, legați printr-o puternică prietenie și frăție. Ei participă în comun la acțiuni patriotice de folos obștesc, fac împreună excursii pentru cunoașterea patriei noastre, se bucură de condițiile din ce în ce mai bune create pentru ei.

Alături de un număr tot mai mare de instituții școlare, o vastă rețea de biblioteci, muzee, teatre și cinematografe, cămine culturale, echipe artistice de amatori — o adevărată mișcare artistică de masă — contribuie într-o largă măsură la răspîndirea culturii în rîndurile poporului.

Sărbătorirea a 12 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne se desfășoară în condițiile creșterii impetuoase a forței și țării lagărului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică. Poporul romîn se bucură de roadele relațiilor de deplină egalitate în drepturi, de colaborare tovărășească și întrajutorare reciprocă care s-au statornicit și se dezvoltă între țările lagărului socialist. Oamenii muncii din patria noastră nutresc o adîncă recunoștință față de Marea Țară a Socialismului, al cărei sprijin permanent a contribuit și contribuie la ridicarea întregii noastre economii naționale.

Întregul nostru popor aprobă politica externă a țării noastre, politică de apărare și consolidare a păcii.

Sărbătorind împlinirea a 12 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne întregul nostru popor muncitor trece în revistă cu mîndrie drumul parcurs și privește cu optimism viitorul, încrezător în forțele sale creatoare și în politica justă a partidului și guvernului.

Alături de ceilalți oameni ai muncii, toți cei ce muncesc pe ogorul școlii sînt ferm hotărîți să depună toate eforturile pentru a răspunde cu cinste încrederii ce le-o acordă partidul și guvernul, dînd patriei tineri tot mai bine pregătiți care să contribuie cu entuziasm la con-

În locuințe noi

Strada Rossini e o stradă ca multe altele în Bucureștiul de azi. De o parte și de alta se ridică schele împunătoare, fațadele blocurilor terminate îți zîmbesc din balconașe cochete.

La „I. B" e o fereastră deschisă, prin care răzbat acorduri patetice — se transmite de la Ateneu concertul în re major de Mozart. Atras de muzică, urmînd calea undelor, pătrund în casă, într-o cameră mică, dar cu o atmosferă îmbietoare. E cald, e lumină, e aerisit, e curat; pereții strălucesc a „proaspăt vopsit". Într-un colț, un morman de cărți, nearanjate încă în bibliotecă. (ce vreți! oamenii abia s-au mutat). Proiecte? O mie! Un studiou nou, poate chiar din cele mai moderne, din plăci aglomerate, o perdea asortată la tonul pereților, covoare, un fotoliu comod la măsuța pe care zăresc un caiet deschis... un scris mărunt sub un titlu mare, subliniat. Îl citesc în fugă: „Ce voi face cu elevii în vacanță"...

După colț locuiește tovarășa Elena Călin, directoare la Școala nr. 154; și alături de ea Stelian Cucu, director la Școala nr. 163; iar în spate, în blocul 82/5, s-au instalat familia învățătoarei Georgeta Mihuță și cea a profesorilor de fizico-chimice Ivănescu. Aici apartamentele sînt încăpătoare, pentru familii numeroase, dotate și ele cu tot confortul modern. În familia Ivănescu, principalul beneficiar al spațiului e Mihăiță. A căpătat o odaie a lui, unde poate să-și dea frîu liber pasiunii de electrotehnician și de naturalist. Abia de poți intra de sumedenia beculețelor și soneriilor instalate „cu mijloace proprii", iar la fereastră, ce să spun, un adevărat colț al naturii vii, în care-și duc traiul doi scatii, o mierlă și cîțiva peștișori.

Venirea profesorilor în mijlocul unui cartier muncitoresc a fost primită cu bucurie de ceilalți locatari. Ei sînt stimați, cuvîntul lor e ascultat cu seriozitate. Cînd n-ai ce face, într-o după amiază posomorită de iarnă, fuga la tovarășul profesor să-ți împrumute o carte; cînd Răducu e prea obraznic și mama nu mai știe cum să se facă ascultată, cine să-ți dea cel vățătoarea? Cînd ai nevoie de ajutor pentru a rezolva exercițiile de algebră pentru a doua zi, la seral, cine să ți-l dea dacă nu tot tovarășii profesori?

În scurt timp, locatarii blocurilor din Floreasca s-au integrat vieții cartierului. Se preocupă de aranjarea cît mai plăcută a locuințelor, de curățirea străzilor, de buna funcționare a magazinelor, de îngrijirea și amenajarea viitoarelor spații verzi. Au uitat mansardele și subsolurile de odinioară, au uitat casele în care viețuiau îngrămădiți la un loc cu alte familii. Aici fiecare familie, fiecare apartament își are baia sa, bucătăria sa, liniștea sa.

★

Curînd, cvartalul de la Floreasca va fi terminat complet; curînd vor fi terminate și celelalte construcții începute și se vor deschide noi șantiere; tot mai multe apartamente vor fi date în anii următori în folosința oamenilor muncii. Și cadrele didactice, în rînd cu ceilalți cetățeni, se bucură și ele din plin de măsurile luate de partid și guvern pentru ridicarea nivelului de trai al poporului.

CONSFĂTUIREA

Referatele prezentate

In referatul său cu tema „CUM II AJUT PE ELEVI IN OBȚINEREA UNOR REZULTATE BUNE LA INVĂȚĂTURĂ, tov. *Nicolae Cosma,* dirigintele clasei a V-a „A" de la Școala medie din comuna Făget, regiunea Timișoara, a spus între altele :

Incă de la începutul anului școlar am căutat să-i cunosc îndeaproape pe elevii mei. Am ținut seama în mod deosebit de faptul că ei sînt proveniți de la mai multe școli, că au avut învățători diferiți, care au folosit metode și procedee diferite. Am cercetat caietele de observații ale învățătorilor respectivi, cataloagele. Am stat de vorbă cu învățătorii înșiși și cu instructorii superiori de pionieri. De asemenea, am făcut vizite la domiciliul elevilor — aceasta începînd încă înainte de deschiderea anului școlar.

Chiar de la prima oră de diriginție am dat îndrumări elevilor mei asupra felului cum trebuie să-și ia notițe la lecții și cum să-și pregătească temele. După cîteva săptămîni, observînd că o serie de elevi au note nesatisfăcătoare, am organizat o discuție cu clasa, în care cel mai bun elev a arătat cum își face el temele. Apoi, în concluzii, am dat indicații mai ample privitoare la pregătirea lecțiilor.

Intrucît elevii nu erau deprinși să ia notițe, ci căutau să scrie vorbă cu vorbă cele spuse de profesori, am făcut cu ei cîteva exerciții în acest sens. Scriind pe tablă cîteva fraze lungi, le-am cerut să exprime esențialul pe scurt. Discutînd cu unii profesori, am stabilit ca aceștia să le arate elevilor cum să folosească schemele în însușirea cunoștințelor la disciplinele respective și cum să-și învețe lecțiile.

In urma unor asistențe la lecții am stat de vorbă cu o serie de profesori, hotărînd în comun căror elevi trebuie să li se acorde mai mult ajutor, deoarece întîmpină greutăți și sînt rămași în urmă la învățătură, care trebuie ascultați mai des în timpul verificării și fixării cunoștințelor etc.

In cadrul orei de diriginție cu tema „Luptăm pentru onoarea clasei", s-a discutat în amănunțime despre felul cum muncesc elevii pentru a și însuși cele predate de profesori. Ei au luat atitudine împotriva acelora dintre colegii lor care neglijează pregătirea pentru lecții. In același timp s-au stabilit măsuri de ajutorare și control a celor ce întîmpină greutăți la învățătură. In alte ore de diriginție s-a discutat despre munca tinerilor din țara noastră pentru însușirea științei și culturii, despre unele filme vizionate a căror tematică putea influența favorabil atitudinea față de învățătură și de muncă în general. Toate acestea i-au făcut pe elevii din clasa mea să obțină rezultate mereu mai bune.

Referatul „EDUCAREA IDEOLOGICO-POLITICA A ELEVILOR IN CADRUL ORELOR DE DIRIGINȚIE" a fost prezentat de prof. *Eugenia Popa,* dirigintă la clasa a IX-a „B" de la Școala medie „Mihai Viteazul" din Turda.

Unul din mijloacele principale pe care le folosesc pentru educarea ideologico-politică a elevilor — a spus referenta — îl constituie sărbătorirea cu elevii a marilor evenimente din istoria clasei muncitoare, din istoria patriei. Pregătesc totdeauna din timp orele educative în care se organizează asemenea sărbătoriri.

De obicei, în prima parte a acestor ore au loc discuții cu privire la evenimentul sărbătorit, pe baza bibliografiei citite dinainte de elevi, iar în partea a doua se prezintă un scurt program artistic, legat de tematica discutată.

O mare importanță pentru educarea ideologico-politică a elevilor o au orele de diriginție în care li se fac cunoscute realizările regimului nostru democrat-popular. Caut să folosesc la aceste ore metode cît mai variate. Astfel, cu prilejul discutării temei „Realizările regimului de democrație populară în orașul nostru", am vizitat cu elevii cîteva unități industriale și secția „Orînduirea socialistă" din cadrul Muzeului de istorie din localitate.

Am folosit uneori în orele de diriginție și discuțiile asupra unor filme vizionate în colectiv, ca „Pe Donul liniștit", „Soarta unui om" etc.

Participarea elevilor la diverse acțiuni obștești cu caracter patriotic sau la acțiuni culturale, munca lor pentru editarea gazetelor de perete, participarea la concursurile „Să ne cunoaștem ținutul natal", „Iubiți cartea" etc. sînt alte cîteva din mijloacele pe care le folosesc pentru educarea ideologico-politică a elevilor.

In toată munca pe care o desfășor în acest scop, ajutorul meu principal îl constituie utemiștii.

Referatul „CUM COLABOREZ CU ORGANIZAȚIA U.T.M. ȘI CU FAMILIA IN INSTRUIREA ȘI EDUCAREA ELEVILOR" a fost ținut de tov. *Tatiana Sîrbu,* dirigintă la Școala medie nr. 15 din București.

De la începutul anului școlar — a spus tovarășa Sîrbu — mi-am propus să folosesc din plin sprijinul utemiștilor din clasa de care răspund. Am înțeles că realizările mele în munca de dirigintă depind și de măsura în care planul de muncă al organizației U.T.M. și planul meu de dirigintă sînt în concordanță, fără ca acțiunile prevăzute să se suprapună.

Particip la adunările tematice organizate de biroul U.T.M. al clasei și la unele din adunările generale. La începutul lunii noiembrie, cînd trei utemiste bune la învățătură au lipsit la practica pe care clasa o face la un atelier auto, biroul U.T.M. mi-a sezisat acest caz și mi-a cerut sprijinul. Biroul a organizat o discuție cu cele trei eleve, în prezența mea. Discuția a decurs în așa fel, încît elevele și-au dat seama de greșeala pe care au făcut-o, au înțeles urmările ei.

Considerînd că timpul petrecut de elevi în familie are o deosebită influență asupra dezvoltării lor morale și intelectuale, am căutat să cunosc foarte bine mediul în care trăiesc elevii mei, cum sînt ei crescuți și educați. Pentru aceasta, încă la începutul anului școlar i-am vizitat la domiciliu.

Am stat de multe ori de vorbă cu unii părinți care aveau nevoie de sfaturi în ceea ce privește comportarea lor față de copii.

In colaborare cu organizația U.T.M. și cu familia caut să trezesc la elevii mei încrederea în propriile lor forțe, să le dezvolt dragostea de învățătură, de muncă.

Tov. *Olga Bălăcianu* de la Grupul școlar „Iosif Rangheț" București, a prezentat un referat cu tema „CUM MĂ PREOCUP DE VIAȚA UCENICILOR IN AFARA ORELOR DE TEORIE ȘI PRACTICĂ".

Printre altele, referenta a vorbit despre felul cum îi ajută pe elevi să-și efectueze temele date pentru acasă. Pentru aceasta — a spus ea — le-am indicat cum să lucreze acasă sau la internat, ce metode să folosească pentru a-și însuși cît mai bine cunoștințele predate la cursuri. Săptămînal îi controlez pe elevi în timpul destinat pregătirii lecțiilor și în timpul meditațiilor din cadrul internatului. De asemenea, țin o legătură strînsă cu responsabilii de internate, pentru a cunoaște felul cum se comportă elevii în internat, precum și cu părinții elevilor externi prin vizite la domiciliu.

M-am preocupat și de felul cum își petrec elevii timpul ce le rămîne în afara pregătirii lecțiilor, în vederea dezvoltării lor multilaterale. Pentru acest timp *consiliul diriginților* din școala noastră a planificat, de la începutul anului, o serie de activități cu conținut educativ cît mai variat. Ele au fost împărțite în acțiuni de masă, care cuprind întregul colectiv al unei clase, și acțiuni pe cercuri sau grupuri mai restrînse de elevi. Acestea au fost aduse apoi la cunoștința ucenicilor, care au cerut să fie repartizați pentru o acțiune sau alta, după interesele și înclinațiile lor. Astfel, ei activează în cadrul diferitelor cercuri, al echipelor artistice, participă la diferite concursuri etc.

Pentru educația estetică a elevilor am vizitat împreună cu ei galeria de artă de la Palatul Republicii, Muzeul orașului București și Muzeul Romîno-Rus. Vizitele au fost urmate de discuții asupra celor văzute.

Mă preocup și de lectura extrașcolară a elevilor, de vizionarea de către ei a unor spectacole. Mulți elevi participă la activități sportive — competiții de volei, atletism, handbal etc.

Un rol deosebit de însemnat a fost rezervat acțiunilor obștești cu caracter patriotic. Elevii mei au prestat în timpul lor liber peste 900 ore de muncă patriotică. Se dezvoltă larg în școală și acțiunile de autodeservire.

Sub îndrumarea organizației de partid din școală, în strînsă legătură cu biroul U.T.M. pe clasă, colaborînd cu familia, mă străduiesc să obțin rezultate cît mai bune în munca de educare comunistă a elevilor.

In referatul „CUM FOLOSESC IM MUNCA MEA EDUCATIVĂ LITERATURA ȘI PRESA PEDAGOGICĂ", prof. *Veronica Ciucă,* dirigintă la Școala pedagogică din Birlad, a arătat că în ultimii ani au început să apară mai multe materiale în ajutorul diriginților.

Am folosit larg — a spus referenta — lucrările lui N. K. Krupskaia și A. S. Makarenko, manualele de pedagogie, articole publicate în „Revista de pedagogie", „Gazeta învățămîntului", „Analele Romîno-Sovietice" — seria pedagogie-psihologie, „Scînteia Tineretului", culegerea de articole „Munca diriginteluî" și altele, în care am găsit îndrumări prețioase în legătură cu întocmirea planului pentru activitatea educativă și cu desfășurarea acesteia.

Indrumările primite prin intermediul literaturii și presei pedagogice — a arătat tovarășa Veronica Ciucă — mi-au fost de mare folos în fixarea conținutului orelor de diriginție și în alegerea metodelor de activitate în aceste ore, m-au ajutat să mă apropii de elevi, să-i cunosc mai bine, să încheg colectivul clasei, să-i ajut pe elevi la învățătură, să contribui la educarea lor morală și să le fac educația cultural-artistică. De asemenea, literatura și presa pedagogică mi-au fost de un real folos în colaborarea cu familiile elevilor.

Referenta a citat multe lucrări și articole de specialitate, arătînd cum le-a folosit în munca ei. Ea a subliniat, în încheiere, că diriginții așteaptă noi lucrări pedagogice, care să le vină direct în ajutor dezbătînd cele mai actuale și mai importante probleme ale muncii educative.

Cuvîntul participanților

Prof. ION DRĂGAN, diriginte la Școala pedagogică din Arad. Am constatat încă din primele săptămîni ale anului școlar că elevii mei din anul IV au rezultate slabe la învățătură. Pentru a afla cauzele care au determinat această situație am stat de vorbă cu elevii, cu secretarul organizației U.T.M. pe clasă și am analizat caietele de teme și notițe ale elevilor. Mi-am dat seama astfel că mulți dintre ei nu știau să-și organizeze timpul de învățătură, nu știau să ia notițe, nici să folosească manualul. Am consacrat trei ore de diriginție acestei probleme. In cadrul acestor ore am dat elevilor indicații privind luarea notițelor, le-am arătat cum să studieze lecțiile din manuale și am discutat cu ei despre felul cum trebuie citită o lucrare beletristică spre deosebire de o carte științifică sau tehnică.

Nu m-am mărginit însă la aceasta. Am asistat la orele profesorilor care predau la clasa mea și am cercetat dacă elevii aplică îndrumările primite în orele de diriginție. De asemenea, pentru formarea deprinderilor de muncă intelectuală, am cerut elevilor să întocmească referate, recenzii și rezumate asupra lucrărilor de pedagogie și de metodică studiate. In prealabil le-am dat îndrumări sistematice și amănunțite în acest sens.

Acum elevii mei au căpătat deprinderi de studiu, știu să redacteze un referat, o recenzie etc.

In întreaga acțiune pe care am desfășurat-o pentru ridicarea pe această cale a nivelului la învățătură al elevilor, m-am sprijinit pe ajutorul dat de biroul U.T.M. pe clasă, format din cei mai buni elevi.

Prof. ION DUMITRESCU, diriginte la Școala medie „Frații Buzești" din Craiova. Pînă în anul acesta activitatea comisiei diriginților din școala noastră nu ajunsese încă la stadiul de studiere sistematică a unor probleme. Urmăream doar unele probleme ale muncii educative în interval scurt, ceea ce nu ne permitea să le aprofundăm.

Plecînd de la această constatare, noi am trecut la o muncă mai adîncă de cercetare a problemelor privind educarea comunistă a elevilor. Ne-am propus să studiem aprofundat timp de un an de zile numai două probleme : mijloacele pentru formarea concepției științifice la elevi și pentru educația patriotică a tineretului.

Acum la sfîrșitul trimestrului I, — ca și la sfîrșitul celorlalte trimestre — vom organiza schimburi de experiență care vor avea drept scop analiza felului cum am muncit în vederea înarmării elevilor cu concepția științifică despre lume și a educării lor în spiritul dragostei de patrie.

Prezentînd rezultatele obținute ne vom strădui să generalizăm experiența pozitivă, să ajungem la concluzii care să ne ajute în munca de viitor.

Experiența bună a școlilor noastre o vom populariza și într-un cadru mai larg — pe oraș, pe raion și chiar pe regiune — cu prilejul consfătuirilor care se vor organiza.

Prof. E. PORUMBIȚA, dirigintă la Școala medie serală de pe lîngă Atelierele navale din Giurgiu. De la începutul anului școlar mi-am propus să urmăresc la clasa mea următoarele obiective : cunoașterea condițiilor de muncă ale elevilor, a calificării lor, a modului cum își desfășoară munca în producție, a felului cum se comportă în colectiv, a participării lor la acțiunile obștești organizate de întreprindere, a procupărilor lor de viitor. Cunoscînd toate acestea, i-am putut ajuta mai mult la învățătură, mi-am putut desfășura mai bine munca educativă.

Pentru a îmbunătăți frecvența elevilor, i-am vizitat de multe ori la locul de producție. Am luat legătura cu conducerea întreprinderii care m-a sprijinit în asigurarea unei frecvențe regulate.

Elevii școlii noastre serale se arată dornici de învățătură. Îi interesează îndeosebi experiențele, munca în laborator, aplicarea în practică a celor studiate. Pornind de la acest interes al lor reușim să-i ajutăm mai bine în însușirea temeinică a cunoștințelor.

Prof. Dumitru FINARU, diriginte la Școala pedagogică din Bacău. In vederea combaterii mediocrității, în școala noastră s-au organizat pe lîngă alte forme de activitate „joi ale tineretului". Intr-o asemenea „joi" în clasa mea s-a prezentat o lucrare în versuri „Oaspeții catalogului", în care se arată că notele de la 8 în sus sînt primite cu bucurie în catalog, iar cele slabe sînt refuzate. Aceasta, alături de celelalte măsuri luate, a mobilizat pe elevi să lupte împotriva mediocrității. Treptat, treptat, numărul notelor mediocre a scăzut, iar în catalog au apărut tot mai multe note mari. Clasa mea deține acum steagul de clasă fruntașă pe școală. Elevii sînt hotărîți să muncească cu temeinicie pentru a rămîne și în continuare fruntași.

In același timp exemplul lor constituie un stimulent pentru celelalte clase ale școlii.

Prof. NICOLAE MOLDOVAN, diriginte la Școala pedagogică din Cluj. După ce a vorbit despre măsurile pe care le-a luat pentru îmbunătățirea situației la învățătură a elevilor săi, pentru întărirea legăturii cu părinții acestora, vorbitorul a propus Ministerului Invățămîntului și Culturii să studieze posibilitatea ridicării nivelului de pregătire al profesorilor diriginți să organizeze consfătuiri ale acestora la nivelul orașului, raionului sau regiunii, care să se țină în anumite etape, spre exemplu în vacanțele școlare. In cadrul unor asemenea consfătuiri — a spus tov. Moldovan — ar fi bine să se organizeze demonstrații practice de pe urma cărora diriginții să poată culege învățăminte pentru activitatea lor.

Prof. ION FANE, diriginte Grupul școlar minier Petroșani. — Cunoașterea muncii desfășurate de elevi în cadrul practicii lor în producție mă preocupă în aceeași măsură ca și cunoașterea activității lor în cadrul școlii. Caietul de practică, în care maiștrii fac observații asupra atitudinii utemiștilor față de muncă, față de lucrarea pe care o execută, ca și asupra frecvenței la practică, mă ajută să-mi cunosc mai bine elevii. Aceasta nu mă scutește însă de controlul pe care trebuie să-l fac la locul unde ucenicii noștri lucrează în producție.

Cunoscîndu-le îndeaproape activitatea, pot lua de îndată măsuri eficiente.

Prof. ANCA LAURA, dirigintă la Școala pedagogică din Carei. La munca pe care o desfășor ca dirigintă la clasa mea primesc un substanțial ajutor din partea organizației U.T.M. La sfîrșitul fiecărei săptămîni, biroul U.T.M. pe clasă, care este format din elevi fruntași, analizează situația la învățătură și disciplină a utemiștilor. Sînt puși în discuție mai ales utemiștii care nu-și îndeplinesc cu toată răspunderea îndatoririle școlare.

Ca dirigintă asist la aceste ședințe, desfășurate pe baza unui plan dinainte stabilit, la întocmirea căruia contribui și eu, prin sugestiile pe care le fac.

Prof. SANDA PAȘOLESCU, dirigintă la Școala de 7 ani din Urlați. In școala noastră se acordă o mare atenție educării elevilor în spiritul prieteniei. Diriginții au organizat un schimb de corespondență între elevii noștri și elevii Școlii nr. 656 din Moscova. Prietenii din Uniunea Sovietică au trimis de curînd elevilor noștri frumoase daruri, iar ei se pregătesc în momentul de față să le răspundă la fel.

Consider că munca diriginților tineri s-ar desfășura cu rezultate mult mai bune dacă viitorii profesori ar fi mai temeinic pregătiți încă din facultate în această direcție. De aceea propun ca în pregătirea pedagogică a studenților, și mai ales în cadrul practicii pedagogice, să se pună mai mare accent pe munca de educare comunistă a elevilor pe care o desfășoară dirigintele, să se organizeze mai multe asistențe la orele de diriginție.

DIRIGINȚILOR

Prof. LIVIU CRISTEA, diriginte la Școala profesională „Filimon Sîrbu" din București. — În școala noastră s-a creat un post U.T.M. de control, alcătuit din utemiștii fruntași. Periodic, postul U.T.M. de control prezintă la stația de amplificare a școlii cazurile acelor elevi care manifestă nepăsare pentru învățătură și au o conduită nesatisfăcătoare. Multe dintre lipsurile elevilor au fost astfel lichidate. Cred că această inițiativă ar putea fi folosită și în cadrul altor școli.

O problemă care merită să fie în atenția școlilor profesionale este asigurarea unor raporturi juste între maiștrii-instructori și elevi. Ridic această problemă deoarece am observat că mai sînt maiștri-instructori care nu țin seama de faptul că lucrează în școală, că au de-a face cu elevi. De aceea, nu se interesează de problemele pedagogice, de metodele muncii educative. Dirigintele are rolul de a-i ajuta pe maiștrii-instructori să cunoască munca școlii, să răspundă cerințelor ei.

Prof. P. NIREȘTEANU, diriginte la Școala medie serală „Al. Papiu Ilarian" din Tîrgu Mureș. — Pentru asigurarea unei frecvențe regulate la cursuri a muncitorilor-elevi, am colaborat de la început cu profesorii care lucrează la clasa mea și în special cu organizațiile U.T.M. și conducerile întreprinderilor unde lucrează elevii. Am stat de vorbă și cu elevii, cărora le-am explicat că frecvența regulată este prima condiție pentru a putea obține rezultate bune la învățătură, lucru pe care ei l-au înțeles.

Mulți dintre elevii mei studiază cu pasiune. Totuși, unii nu izbutesc să-și însușească toate cunoștințele. Cauza constă în lipsa de timp pentru pregătirea lecțiilor, ca și în nivelul scăzut al unor lecții.

Profesorii din școala noastră depun eforturi intense pentru înlăturarea acestui neajuns. Ei se străduiesc să predea lecții cît mai bine organizate, cît mai sistematice, pentru ca elevii să poată înțelege și să-și poată însuși cît mai temeinic cunoștințele încă din clasă.

Disciplina elevilor nu constituie o problemă grea, deoarece elevii noștri sînt oameni ai muncii care, la locul lor de producție, primesc o educație sănătoasă în spirit comunist și au un nivel de conștiință ridicat.

Momentul cel mai prielnic pentru a discuta problemele legate de viață și munca elevilor noștri sînt orele de diriginție pe care căutăm să le organizăm cît mai bine. Avînd în vedere faptul că elevii termină cursurile de seară destul de tîrziu, am socotit că e bine să ținem nu o singură „oră" de 90 de minute o dată pe lună, ci două „ore" de cîte 45 de minute.

La una din orele de diriginție am discutat despre prietenia dintre tineri și tinere. Am ridicat în fața colectivului această problemă pentru că am constatat că între unii din ei există prietenii greșit înțelese. Înaintea începerii lucrărilor trimestriale de control am discutat la o oră de diriginție despre importanța acestor lucrări, arătînd elevilor cîte greutăți vor întîmpina în însușirea cunoștințelor dacă vor lipsi de la vreo lucrare. Rezultatul acestei discuții a fost că nici un elev n-a lipsit de la lucrările de control.

Elevii noștri nu știau să ia notițe. În repetate rînduri la orele de diriginție m-am preocupat și de această problemă.

Aș dori ca în viitor ministerul să se preocupe mai mult de școlile serale, să ne ajute să ne desfășurăm mai bine munca dînd îndrumări privitoare la activitatea diriginților din școlile serale, organizînd consfătuiri cu profesorii diriginți care lucrează în cadrul acestor școli.

Prof. A. TOMACINSKI, diriginte la Școala medie de muzică din București. — Pentru ridicarea nivelului la învățătură diriginții din școala noastră folosesc multiple mijloace. Săptămînal, fiecare diriginte extrage din catalog rezultatele obținute de elevi la învățătură și analizează cu clasa situația celor rămași în urmă. Elevii slabi sînt ajutați să lichideze cu rămînerea în urmă la învățătură prin ajutorul individual pe care-l primesc din partea profesorilor la lecții ca și la orele de meditații.

Organizăm ore de meditații pentru elevii care sînt în urmă la un singur obiect și pentru acei cărora le-au rămas unele chestiuni neclare, neprecizate la lecții. Am văzut că nu e bine să-i aducem pe elevii căzuți la 2-4 obiecte la meditații, deoarece prin aceasta îi supraîncărcăm. Am ajuns la concluzia că cea mai bună cale pentru a-i ajuta pe acești elevi este ca profesorii să le acorde mai multă atenție în timpul orelor de clasă. În acest fel am obținut rezultate satisfăcătoare în munca de ridicare a nivelului la învățătură al elevilor noștri.

Prof. B. ALEXIANU, diriginte la Școala medie nr. 2 din Piatra Neamț. — Pentru a-i stimula pe elevi la învățătură am folosit un grafic al notelor în care am urmărit situația acestora pe o perioadă mai îndelungată. În acest grafic, pe care l-am afișat în clasă, am cuprins și situația frecvenței. Din el se poate vedea cu ușurință dacă un elev a progresat, a rămas în aceeași situație sau a regresat. Graficul a constituit pentru toți elevii un stimulent de a-și ridica nivelul la învățătură.

În această privință am primit ajutor și din partea părinților. Mulți dintre ei au consimțit să-i primească acasă și să-i supravegheze în întocmirea lecțiilor pe unii elevi ai căror părinți nu se pot ocupa suficient de ei din cauză că lucrează ambii în producție și care, locuind departe de școală, nu pot veni aici.

Prof. GH. COSMA, diriginte la Școala medie nr. 1 din Satu Mare. — Clasa a VIII-a, la care sînt diriginte, e cea mai bună clasă din școala noastră. Peste 50% din elevi au note peste 7. Aceste rezultate se datoresc în mare măsură ajutorului primit din partea organizației U.T.M. a clasei. Primirea elevilor în rîndurile utemiștilor a fost un stimulent pentru obținerea de rezultate cît mai bune la învățătură. Au fost primiți în organizație elevii cei mai buni la învățătură și disciplină. Au început să facă cereri de primire și elevi cu o situație mai slabă. Li s-a explicat că nu sînt suficient de bine pregătiți pentru a intra în U.T.M. și că vor fi primiți numai atunci cînd vor avea rezultate bune la învățătură și conduită model. Aceasta i-a determinat pe majoritatea elevilor clasei să-și ridice nivelul la învățătură, să lupte împotriva mediocrității.

Prof. A. LAPADUȘ, dirigintă la Școala medie „Horia, Cloșca și Crișan" din Alba Iulia. — Munca mea de dirigintă nu se limitează la orele de diriginție. Am căutat să fiu alături de elevi în toate acțiunile, să-i îndrumez și să-i stimulez în muncă. De exemplu, am participat alături de ei la acțiunile obștești în gospodăriile agricole colective din comunele Galda și Oarda. Acest lucru l-au făcut și ceilalți diriginți din școala noastră, fapt care i-a stimulat pe elevi și ne-a ajutat să obținem titlul de școală fruntașă în munca patriotică.

Pentru educarea politico-ideologică a elevilor, printre alte măsuri am confecționat cu elevii un panou cu spicuiri din presă și un calendar săptămînal, pe care sînt însemnate zilnic evenimentele interne și internaționale.

Prof. ELENA MARUȚA, dirigintă la Școala profesională „Kirov" din București — Diriginții din școlile profesionale au sarcina să urmărească, pe lîngă munca de însușire a cunoștințelor, și modul în care se realizează îmbinarea teoriei cu munca practică productivă. Pe noi ne preocupă în mare măsură dezvoltarea la elevi a dragostei față de meseria aleasă, a spiritului de răspundere față de muncă, familiarizarea elevilor cu viața din întreprindere. Ne străduim să-i facem pe elevi să cunoască scopul muncii pe care o îndeplinesc, să înțeleagă că pentru rezultate bune se cer eforturi intense. Trezirea spiritului de răspundere față de muncă, față de producție o realizăm printr-o susținută acțiune de lămurire, prin convingerea elevilor asupra importanței cerințelor pe care le pune în fața lor producția.

Prof. GH. HERESCU, diriginte la Școala de 7 ani nr. 11 din București. — Sînt de părere că este bine să se elaboreze o programă și o metodică pentru munca desfășurată în orele de diriginție.

Instrucțiunile ministerului cu privire la munca educativă, primite de școli în decembrie 1958, ne sînt de un mare folos. Este necesar ca diriginții să aplice indicațiile cuprinse în aceste instrucțiuni în mod creator, ținînd seama de condițiile concrete, specifice clasei lor. Propun ministerului să completeze aceste instrucțiuni cu teme și metode privind realizarea educației științifico-ateiste a elevilor, deoarece este un domeniu în care diriginții nu au suficient material de îndrumare.

Prof. M. MOCANU, diriginte la Școala medie serală din Pitești În munca unor diriginți de la școlile serale se manifestă tendințe greșite. Aceștia organizează orele de diriginție la fel ca la cursurile de zi și se comportă cu tinerii maturi ca și cu copiii. Dimpotrivă, alții au față de muncitorii-elevi o atitudine prea familiară. De asemenea, sînt diriginți care îi consideră pe elevii de la cursul seral oameni deja formați, care știu totul și socotesc că nu e cazul să discute cu ei prea multe probleme, trecînd cu vederea multe aspecte care ar trebui discutate.

Din tematica orelor de diriginție din învățămîntul seral n-ar trebui să lipsească problema formării deprinderilor de muncă independentă. Noi avem în plan această problemă, iar la unele clase s-au organizat exerciții în colectiv în legătură cu efectuarea temelor și cu învățarea lecțiilor.

Consider că „Revista de pedagogie" ar putea să-i ajute mai mult pe diriginții din școlile serale prin publicarea unor consultații pe probleme privind munca educativă în aceste școli.

Dată fiind importanța învățămîntului seral cred că ar fi util să se organizeze o consfătuire pe țară cu profesorii și diriginții care lucrează în aceste școli.

Prof. A. PAVLOVSCHI, diriginte la Școala medie din Urziceni. — Acord multă atenție controlului prin sondaj al temelor pentru acasă. Acest control contribuie la evitarea rămînerii în urmă a elevilor, mă ajută să văd în ce măsură își îndeplinesc elevii îndatoririle, să aflu cauzele neefectuării temelor de către unii elevi, să iau măsuri concrete pentru fiecare caz în parte.

Discuțiile individuale cu elevii sînt și ele necesare pentru diriginte, întrucît îl ajută să cunoască preocupările elevilor, să facă legătura dintre acestea și situația la învățătură a elevului și să le dea sfaturi pentru a-și canaliza eforturile cît mai util.

Socotesc necesar ca lucrările cu teme pedagogice să apară în tiraje sporite, spre a fi la îndemîna tuturor cadrelor didactice.

Prof. M. BĂDESCU, dirigintă la Școala pedagogică din Craiova. — În centrul preocupărilor noastre stă pregătirea elevilor nu numai ca viitori învățători, ci și ca activiști pe tărîm cultural. Pe lîngă celelalte ore din programul școlii, orele de diriginție sînt folosite din plin în acest scop. Am organizat astfel o oră cu tema „O seară culturală în satul meu". De asemenea, elevii noștri participă regulat sub conducerea profesorilor la concerte. Se organizează apoi discuții în legătură cu lucrările audiate. Cu prilejul diferitelor sărbători elevii noștri prezintă serbări în satele din apropiere. Anul acesta, în cinstea zilei de 30 Decembrie, elevii vor prezenta o serbare în sala căminului cultural din comuna Moțăței.

Prof. N. ȘINCAI, dirigintă la Școala profesională „Industria Lînei" din Timișoara. — Diriginții din școala noastră colaborează strîns cu școlile de 7 ani, pentru atragerea elevilor spre școlile profesionale. În acest scop diriginții au vizitat cîteva școli de 7 ani unde au organizat discuții cu elevii clasei a VII-a. Li s-au arătat cu acest prilej meseriile care se predau în școala noastră și au fost invitați să ne viziteze școala.

În școala noastră s-a organizat și un curs de pregătire pentru ca viitorii ucenici să cunoască de pe acum care este specificul școlii noastre, al meseriei pe care o vor învăța.

Prof. C. SPATARU, diriginte la Școala serală din comuna Rovinari, raionul Tg. Jiu. — Pentru ca munca profesorilor din școlile serale să se desfășoare în condiții cît mai bune, consider că ar trebui ca M.I.C. să elaboreze îndrumări privind metodele de predare în aceste școli, să ajute pedagogilor să muncească ținînd seama îndeaproape de specificul muncii în școala serală.

Prof. A. POROLIXEANU, diriginte la Școala medie din Satu Mare. — În școala noastră încă n-a fost asigurată pe deplin disciplina conștientă a elevilor. Aceasta se datorează, în primul rînd, faptului că nu există încă cerințe unice ale pedagogilor față de elevi. Spre exemplu, nu toți profesorii pretind elevilor să se prezinte la școală în uniforme, să aibă o ținută corectă.

Consider că nota anuală la purtare nu trebuie stabilită după nota din ultimul trimestru, deoarece sînt elevi care, cunoscînd regulamentul, încalcă sistematic disciplina în primele două trimestre, fiind siguri că ultima notă e hotărîtoare.

Prof. E. LIPOVEANU, dirigintă la Școala de coregrafie din București. — În munca de organizare a activităților obștești ne sprijinim mult pe ajutorul părinților. De asemenea părinții i-au însoțit pe elevi în vizitele pe care le-au făcut în întreprinderi, stabilind legătura între muncitori și elevi.

Prof. GRIGORE BALEA, diriginte la Școala pedagogică din Sighet. — Consider că este necesar să se editeze o antologie care să cuprindă literatura beletristică indicată pentru a fi folosită în cadrul orelor educative.

Prof. GH. TEJU, diriginte la Școala de 7 ani din comuna Aluniș, raionul Teleajen. — În munca mea de diriginte mi-au fost de mare folos instrucțiunile Ministerului Învățămîntului și Culturii cu privire la organizarea și desfășurarea orelor educative. Cred că în viitor va trebui să acordăm mai multă atenție folosirii recompenselor și pedepselor ca măsuri cu caracter educativ.

Prof. ARPAD BIHARI, diriginte la Grupul școlar de construcții din Tg. Mureș. — La întărirea disciplinei în școala noastră a contribuit în mare măsură faptul că în fiecare clasă există un caiet de observații în care profesorii și diriginții fac observații asupra atitudinii elevilor față de muncă și a comportării lor în cadrul orelor de curs și în activitățile din afara clasei și a școlii. În acest caiet sînt notate și aspectele pozitive din munca elevilor.

Periodic, pe baza celor însemnate în caiet, diriginții analizează cu clasa activitatea elevilor trasînd sarcini pentru etapa următoare.

Prof. CORALIA FULGEANU, dirigintă la Școala nr. 151 din București. O preocupare deosebită pentru noi pe linia educației politico-ideologice a elevilor a fost alegerea metodelor de muncă. Una din metodele pe care le-am folosit în acest scop au fost discuțiile cu elevii. De asemenea, am organizat întîlniri între elevi și muncitori. La o asemenea întîlnire, de exemplu, au luat cuvîntul în fața elevilor muncitori de la uzinele „Grivița Roșie".

Am dori ca ministerul să ne ajute mai mult în organizarea excursiilor, care au un mare rol educativ.

Prof. I. URZICEANU, dirigintă la Școala medie nr. 3 din Sibiu. — Propunem să se organizeze în viitor și consfătuiri ale diriginților la care să se ia în discuție în mod aprofundat cîte o singură problemă. Susținem propunerea de a se edita o metodică pentru orele de diriginție. De asemenea, cred că este bine să se organizeze cursuri de pregătire pentru diriginți.

În numărul viitor vom publica în continuare lucrările consfătuirii.

Utemiștii îi pregătesc pe pionieri pentru intrarea în rîndurile organizației U.T.M.

Practica pedagogică a viitorilor învățători

Obiectivele a căror realizare o urmăresc cadrele didactice de la Institutul pedagogic de învățători din București în desfășurarea practicii pedagogice a studenților sînt multiple. Pe primul plan se află însă grija pentru orientarea ideologico-politică a lecțiilor practice, pentru conținutul științific al acestora, pentru strînsa lor legătură cu practica, pentru ca viitorii învățători să învețe a face din lecțiile lor un puternic mijloc de educație comunistă a copiilor, de pregătire a lor pentru viață.

Această grijă se oglindește în calitatea lecțiilor ținute de studenți. La o lecție practică de istorie, de pildă, în care un student le-a vorbit copiilor din clasa a IV-a despre Moldova din timpul lui Ștefan cel Mare, el a accentuat în special asupra elementelor menite să formeze la copii bazele unei concepții juste asupra istoriei. In cuvinte simple, pe înțelesul celor care-l ascultau, studentul le-a explicat raporturile sociale dintre clase în timpul lui Ștefan, le-a vorbit despre situația grea a iobagilor și a subliniat importanța pe care au avut-o masele în dezvoltarea istoriei. Cu scopul de a dezvolta la elevi dragostea de patrie, el a pus un accent deosebit pe zugrăvirea în culori vii și emoționante a trecutului de luptă al poporului nostru.

La o lecție de științele naturii, în care s-a predat tema „Stejarul și fagul", studentul practicant a folosit cîteva exemple legate de temă pentru a le arăta copiilor că totul în natură este într-o continuă transformare. Cu prilejul unor lecții în care s-a vorbit despre unele plante oleaginoase li s-a spus copiilor pe scurt în ce constă importanța cultivării cît mai intense a acestor plante pentru țara noastră.

In organizarea practicii pedagogice se acordă în aceiași timp o foarte mare atenție realizării unor lecții care să răspundă cît mai bine cerințelor metodice. In timpul practicii studenții pot să-și dea seama pe baza propriei lor experiențe cum se realizează o lecție bună, în ce constau calitățile și defectele unei lecții, de ce o lecție a fost reușită și alta nu. Munca pentru realizarea lecției practice începe de la alcătuirea planului. După ce se consultă cu învățătorul clasei la care urmează să predea și după ce, pe baza cunoștințelor teoretice acumulate în orele de pedagogie și metodică, studentul își alcătuiește planul de lecție, el prezintă acest plan profesorului de metodică și de pedagogie. De măsura în care planul este judicios întocmit depinde în bună parte reușita lecției. Tocmai de aceea profesorii se străduiesc să asigure o bună îndrumare a studenților în această fază premergătoare lecției. Realizarea lecțiilor practice este de neconceput fără această îndrumare. O studentă care urma să țină la clasa a II-a o lecție despre „Udatul florilor" aglomerase în planul de lecție, neglijînd particularitățile de vîrstă ale copiilor, cunoștințe la nivelul clasei a IV-a. La citire, o altă studentă își propusese să comunice copiilor în lecția cu tema „Delta Dunării" mai multe cunoștințe de geografie, neglijînd ceea ce constituia de fapt scopul lecției — citirea conștientă și expresivă. Aceste defecțiuni au fost înlăturate însă la vreme în urma sfaturilor primite de la profesorii cu care studenții s-au consultat înainte de lecție. Cînd însă pregătirea atentă și amănunțită a studenților lipsește, rezultatele sînt negative. S-a văzut aceasta, bunăoară, la o lecție de predare a aritmeticii simultan la clasele I-a și a III-a. Pentru că planul de lecție al studentului nu a fost suficient discutat cu profesorii metodiști, acesta nu și-a dozat bine timpul rezervat fiecărei clase, nu și-a ales exercițiile și metoda de predare cea mai potrivită, iar lecția nu și-a atins scopul. Este necesar deci ca de fiecare dată studenții să fie îndrumați cu grijă și atenție în pregătirea lecțiilor, să li se arate cu prilejul discutării planurilor ce au de făcut pentru ca lecțiile lor să se desfășoare bine

Rolul instructiv al practicii pedagogice nu ia sfîrșit o dată cu ținerea lecțiilor. După terminarea acestora studenții au de cules, de cele mai multe ori, învățăminte importante pentru munca lor viitoare. In ședințele de analiză, care au loc după fiecare lecție practică, se discută „pe concret" numeroase probleme de metodică și pedagogie. Un student a terminat lecția înainte de vreme și nu a știut ce să facă în timpul rămas disponibil, un altul a rezolvat această problemă repetînd cu copiii cunoștințe din orele precedente. E bine că a procedat așa ? Ce trebuie să se facă în astfel de situații ? La o lecție practică disciplina a fost asigurată prin comportarea severă a studentului. La o altă lecție, dimpotrivă, s-a asigurat disciplina printr-o atitudine degajată și apropiată de elevi. Cum se ajunge prin metode diferite la rezultate asemănătoare? Studenții, pe baza cunoștințelor teoretice și a minimului de experiență pe care l-au căpătat în cele cîteva ore de practică, fac observații și aprecieri, subliniază aspectele pozitive ale lecțiilor, scot în evidență greșelile și le cercetează cauzele, trag concluzii și învățăminte pe care le vor folosi în viitor. Toate aceste discuții sînt îndrumate de pedagogi, care dezleagă problemele mai complicate, apreciază justețea părerilor exprimate de studenți și îi orientează. Sînt încurajate totodată inițiativa studenților, munca lor creatoare, străduința lor de a ajunge să folosească cele mai bune metode și procedee.

Practica pedagogică a viitorilor învățători constituie unul din factorii cei mai importanți de care depinde buna lor pregătire. De seriozitatea cu care este tratată această latură a muncii în școlile și institutele pedagogice depinde felul cum se va prezenta mîine la catedră elevul sau studentul de astăzi.

OCTAVIAN BUZESCU

In școlile noastre se dă o deosebită atenție educației estetice a elevilor. Iată o elevă a Școlii medii „N. Bălcescu" din București deslușind tainele contrapunctului.

Activitate bogată

Cadrele didactice din raionul Timișoara desfășoară o bogată activitate în cadrul cercurilor pedagogice. Programul de activitate al cercurilor cuprinde un mare număr de lecții deschise la toate disciplinele, precum și numeroase referate cum sînt cele intitulate „Cum se realizează educația patriotică a elevilor la lecțiile de istorie", „Munca cu harta la lecțiile de geografie a patriei", „Utilizarea literaturii beletristice la lecții".

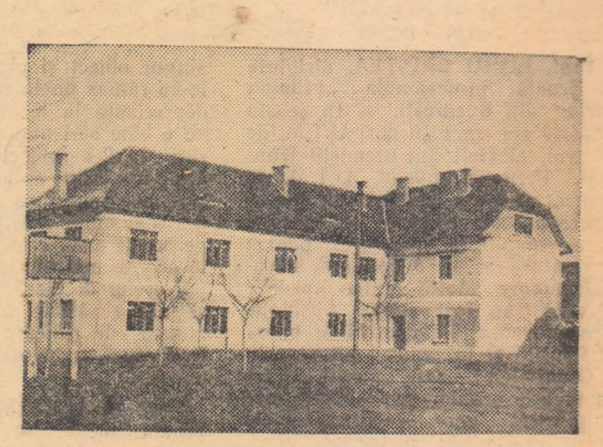

Clădirea Casei de copii din comuna Orlat...

și spălătorul modern și confortabil

Intr-o casă de copii

Pe valea Cibinului, la poalele munților Cindrelul, se află Casa de copii din Orlat, în care sînt crescuți și educați cu grijă părintească peste 250 de copii. Localul casei oferă copiilor tot confortul. Trei din cele unsprezece pavilioane au fost complet renovate și dotate cu instalații sanitare moderne.

Copiii au condiții minunate pentru a-și petrece timpul liber în chip cît mai plăcut : un club cu numeroase jocuri de șah, șubah, popice de masă, o bibliotecă cu peste 1500 de volume etc. Iubitorii de muzică, de dans, de teatru pot activa în formațiile artistice create în cadrul casei.

La școala metodelor înaintate

Adeseori, după predarea unor lecții despre țesături profesorii de specialitate din școala noastră au fost întrebați de ucenici :

— De ce stofe din aceeași lînă, cu aceeași țesătură și lucrate la războaie de același tip sînt uneori atît de diferite ca aspect ?

— Aceasta depinde de nivelul calificării profesionale și de metodele de muncă ale filatorilor și țesătorilor — arătau în asemenea împrejurări profesorii și maiștrii-instructori.

A te limita însă doar la un asemenea răspuns înseamnă să nu folosești o ocazie deosebit de prielnică pentru a trezi interesul ucenicilor pentru metodele înaintate de muncă și a le lărgi orizontul de cunoștințe.

Profesorii școlii noastre au înțeles aceasta. Explicîndu-le ucenicilor care este cauza diferențelor în calitatea diferitelor fire și țesături, le-au propus să urmărească comparativ, în secțiile fabricii „Partizanul roșu", rezultatele care se obțin prin aplicarea diferitelor metode de muncă.

Această lecție-excursie prin întreprindere a fost un minunat prilej de a populariza în rîndul ucenicilor cele mai răspîndite metode avansate de muncă folosite în filaturi : metoda Melnikov, de schimbare a sulului de pretort la selfactor în timpul mersului și metoda Patrikeeva, pentru lichidarea ruperii firelor în filatură.

După ce ucenicii au fost lăsați să urmărească singuri, la două mașini alăturate, cum se lucrează după metoda Zoiei Patrikeeva în comparație cu vechea metodă de înnădire a firelor rupte la selfactor, cîțiva au observat că prin metoda Patrikeeva se procedează tocmai invers față de vechiul procedeu.

— In loc să se răsucească firele rupte, acestea sînt desrăsucite — au spus ucenicii.

Apoi s-a trecut la explicarea și demonstrarea procedeului Zoiei Patrikeeva. Pe scurt, metoda este următoarea : Intre degetul mare și arătătorul mîinii stîngi se prinde pretortul scurt, iar cu mîna dreaptă, între degetul mare și cel arătător, se desrăsucește firul și se alătură pretortului cu care se împletește. In felul acesta, locul de îmbinare nu prezintă nici un fel de îngroșare și poate fi cu greu deosebit de restul firului.

După demonstrație li s-a propus cîtorva ucenici să repete și ei operația. Deși procedeul cere mai multă îndemînare decît vechea metodă, ucenicii fruntași la practică au reușit să și-l însușească în timp destul de scurt. S-a trecut apoi la demonstrarea și scoaterea în relief a avantajelor procedeului Patrikeeva, arătîndu-li-se ucenicilor că prin aplicarea acestei metode rezistența firului înnădit este aproape egală cu rezistența inițială a firului. De asemenea, este mult îmbunătățită omogenitatea firului, ceea ce face ca în țesătorii să se obțină din firele înnădite prin această metodă stofe cu un frumos aspect exterior.

Lecția-excursie a dat roade bune. Curînd, cu sprijinul maiștrilor-instructori și al maiștrilor din întreprindere, atît ucenicii din anul II cît și cei din anul I au trecut la aplicarea cu deplin succes a noii metode.

In același fel s-a procedat și cu popularizarea în rîndul ucenicilor a metodei Melnikov, cu deosebirea că aplicarea acesteia fiind mai pretențioasă a fost urmărită mai ales de elevii din anul II. In explicarea și demonstrarea acestei metode, inițiate de inginerul sovietic Melnikov de la Combinatul textil din Kupavna, li s-a arătat ucenicilor că pentru aplicarea ei este necesar să se adapteze la selfactor niște dispozitive foarte simple — suporți pentru sulul de pretort ce două asemenea dispozitive, prinse cu ajutorul unor șuruburi. Pe o planșă dinainte confecționată li s-a prezentat apoi ucenicilor desenul dispozitivului. In continuare li s-a arătat cum execută filatoarea operația de schimbare a sulului vechi cu un sul nou, subliniindu-se că aceasta se face prin spatele selfactorului, în cel mult 5 curse ale cărucior ului. Ucenicii au urmărit cu atenție felul cum se așează pe suportul mașinii sulul plin, cum se împart firele de pretort în grupe care se răsucesc împreună și cum se începe înlocuirea firelor de pe sulul vechi, aproape gol, așezat pe dispozitiv, cu cele de pe sulul plin.

In încheierea demonstrației li s-a atras ucenicilor atenția asupra faptului că pentru aplicarea în bune condiții a acestei metode este necesar ca pe sulul ce se golește să fie înfășurată o cantitate mică de material, căci altfel firele se încurcă.

Bineînțeles că și demonstrația acestei metode a fost urmată de explicarea avantajelor care se obțin prin aplicarea ei. S-a procedat în așa fel încît aceste avantaje au fost observate chiar de ucenici după ce ei au urmărit la lucru cîteva filatoare fruntașe.

— Calitatea firului este mult îmbunătățită — a constatat unul dintre ucenici.

— Iar deșeurile s-au redus cu mult — au observat alți cîțiva.

In sfîrșit, după un timp au făcut aproape toți încă o constatare importantă :

— Nu se mai oprește aproape de loc selfactorul pentru schimbarea pretorțului.

— Se mărește deci producția și productivitatea muncii — au tras, tot ei, concluzia.

Prof. N. LUPAȘ

ARNET CULTURAL

...iția cărții și graficei din R.S.S. Ucraineană

...ziția cărții și graficii R.S.S. ...ene, deschisă recent la Bucu... ...din inițiativa Ministerului In... ...întului și Culturii și a Con... ...i General A.R.L.U.S., cu... ...peste 2000 de cărți, 300 de ... grafice de șevalet și de cărți ...te 70 de pancarde politice, ...e și agricole, apărute în ul... 2—3 ani — bineînțeles nu... ...o mică parte din ceea ce au ... editurile ucrainene în acest ...

...că înainte de Marea Revoluție ...listă din Octombrie trei sfer... ...din populația Ucrainei nu știa ...rie, nici să citească, astăzi în ...tina Sovietică există 33 edituri ...republicane, 13 regionale și 3 ...ersitare), apar 90 de reviste și ... 3000 de gazete republicane, ...onale, raionale, de fabrică, de ...oz etc., în limbile ucraineană, ..., moldovenească și maghiară... ...amintim, pe de altă parte, ...n limba ucraineană se traduc ...i din peste 50 de limbi. Trebuie ...t în vedere că ocupanții hitle... ...i au distrus aproape în între... ...e industria poligrafică a ...ainei Sovietice. Cu ajutorul fră... ...t al popoarelor din U.R.S.S.; ...grafiile din Kiev, Harcov, Odesa, Lvov și din alte centre au fost însă refăcute, în 1949 întrecindu-se nivelul antebelic de tipărire a cărților și periodicelor. In 1958 editurile din R.S.S. Ucraineană au scos 116 milioane de cărți, adică de două ori mai mult decît în anul 1940 și de unsprezece ori mai mult decît în 1913. Cărțile ce apar în Ucraina Sovietică cuprind un cerc larg de probleme ale construcției comuniste, izvorîte din hotărîrile istorice ale Congreselor XX și XXI ale P.C.U.S.

Expoziția cuprinde lucrări de literatură politică și social-economică, științifică, beletristică, didactico-pedagogică, literatură medicală, muzicală, literatură pentru copii și tineret etc.

Editura de stat pentru literatură politică din R.S.S. Ucraineană tipărește operele clasicilor marxism-leninismului, literatură teoretică și politică de masă, istorică, economică, filozofică, lucrări privind relațiile internaționale etc. Găsim în expoziție literatură memorială referitoare la clasicii marxism-leninismului, studii biografice asupra multor activiști de seamă ai Partidului Comunist și statului sovietic, cuvîntări și lucrări ale tovarășului N. S. Hrușciov consacrate problemelor cruciale de politică internă și externă, culegeri de documente și materiale, cum este colecția de documente în trei volume „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie în Ucraina", culegerea de documente „Congresele și conferințele P. C. al Ucrainei" și alte numeroase volume care prezintă un deosebit interes pentru cititori.

De tipărirea literaturii didactico-pedagogice se ocupă editura didactico-pedagogică „Dadianska școla", una din cele mai mari edituri din republică. Aceasta a editat numai în ultimul timp 2887 manuale cu un tiraj de 345.000.000 exemplare. Pentru legarea tot mai strînsă a școlii cu viața, cu producția, în R.S.S. Ucraineană se tipăresc manuale de lăcătușărie, de strungărie, de electrotehnică, de radiotehnică generală, manuale ajutătoare privind cultivarea cerealelor, a legumelor etc. Găsim în expoziție manuale de istorie, de literatură, de geografie, abecedare, manuale de conversație pentru limbi străine, de geografie economică a țărilor străine, manualul de literatură pentru școlile tineretului muncitoresc, metodica predării lăcătușăriei, cărți cuprinzînd lecții practice pentru atelierele școlare ș.a. O serie de cărți vorbesc despre faptele eroice ale tineretului ucrainei.

Trebuie amintit că în expoziție se află cărți în limba ucraineană ale unor scriitori romîni ca Eminescu, Creangă, Delavrancea, Sadoveanu, Petru Dumitriu, Francisc Munteanu etc., multe din ele scoase în editura „Molod" (Tineretul), în condiții grafice foarte reușite.

Grafica ucraineană tratează teme variate — fapte glorioase din trecutul de luptă pentru dreptate și independență al poporului ucrainean și din lupta pentru instaurarea puterii sovietice în Ucraina, acțiunea glorioșilor ostași și partizani împotriva ocupanților fasciști în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, succesele dobîndite în construcția socialismului etc.

Fiecare carte, gravură, pancartă expusă arată vizitatorului succesele marcante ale minunatului popor ucrainean, marile lui cuceriri pe tărîmul literaturii și artei.

NICOLAE CIACHIR

Pentru vacanță

...ecomandați elevilor ...mele:

...Nepoții gornistului; Răsare soa...le; Dincolo de brazi; Vizita tov. ...rușciov în America; S.O.S. în ...osmos; Brigada lui Ionuț; Soarta ...ui om; Viața învinge; Comunis...l; Ciulinii Bărăganului; Omul cu ...rma; Băile Herculane; Kociubei; ...acul Roșu; Cetatea Histria; O în...mplare extraordinară; Pasagerul ...landestin; Nufărul roșu; Nicolae ...Grigorescu; Mingea; Nauris; Aurel ...Vlaicu; Misterul castelului pără...it; Sateliți artificiali; Insemnări ...din Deltă; Sombrero; Ora H; Răs...ătatul; Născuți în furtună; Festi...valul prieteniei; Arendașul romîn; ...Pe malurile Antarctidei; Domnul ...Goe; Ermitajul de stat; Două lo...zuri; Rita; Circul Slavia; Marinică; ...Vocație; Poetul; Pentru 100.000 de ...mărci; Taina plantelor; Epoleții ...purpurii; Răsună valea; Misiunea ...periculoasă; Lupul și cărturarul; ...Lupul și cei 7 viteji; Amnarul fer...mecat; Fluieraşul fermecat; Lumea ...tăcerii.

Pentru elevii claselor VIII-XI se mai recomandă a fi vizionate filmele:

Citadela sfărîmată; Pasărea furtunii; Alo, ați greșit numărul; O scrisoare pierdută; Pe Donul liniștit; Zboară cocorii; Invățătoarea; Cîngul de călini; Poemul pedagogic; Examen de maturitate; Contele de Monte Cristo; Saltanat; Fata căpitanului; Jan Husz; Mizerabilii.

De asemenea se recomandă a fi vizionate filmele din cadrul săptămînii filmului pentru copii și cele prezentate în cinstea zilei de 30 Decembrie.

...și piesele de teatru:

Nota 0 la purtare; A treia, Patetica; In numele revoluției; Vlaicu și feciorii lui; Răzeșii lui Bogdan; Hagi Tudose; David Copperfield; Tragedia optimistă; Înșir-te mărgărite; Partea leului; Ala, bala, portocala; Punguța cu doi bani; Cravata roșie; Tînăra gardă; Carnețelul fermecat; Isprăvile viteazului Heracle.

Noi manuale școlare și lucrări pedagogice

Limba romînă — *pentru clasa a VII-a.*

Logica — *pentru clasa a XI-a*

Geografia — *pentru clasa a VI-a a școlilor cu limba de predare germană.*

Istoria R.P.R. — *pentru clasa a VII-a a școlilor cu limba de predare rusă.*

Istoria modernă și contemporană — *pentru clasa a X-a a școlilor cu limba de predare maghiară.*

Culegere de texte — *pentru clasa a VIII-a a școlilor cu limba de predare maghiară.*

Culegere de texte — *pentru clasa a IX-a a școlilor cu limba de predare maghiară.*

Fizica — *pentru clasa a XI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.*

Chimia — *pentru clasa a XI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.*

N. K. Krupskaia — *Opere pedagogice vol. I.*

* * * — Predarea aritmeticii la clasele III și IV ale școlilor cu limba de predare maghiară.

Emisiunea „Școala și viața"

Radioteleviziunea prezintă în fiecare săptămînă emisiunea radiofonică „Școala și viața".

Obiectivul principal al acestei emisiuni este de a contribui la legarea cît mai strînsă a școlii cu practica construcției socialiste. Emisiunea „Școala și viața" contribuie de asemenea la popularizarea realizărilor regimului nostru democrat-popular în domeniul educației și învățămîntului, pune în discuție probleme pedagogice, probleme ale activității școlilor de toate gradele.

Propuneți în scris Radioteleviziunii (căsuța poștală nr. 111 București, pentru emisiunea „Școala și viața") temele de care doriți să se ocupe emisiunea pentru a vă fi în cît mai mare măsură de folos.

Emisiunea „Școala și viața" se difuzează miercurea orele 21 pe programul I și în reluare sîmbătă, orele 10,30.

PROFESORI, STUDENȚI ȘI ELEVI

Abonați-vă din timp la

GAZETA MATEMATICĂ ȘI FIZICĂ

Seriile A și B

Abonamentele se pot face la oficiile poștale, prin factorii poștali și prin difuzorii voluntari din școli și instituții, ca și la S.S.M.F., contul 070.004 la B.R.P.R. Filiala Lenin, București.

Concursuri pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași publică vacant, în vederea ocupării prin concurs, postul de conferențiar la disciplina zootehnie specială, catedra de Zootehnie generală și alimentație, poziția VI-5.

Pentru participarea la concurs cei interesați urmează să înainteze, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția sau întreprinderea unde acesta are funcția de bază; memoriul de activitate didactică și științifică semnat de candidat; autobiografie; certificat de vechime în specialitate, eliberat de unitatea unde lucrează.

Concursul se va desfășura în localul Institutului din Iași, aleea M. Sadoveanu nr. 3. Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

★

Institutul de construcții din București anunță prelungirea termenului de înscriere a candidaților pentru postul de conferențiar la disciplina geologie tehnică (poziția 4 din statul de funcțiuni al catedrei de geotehnică și fundații) pînă la data de 31 decembrie 1959.

Condițiile de concurs au apărut în ziarul „Informația Bucureștiului" nr. 1832 din 30 iunie 1959.

Cultură fizică și sport

Consfătuire cu privire la problemele școlilor sportive de elevi

In zilele de 20 și 21 dec. a.c. a avut loc consfătuirea organizată de Direcția educației tineretului școlar din Ministerul Invățămîntului și Culturii cu directorii școlilor sportive de elevi și cu inspectorii metodiști de educație fizică ai secțiilor de invățămînt și cultură.

Au fost prezentate referate despre organizarea și controlul muncii educative în școlile sportive de elevi, despre desfășurarea pregătirii tehnice în cadrul școlii sportive de elevi și despre îndrumarea și controlul școlii sportive de elevi de către secția de invățămînt și cultură.

Referatele prezentate și discuțiile purtate pe marginea lor au scos la iveală contribuția pe care școlile sportive de elevi o pot aduce la educarea comunistă a tineretului școlar precum și rolul lor important în specializarea elevilor cu aptitudini sportive deosebite, care vor fi chemați să impro...teze loturile reprezentative ale R.P.R. în întrecerile internaționale.

Cu ocazia consfătuirii s-a efectuat un rodnic schimb de experiență, care a dus la precizarea sarcinilor, mijloacelor și metodelor celor mai bune care trebuiesc folosite în activitatea instructiv-educativă, accentuîndu-se în mod special asupra colaborării cu directorii școlilor de bază din care se recrutează elevii, cu profesorii de educație fizică din aceste școli, asupra legăturilor de colaborare cu organizațiile de U.T.M. și pionieri și cu părinții elevilor.

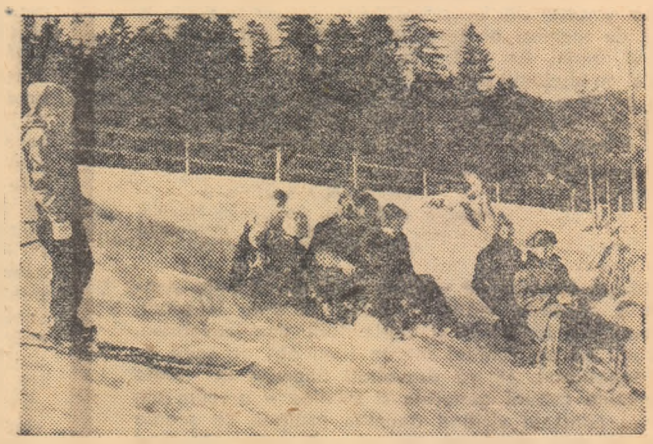

Derdeluşul te cheamă!

Materiale sportive de iarnă confecționate cu mijloace proprii

Materialele necesare sezonului sportiv de iarnă sînt produse în cantități însemnate de către întreprinderile specializate. Micii sportivi, care au la îndemînă materialele necesare și îndrăgesc activitatea practică își pot confecționa însă și singuri, cu mijloace proprii, schiurile, patinele și săniuțele de care au nevoie, îndrumați de învățători, de profesorii de educație fizică sau de profesorii-maiștri care conduc lucrările de atelier.

Schiurile se pot lucra din lemn de frasin, plop, salcîm, salcie, mesteacăn. Nu este recomandabil lemnul de fag, brad și stejar. Tăiem lemnul, avînd grijă ca lungimea să fie cu 30 — 35 cm. mai mare decît înălțimea celui care le va utiliza. Lățimea va fi de 9 cm. la vîrf, 8 cm la capătul opus, 7-8 cm la mijloc, iar grosimea de 1 cm la vîrf, 10-12 mm la capătul opus și 3-5 cm la mijloc. Lemnul ales nu trebuie să aibă noduri, ci să fie alcătuit din fibre lungi și drepte. Talpa schiului trebuie bine dată la rindea. Pe mijlocul tălpii vom face în lungime un șanț. Vîrful schiului trebuie să fie arcuit și, pentru aceasta, pe o distanță de 50 cm va fi fiert timp de 30 minute și va fi fixat apoi de un trunchi de copac, unde va sta cîteva zile. Ungem schiurile pe toată talpa cu un amestec de trei părți parafină și o parte smoală. Aceasta ușurează alunecarea. De la capătul din spate al schiului, la o distanță de 60—65 cm vom aplica pe partea de deasupra, pe o porțiune de 30 cm, unde va sta piciorul, o bucată de tablă. Aproape de vîrful bocancului, în lățimea schiului, se va face o scobitură care să aibă lățimea curelei pe care o folosim ca legătură. Această legătură va fi confecționată dintr-o curea sau chingă de cînepă cu lățimea de 3-4 cm. Cu ea se leagă vîrful bocancului. De această curea se fixează altă curea mai îngustă, care trece pe la spatele bocancului și se strînge cu o cataramă.

Bețele de schi pot fi confecționate din nuielele de alun sau de mesteacăn, cu diametrul de 2 cm și cu lungimea pînă la subțioara sportivului. La capătul de jos se fixează un cui și o armătură de tablă. Rondeaua este un cerc de nuia, cu împletitură de piele.

Mult mai ușor de construit este o săniuță. Trebuie să avem o grijă deosebită doar pentru orecta confecționare a tălpicilor, de care depinde viteza săniuței. Tălpicile nu trebuie să fie prea lungi, ca să nu îngreuneze ocolirile. Dimensiunile cele mai indicate sînt: lungimea de 80 cm, socotind de la începerea curburii din față, iar grosimea de aproximativ 20 cm. Cu cît tălpicile sînt la o distanță mai mare una de alta, cu atît este mai mică posibilitatea răsturnării. Cea mai indicată distanță: 40 cm. Scaunul săniuței nu trebuie să fie mai înalt de 25-28 cm.

Patinele pot fi făcute dintr-o bucată de lemn de stejar sau fag, cu o parte mai lată, pe care se fixează bocancul. Partea de jos va fi mai îngustă. Lemnul va fi despicat în lungime și se va fixa înăuntru o șină de fier, lată de cca 4-5 cm și groasă de 3-4 mm. Porțiunea de fier nu va trebui să iasă din cadrul de lemn cu mai mult de 5-6 mm. Șina de fier va fi prinsă între cele două bucăți de lemn cu 2-3 șuruburi. Pentru a putea fi legată de bocanc, patina astfel confecționată trebuie să aibă în corpul ei, aproape de vîrf și toc, găuri făcute cu burghiul, pe unde se va introduce o bucată de sfoară sau curea.

MARIN ZORESCU

Mărturii despre învățământul nostru

Republica Populară Romînă a fost vizitată de nenumărați oaspeți de peste hotare. Mulți dintre ei și-au exprimat admirația față de marile realizări din patria noastră. Ei au remarcat, alături de avintul pe care l-au luat economia, cultura și știința, dezvoltarea școlii romînești.

Spicuim din declarațiile făcute de oaspeți cîteva aprecieri asupra învățămîntului nostru:

Două aspecte m-au impresionat puternic: dorința fierbinte de pace și avîntul operei de educație și cultură din Republica Populară Romînă. Educația poporului este aici un obiectiv principal al politicii de stat. In Romînia nu există în opera de educație acele privilegii pentru anumite pături ale populației care există în țările capitaliste. Școlile, toate înfăptuirile pe linie culturală, muzee, teatre, case de creație, librării, edituri, parcuri de distracție, de odihnă sînt aici în serviciul poporului.

Prof. GENNY FERREIRA
Brazilia

După cum știe toată lumea, în America, negrii, mexicanii, evreii, asiaticii și indienii suferă de pe urma segregației și discriminărilor în numeroase domenii și îndeosebi în școlile și universitățile țării noastre. Ei nu se bucură de egalitate în ce privește posibilitățile de a studia.

Am petrecut peste două ore cu profesorii și studenții noului Institut medico-farmaceutic din Tîrgu-Mureș. Cei 750 de studenți romîni, unguri, germani și evrei din acest institut urmează cursurile a 245 de membri ai corpului didactic, atît maghiari cît și romîni. Am vorbit cu membrii corpului didactic și cu studenții pe care i-am întîlnit la întîmplare. Ei ar face cinste oricărei instituții de învățămînt superior din America. Pot afirma că scopul guvernului este acela de a asigura un învățămînt deplin, liber, pe bază de egalitate.

HOLLAND ROBERTS
membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, președinte al Institutului Americano-Rus din S.U.A.

M-am bucurat de venirea mea în Romînia pentru a cunoaște marile realizări ce s-au înfăptuit, progresele industriei și agriculturii dumneavoastră. Faptul că ați lichidat într-un timp atît de scurt analfabetismul, că vă dezvoltați tineretul în toate direcțiile culturii generale și tehnice — precum am putut constata vizitînd anumite instituții ca școala nr. 10 sau complexul școlar al uzinei „Steagul Roșu" din Orașul Stalin, sau casele dv. de cultură care vă dau posibilitatea să răspîndiți cultura pe o scară largă — m-au convins că ceea ce știam din auzite corespunde cu realitatea.

ADOLF ESPIARO
membru în Consiliul Francez al Păcii

Institutul de cercetări agricole și Institutul agronomic m-au surprins prin organizarea lor tehnică și modernă și prin interesul evident cu care se lucrează pentru îmbunătățirea tehnicii agricole. Școala națională de agricultură mexicană, care corespunde cu ceea ce este aici Institutul Agronomic, are, ca și acesta, peste 100 de ani de existență, dar școala noastră din Mexic nu a reușit încă să iasă din tradiția învățămîntului enciclopedic și nu are ca Institutul din această țară, elementele și organizarea necesară pentru a forma adevărați specialiști în diferite ramuri ale agriculturii. In acest sens, repet, m-a surprins cît de modern este Institutul agronomic și plec cu hotărîrea de a obține ca unul sau doi studenți mexicani să vină să-și facă studiile aici.

Prof. MESA MANUEL ANDRACA
președintele Institutului de cercetări agronomice din Mexic

Seminar internațional cu privire la construcțiile de șc

Intre 1 și 10 decembrie a.c. a avut loc la Praga primul seminar internațional cu privire la problemele construcțiilor de școli. La seminar au participat reprezentanți din țările socialiste din Europa, în frunte cu Uniunea Sovietică, și, în calitate de observatori, reprezentanți din Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană și Republica Democrată Vietnam.

In cadrul seminarului participanții au făcut un larg schimb de păreri în ceea ce privește construcțiile școlare și au luat cunoștință de realizările obținute în acest domeniu.

Delegația țării noastre a prezentat la seminar referatul „Cu privire la cerințele igienei, psihologiei, pedagogiei și tehnicii în construcțiile școlare", susținut de prof. univ. Anghel Manolache, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului și Culturii. Referatul a arătat situația grea moștenită de la regimul burghezo-moșieresc în ceea ce privește clădirile școlare și a subliniat marele avînt pe care l-a luat în anii regimului democrat-popular construcția de școli în R.P.R. S-a subliniat de asemenea faptul că în anii puterii populare spațiul de școlarizare a crescut considerabil și s-a îmbunătățit din punct de vedere calitativ. An de an s-au construit noi școli și săli de clasă. Numai în ultimii doi ani s-au construit circa 3.500 săli de clasă, iar în 1960 vor fi construite alte aproape 3.000 săli de clasă.

Referatul s-a ocupat apoi pe larg de noile proiecte-tip de școli cu 4, 8, 16 și 24 de clase pentru mediul urban și rural care au fost elaborate de către Ministerul Invățămîntului și Culturii și a arătat care sînt principiile care au stat la baza proiectării și executării construcțiilor școlare în R.P.R.

Experiența țării noastre în domeniul construcțiilor de școli și problemele ridicate de referat au stat în atenția participanților la seminar și au constituit obiectul multor discuții care au avut loc în ședințele plenare și în ședințele secțiilor de specialitate. Participanții la seminar au reținut în special faptul că în proiectarea și construirea localurilor de școli din țara noastră se ține seama în primul rînd de organizarea, dezvoltarea și sarcinile actuale ale învățămîntului, precum și de profilul tipului de școală care va funcționa în local. Astfel, noile construcții școlare sînt înzestrate cu ateliere, laboratoare, cabinete, colțuri experimentale, colțuri ale naturii vii, săli de sport etc., care să permită desfășurarea în bune condițiuni a procesului instructiv-educativ. Problema aceasta a stîrnit un viu interes și a intrat în recomandările seminarului ca una din problemele ce trebuie să preocupe pe toți proiectanții.

Și în alte recomandări adoptate în unanimitate de către participanții la seminar au fost reluate propuneri făcute de delegația țării noastre. Așa, de pildă, recomandările adoptate în problemele de suprafață și volum pe cap de elev sînt cele existente deja în proiectele tip care se construiesc în R.P.R.: Înălțimea sălii de clasă (de minimum 3,30 m.), amplasamentul școlii (în centrul cartierelor de locuit, în afara arterelor principale de circulație cu cel puțin 20 m., precum și în afara zonelor nocive), capacitatea maximă de școală (să nu treacă peste 24 de săli de clasă) și altele corespund în cea mai mare măsură și cu prevederile existente în normativele Uniunii Sovietice, R. Cehoslovace și ale altor țări și ele au fost adoptate ca principii de bază în recomandările seminarului.

Din discuțiile purtate a reieșit că, în afară de problemele pedagogice, tehnice și igienice, un factor important de care trebuie să se țină seamă în construcțiile școlare în această perioadă — cînd generalizarea învățămîntului cere un număr masiv de construcții școlare — este eficacitatea economică a investițiilor. Reducerea prețului de cost pe loc de elev trebuie să preocupe îndeaproape organele de proiectare și execuție, fără însă ca aceasta să se facă în detrimentul calității construcției și al înzestrării ei cu tot spațiul necesar bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ.

Delegația Republicii Populare Romîne a cules multe învățăminte din materialele prezentate la seminar de către delegațiile celorlalte țări, precum și din vizitele făcute în școlile nou construite în Republica Cehoslovacă. Specialiștii romîni participanți la seminar și-au îndreptat atenția îndeosebi asupra unor probleme cum sînt amplasarea vestiarelor, spațiul necesar elevilor în timpul recreațiilor, construirea sălilor de gimnastică etc.

In cadrul seminarului a fost deschisă și o expoziție în care țările participante au prezentat machete, proiecte și fotografii ale construcțiilor școlare precum și mobilier și material didactic. Standul Republicii Populare Romîne, care a prezentat ultimele proiecte de construcții școlare tip executate în 1959, banca școlară reglabilă introdusă în fabricație în acest an, macheta școlii cu 16 săli de clasă precum și unele modele de material didactic nou construit, s-a bucurat de un frumos succes. A stîrnit de asemenea un viu interes forma arhitectonică nouă și rapiditatea cu care au fost construite în Bucu-

rești, în acest an, șc
cu 24 și 16 săli de c
Funcțiile noi introduse
proiectele de școli — l
ratoare, ateliere, cabi
etc. — au fost găsite
fiind de un mare folos
tru legarea învățămînt
de viață, de muncă. De
menea, s-a apreciat că
tip de bancă reglabilă
bricat în țara noastră re
vă problemele igienice
pedagogice ridicate de
ganizarea clasei și de d
voltarea fizică a elevilor

Problemele discutate
rezolvate în cadrul semi
rului de la Praga, recom
dările adoptate în unani
tate de către parti
panți, spiritul tovărășe
care a dominat desfășura
lucrărilor, ospitalitatea
atenția cu care ne-au înco
jurat specialiștii cehoslov
— organizatorii acestui s
minar — au dovedit și
această cale unitatea de
zdruncinat care există în
toate țările lagărului so
list.

Ing. C. PEȘTIȘANU
director al Direcției tehnic
de construcții și investi
din M.I.C.

Pavilionul nostru la expoziția deschisă la Praga cu prilejul seminarului internațional privind construcțiile de școli.

ÎN FRANȚA

Ziua națională de luptă pentru apărarea învățămîntului laic

La 22 decembrie, în întreaga Franță a avut loc o puternică mișcare de protest în sprijinul apărării școlii laice. Ea continuă seria manifestațiilor de protest prin care cadrele didactice, studenții, elevii, părinții și toți oamenii cinstiți din Franța își exprimă indignarea față de tendințele cercurilor conducătoare de a încuraja învățămîntul confesional în detrimentul celui laic.

In seara zilei de 21 decembrie, Comisia Adunării Naționale pentru problemele culturale, ale familiei și sociale a aprobat o serie de articole ale proiectului de lege guvernamental care prevede diferite măsuri ce favorizează școlile confesionale particulare.

In semn de protest, în învățămîntul public din întreaga Franță învățătorii și profesorii au întrerupt cursurile, explicînd elevilor ce înseamnă pentru Franța și pentru tineretul francez apărarea laicității împotriva dogmelor confesionale. Pretutindeni, în orașe și sate, în cartiere, în uzine și fabrici, ziua de 22 decembrie a fost o zi națională de luptă pentru apărarea laicității. La Paris, Marsilia și în alte orașe, mii de manifestanți, purtînd pancarte pe care se puteau citi lozinci în sprijinul apărării școlii laice, s-au îndreptat spre primării înmînînd organelor locale petiții de protest.

De asemenea, în semn de protest împotriva concesiilor făcute de guvern clerului, și-au dat demisia 38 din cei 50 de membrii eligibili ai Consiliului național pentru apărarea caracterului laic al învățămîntului (organizație semi-guvernamentală).

La 23 decembrie, ministrul francez al Educației Naționale, Bouloche, și-a prezentat demisia. Demisia ministrului Educației, care este membru al partidului socialist, constituie o expresie a împotrivirilor stîrnite în țară de planurile dreptei catolice.

In fața acestei situații, Consiliul de Miniștri al Franței a împuternicit pe primul ministru Debré să pună problema votului de încredere în guvern în cursul dezbaterilor din parlament pe marginea problemei învățămîntului.

★

In noaptea de 23 spre 24 decembrie, majoritatea de dreapta a Adunării Naționale Franceze a adoptat proiectul de lege în legătură cu problemele învățămîntului în școli, care prevede acordarea de ajutor financiar de către stat școlilor catolice particulare. Luînd cuvîntul în cadrul ședinței Adunării Naționale deputatul comunist Francois Billoux a condamnat cu hotărîre esența reacționară a acestui proiect de lege, declarînd că el „contravine direct și total tradițiilor democratice ale țării".

INVĂȚĂTORI, PROFESORI, EDUCATOARE!

Abonați-vă la GAZETA INVĂȚĂMINTULUI, Nici un om al școlii fără GAZETA INVĂȚĂMINTULUI!

Abonamentele se pot face la oficiile poștale, prin factorii poștali și prin difuzorii voluntari din școli și instituții.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefoc [illegible]. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.

Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XII. Nr. 546 — Vineri 1 ianuarie 1960 — 8 pagini 25 bani

Pentru construcție pașnică pentru pace

In cea de a 8-a sesiune din actuala legislatură a Marii Adunări Naționale a R. P. Romine, care a avut loc între 26—29 decembrie a.c., au fost dezbătute, printre altele proiectul bugetului de stat pe anul 1960 și Apelul Sovietului Suprem al U.R.S.S. cu privire la dezarmarea generală și totală. Din raportul asupra proiectului de buget prezentat din însărcinarea Consiliului de Miniștri al R.P.R. de către ministrul Finanțelor, tov. Aurel Vijoli, și din discuțiile asupra proiectului se desprinde cu claritate politica consecventă a partidului și guvernului pentru continua dezvoltare a economiei naționale și pentru creșterea bunăstării poporului, pronunțata orientare a bugetului spre construcția pașnică. Orientarea poporului spre o politică externă de coexistență pașnică între toate popoarele se reflectă în mod convingător în Declarația Marii Adunări Naționale a R.P. Romine cu privire la Apelul Sovietului Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste din 31 octombrie 1959, adresat parlamentelor tuturor țărilor lumii în problema dezarmării generale și totale.

Succesele obținute în creșterea producției industriale și agricole, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost au făcut posibilă luarea de noi măsuri pentru traducerea în viață a politicii partidului de ridicare continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, au făcut posibile mărirea salariilor și pensiilor, scăderile și reducerile impozitului pe salarii și reducerea prețurilor la numeroase mărfuri, măsuri hotărîte de Plenara C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959.

Bugetul de stat pe anul 1960, întocmit pe baza sarcinilor planului de stat, cu modificările și completările aprobate de Plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959, însumează la venituri 56,800 miliarde lei — cu o creștere de 12,1%, iar la cheltuieli 55,930 miliarde lei — cu o creștere de 16,5% față de realizările anului 1959, asigurînd astfel resursele financiare pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale și sporirea importantă a producției industriale și agricole, precum și pentru continua lărgire a acțiunilor social-culturale. Majoritatea covîrșitoare a veniturilor bugetare, adică 93,2%, provin din sectorul socialist al economiei, în timp ce încasările din impozite și taxe de la populație reprezintă în 1960 numai 6,8% din totalul veniturilor bugetului, cu 404 milioane lei mai puțin decît în anul 1959.

Caracterul pașnic constructiv al bugetului de stat se reflectă în mod deosebit de grăitor în felul cum sînt repartizate cheltuielile pe anul 1960. Pentru finanțarea economiei naționale s-au prevăzut 33,563 miliarde lei, adică 60% din volumul total al cheltuielilor bugetare, cu 16,4% mai mult decît în anul 1959, un loc important fiind acordat investițiilor în industrie și agricultură. In aceeași măsură se prevede sporirea cheltuielilor pentru acțiunile social-culturale, care însumează 13,437 miliarde lei — cu o creștere 1,368 miliarde lei față de realizările anului 1959, la care se adaugă fondurile alocate pentru investițiile cu caracter social-cultural, ce cresc față de anul precedent, cu 14,5%.

Un loc însemnat în cadrul cheltuielilor cu caracter social-cultural îl ocupă cheltuielile pentru învățămînt și cultură, care însumează 4,313 miliarde lei, cu 403 milioane lei mai mult decît în anul precedent.

După cum se vede, bugetul de stat pe anul 1960 oglindește munca pașnică a poporului nostru care traduce în viață cu entuziasm și abnegație politica partidului și guvernului de dezvoltare a tuturor ramurilor economiei naționale și asigurare a creșterii continue a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii. Cadrele didactice sînt hotărîte să lupte cu însuflețire, alături de toți oamenii muncii pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de plenarele C.C. al P.M.R. din iulie și decembrie 1959, pentru pregătirea unor tineri stăpîni pe știință și tehnică, capabili să ducă mai departe munca pașnică constructivă a poporului nostru.

ÎN VACANȚĂ

Sigur că și pe strada dumneavoastră sînt tineri de aceeași vîrstă care învață la aceeași școală și chiar în aceeași clasă. Ați observat cum, în fiecare dimineață, apare dinspre capătul străzii, mereu la aceeași oră, un băiat mai înalt sau mai mărunțel, grăbit, cu șapca de școlar pe cap și cu servietă sub braț, cum se oprește în fața unei case și strigă un nume, după cîteva clipe, pe poarta acelei case iese în fugă un băiat care înfulecă dintr-o tartină, cum pornesc amîndoi vorbind și gesticulînd, și cum, de fiecare dată, îi apare în colț un al treilea, care le face supărat semn să se grăbească și îi amenință că au întîrziat? Uneori scena se petrece în fața altfel și cu alte personaje. In loc de trei se adună doi sau cîte patru, în loc de băieți sînt fete. O asemenea scenă are loc însă în fiecare zi, în jurul aceleiași ore și cam în același fel tot.

Vacanța a schimbat însă acest tablou obișnuit. Școlarii nu mai apar cu regularitate la aceeași oră. Nu mai țin seama de programul dinainte. Se întîlnesc la ore diferite, nu mai sînt grăbiți și îngrijorați. Uneori poartă agățată pe umeri de o pereche de patine, alteori, sub braț, cîteva romane științifico-fantastice, o minge sau o tablă de șah. Mai deunăzi transportau un brad uriaș.

Ghiozdanele și cărțile de școală au fost lăsate pentru o vreme într-un colț. Grija permanentă a „temelor pentru mîine" și a ceasului care sună exigent și neabătut în fiecare dimineață deșteptarea nu-i mai preocupă. Pentru un răstimp elevii și-au părăsit obiceiurile la care-i obligă îndatoririle de școlari. Se bucură de odihnă, își reînnoiesc forțele pentru a-și continua cu mai multă energie munca ce-i așteaptă în viitor.

Dar odihna școlarilor are un sens anume. Tinerețea are un fel al ei de a se odihni. Tinerii simt în permanență nevoia să se miște, să acționeze, chiar atunci cînd se recreează. De aceea, zilele de vacanță sînt pline, bogate în întîmplări. Pretutindeni în satele și orașele patriei noastre învățătorii și profesorii s-au îngrijit să întreprindă acțiuni care să le dea elevilor posibilitatea să-și petreacă vacanța în mod plăcut.

Unul dintre evenimentele cele mai însemnate ale acestei vacanțe a fost, fără îndoială, sărbătorirea la 30 Decembrie a celei de a 12-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne. Pregătirile au început cu mult înainte. La numeroase școli din orașul și raionul Cîmpina, de exemplu, elevii au învățat poezii și cîntece, au pregătit minunate programe artistice.

Carnavalul Anului nou, cu moș Gerilă, cu brad împodobit de beteală și globuri sclipitoare, cu măști, cu dansuri, cu farse prietenești, cu jocuri de artificii, este un alt eveniment pe care elevii îl trăiesc în zilele vacanței, cu inimile pline de entuziasmul și bucuria specifică vîrstei lor.

Zile de vacanță, zile de joc și de recreație... Fiecare zi aduce bucuriile ei, dă noi și noi prilejuri de a vedea lucruri interesante, de a participa la acțiuni atractive. Elevii de la Școala medie din Moreni vizitează în aceste zile Uzina mecanică din localitate. La 4 ianuarie va avea loc în școală un concurs de șah. Chiar și „așii" școlii au emoții. Se antrenează de zor. Pasionații cercului de fizică, la fel ca și ai cercului de științe naturale, petrec descori cîte un ceas în laboratoare: au pornit cîteva experiențe pasionante și vor neapărat să vadă ce rezultate vor obține.

V. O.

(Continuare în pag. 7)

Impliniri

De fiecare dată, mai profundă și sentențioasă îți părea bătaia pendulei ce vestea tuturor stingerea celei din urmă clipe dintr-un an. Acolo, în căsuța ta sărăcăcioasă, ridicai atunci paharul: „Pentru un an mai bun!" Și cîte speranțe nu-ți puneai tu, dascăl, în acel an pe care-l voiai astfel! Îți visai casa, în sfîrșit, îndestulată, pe copiii tăi veseli și sănătoși, pe tine și soția ta bucurîndu-vă de roadele muncii voastre cinstite. Dar de fiecare dată, peste un an, cînd sub bătaia gravă a pendulei murea ultima clipă din cea din urmă zi a anului, uitîndu-te înapoi pe drumul străbătut îți vedeai cu durere visurile înfrînte unul cîte unul. Și, ridicînd paharul pentru anul ce venea, îți deschideai iarăși sufletul acelorași speranțe, de care tu — în ciuda soartei tale de mic slujbaș al unui stat diriguit de cei avuți — te încăpățînai să nu te desparți.

Au trecut ani...

Lanțurile robiei au fost sfărîmate prin forța poporului, a fost alungat întunericul anilor de asuprire nemiloasă, de foame și încătușare.

Ai fost părtaș la marile prefaceri ce au schimbat chipul țării noastre în cei 15 ani. Viața ta e acum alta... În suflet îți clocotește bucuria visurilor ce ți se împlinesc și nu se înfrîng ca altădată, bucuria de a crește pe făurarii cutezătoarelor construcții ale socialismului, bucuria de a trăi o viață demnă, frumoasă.

Acum, la început de nou an, ridici iarăși paharul: „Pentru un an și mai bun!" Iar bătaia ceasului din perete nu-ți mai pare o sentință, ci o chemare la viață...

5765 SL

Căi de însușire a deprinderilor practice

Conversația

In timpul practicii elevilor în atelierul școlii sau în atelierul unei întreprinderi, în timpul desfășurării unei excursii în producție sau în alte împrejurări, conversația privind un proces tehnologic, o metodă de lucru la o mașină unealtă, un procedeu practic de prelucrare a lemnului sau a metalelor, o metodă agrotehnică etc., poate contribui mult la lărgirea sferei de cunoștințe practice ale elevilor și la dezvoltarea deprinderilor lor de muncă.

După cum se știe, conversația constituie o metodă frecventă de predare sau de fixare a materialului învățat, care se aplică ori de cîte ori cunoștințele însușite de elevi anterior ne permit acest lucru. Ea se poate desfășura cu toți elevii din grupa de practică — și în acest caz trebuie să țină seama de nivelul anterior de pregătire al fiecărui elev în parte — sau individual, în legătură cu operația efectuată de un elev. Conversația cu întreaga grupă de elevi se desfășoară de regulă înainte de încheierea programului de lucrări practice, iar conversația individuală chiar în timpul acestora. In ambele cazuri, conversația organizată de profesorul-maistru în atelier sau de profesorul de fizică, chimie, matematică, științe naturale în cadrul lucrărilor de laborator, al măsurătorilor pe teren trebuie să fie legată de exercițiile practice ce se efectuează, să răspundă scopului lecției care este în curs de desfășurare.

In tot timpul conversației profesorul trebuie să aibă un rol activ. El este acela care adresează de obicei întrebarea (fără să excludem posibilitatea și chiar necesitatea ca înșiși elevii să pună uneori întrebări). Profesorul va dirija răspunsurile elevilor, orientîndu-i spre acel răspuns care satisface întrutotul cerințele întrebării și scopul acesteia. Tot el, de obicei, face completările necesare și trage concluziile ce se impun pentru clarificarea problemei în discuție. De asemenea, el veghează ca întreaga conversație ce se poartă să nu degenereze în discuții fără conținut, care nu aduc o contribuție la realizarea scopului urmărit.

Conversațiile cu elevii trebuie astfel organizate încît, sprijinindu-se pe cunoștințele și deprinderile lor, să le stimuleze gîndirea creatoare, inițiativa, să-i ajute în soluționarea anumitor sarcini practice. Bunăoară, în cadrul studierii temei „Mașini de rabotat", după ce elevii clasei a IX-a au cunoscut în producție raboteza și șepingul, după ce au identificat organele principale ale acestora și știu ce operații se pot executa la ele, se va organiza o discuție cu toți elevii. Prin întrebări bine alese, profesorul-maistru îi va ajuta pe elevi să-și fixeze cunoștințele privitoare la construcția rabotezei și șepingului și la principiile pe baza cărora funcționează acestea. Plecînd de la întrebări simple, cum ar fi, de pildă: Care sînt principalele organe ale rabotezei?; Ce fel de piese se prelucrează la raboteză?; Dar la șeping?; Cum se fixează cuțitul la aceste mașini-unelte?; Sub ce unghi se ascute tăișul cuțitului rabotezei? etc. — profesorul-maistru îi poate ajuta pe elevi să desprindă singuri rostul practic al acestor mașini-unelte — prelucrarea suprafețelor mari — să înțeleagă legătura între unghiul sub care este ascuțit tăișul cuțitului, forma geometrică a tăișului și puterea lui de așchiere, să-și dea seama de necesitatea respectării tehnicii securității muncii în timpul lucrului la mașinile de rabotat. Dacă în timpul conversației li se cere elevilor să-și exemplifice concret răspunsurile, valoarea instruirii practice va fi mult mai mare.

In clasa a VII-a, în timpul celor 9 ore de lucrări practice la tema „Tăierea metalelor cu dalta și ferăstrăul" se pot organiza scurte conversații menite să fixeze cunoștințele elevilor cu privire la regulile de minuire corectă a sculelor și dispozitivelor utilizate pentru tăierea metalelor, la poziția corpului în timpul tăierii, la prinderea în mină a diferitelor feluri de dălți, la minuirea ciocanului în timpul tăierii cu dalta, la dispozitivele care trebuie folosite, de exemplu, cînd urmărim să tăiem un metal fără ca acesta să sufere deformări etc.

Dar conversația se folosește nu numai pentru a fixa și dezvolta anumite cunoștințe și deprinderi practice ale elevilor, ci și pentru a preda cunoștințe practice, pentru a-i ajuta pe elevi să-și însușească mai ușor anumite deprinderi. In cadrul predării unui material nou, profesorul trebuie să acorde o și mai mare atenție conținutului și formei întrebărilor pe care le adresează elevilor, deoarece prin mijlocirea acestor întrebări el trebuie să mobilizeze gîndirea elevilor, să-i conducă spre deducții, să-i facă să găsească soluții pentru elucidarea problemei în discuție, să vadă raporturile cauzale ce există între fenomene, operații și procese de producție etc

O asemenea discuție se poate organiza, de pildă, înainte de predarea temei „Construcția aparatelor electrice de încălzire", la clasa a VII-a. Profesorul-maistru poate începe această lecție cu o întrebare simplă referitoare la acțiunile curentului. Oprindu-se la răspunsul care menționează acțiunea termică a acestuia, el va putea adresa elevilor, în continuare, întrebări privind efectul termic al curentului electric, legea referitoare la cantitatea de căldură dezvoltată de un curent, expresia matematică a acestei legi etc. Prin asemenea întrebări se reîmprospătează o serie de cunoștințe dobîndite de elevi la lecțiile de fizică. Apoi se va trece la întrebări legate strict de noua lecție practică. Intrebîndu-i pe elevi ce importanță are în practică efectul termic al curentului, profesorul-maistru se va opri la aparatele electrice de încălzire — reșouri, fiare de călcat, radiatoare — prezentîndu-le totodată pe acestea în fața elevilor, descompuse în părțile lor componente. In continuare, întrebările vor fi puse astfel încît să-i ajute pe elevi să înțeleagă principiul de construcție al aparatelor electrice de încălzire, să-și fixeze în memorie părțile componente ale acestora, regulile de folosire a lor etc. In tot timpul conversației profesorul-maistru va căuta să evite răspunsurile simpliste, să asigure o înțelegere temeinică a fenomenului fizic pe baza căruia sînt construite aparatele electrice de încălzire și a felului cum sînt construite acestea. De aceea, el va pune întrebări cum sînt: Cum variază căldura dezvoltată de curent față de timpul cît trece curentul?; Dar față de rezistența conductorului?; Ce este și ce rol are rezistența fierului de călcat? etc., care îi ajută pe elevi să-și dea mai bine seama de legătura ce există între cantitatea de căldură dezvoltată cînd printr-un conductor trece un curent, timpul cît trece curentul și rezistența conductorului etc. Concluziile finale ale profesorului-maistru trebuie să-i pregătească pe elevi pentru exercițiile practice ce urmează să se efectueze și în același timp să-i instruiască asupra regulilor de securitate a muncii în timpul verificării funcționării acestor aparate. De asemenea, în timpul conversației finale profesorul-maistru trebuie să-i conducă pe elevi spre înțelegerea și ilustrarea marii importanțe pe care o prezintă efectul termic al curentului în diferitele ramuri ale producției industriale

In timpul conversației trebuie să se acorde atenție tuturor elevilor și în special acelora care au nevoie de ajutor. Profesorul-maistru va veghea ca atunci cînd un elev întîrzie cu răspunsul să-i ajute sau, atunci cînd dă un răspuns greșit, să-l facă să înțeleagă greșeala.

Conversația ca metodă de instruire practică a elevilor își atinge scopul numai în măsura în care orientează elevii spre răspunsuri clare, complete și concludente, în măsura în care îi stimulează să pună și ei înșiși întrebări privind problemele concrete pe care le-au desprins din procesul practic la care asistă sau participă activ. Ea va putea fi considerată drept reușită numai atunci cînd decurge dinamic și vioi, cînd îi ține pe elevi cu atenția încordată, gata să răspundă la întrebări.

Este bine — și uneori chiar absolut necesar — ca principalele date și concluzii rezultate din tema conversației să fie fixate în scris. De aceea, elevii trebuie să aibă întotdeauna la ei, chiar și în timpul practicii într-o întreprindere, caietul de practică în care să poată nota cele necesare.

Pregătind conversațiile menite să cimenteze cunoștințele și deprinderile practice ale elevilor și să-i ajute în însușirea unor cunoștințe și deprinderi noi, profesorii au posibilitatea nu numai să realizeze scopul propus în lecție, dar și să-și cunoască mai în amănunțime elevii, să se apropie de ei, să se orienteze mai bine asupra pregătirii lecțiilor următoare.

F. D.

Jurnalul educatoarei

Jurnalul educatoarei este o formă de evidență a muncii educatoarei. El cuprinde observațiile acesteia asupra dezvoltării grupei și a fiecărui copil în parte, obținute în urma unor cercetări minuțioase. Scopul principal al întocmirii jurnalului este de a o ajuta pe educatoare să-și cunoască bine copiii, să-și formeze o imagine exactă asupra dezvoltării fiecărui copil și asupra dezvoltării colectivului sub influența metodelor și procedeelor aplicate.

Jurnalul cuprinde două părți principale. In prima parte vor fi notate observațiile asupra fiecărui copil. La începutul anului școlar, educatoarea notează pe scurt datele personale ale copiilor — starea fizică, starea sănătății și situația familiară.

In jurnal se repartizează pentru fiecare copil cîte 4—5 file în care se fac observațiile propriu-zise. Aici se vor nota în special particularitățile dezvoltării sale intelectuale și morale, progresul pe care-l face în însușirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, rezultatele obținute de el în diferite activități (modelaj, desen, cînt, jocuri etc), comportarea și atitudinea lui etc. Se rezervă apoi 1—2 pagini pentru caracterizarea de sfîrșit de an, cu care copilul trece în grupa următoare sau la școală.

In partea a doua a jurnalului se notează observațiile asupra colectivului. Este bine ca aceste observații să fie axate pe o anumită problemă ridicată de situația concretă a grupei. De exemplu, în funcție de această situație educatoarea poate urmări în decursul unei luni cum și-a însușit grupa de copii conținutul poveștirilor, în altă lună felul cum se exprimă copiii etc.

Observațiile educatoarei trebuie să fie însoțite de notarea măsurilor educative luate de aceasta și a efectului lor asupra copilului sau grupei. In acest fel se va vedea și intervenția educatoarei, valoarea metodelor pe care le folosește ea.

Jurnalul educatoarei nu este un document formal, în care pot fi însemnate observațiile la întîmplare. Observațiile trebuie să fie rezultatul unei cercetări organizate, sistematice, fără întreruperi.

In jurnal educatoarea trebuie să însemne manifestările concrete ale copilului, nu aprecieri generale, vagi. Nu se vor nota, de exemplu, observații de felul: „copilul este disciplinat" sau „copilul este nedisciplinat", ci se vor avea în vedere particularitățile individuale ale fiecărui copil, particularități care determină comportarea lui. Este bine să se noteze uneori și unele discuții interesante dintre educatoare și unii copii sau discuțiile dintre diferiți copii, care arată gradul de inteligență al acestora, progresele lor.

Trebuie să se dea atenție atît manifestărilor pozitive, cît și celor negative. In nici un caz observațiile nu trebuie limitate la analiza lipsurilor, așa cum tind să facă unele educatoare.

La sfîrșitul anului școlar, pe baza observațiilor se întocmește caracterizarea copiilor. Aceasta trebuie să îmbrățișeze cît mai multe aspecte, să se refere în primul rînd la felul în care și-a însușit copilul cunoștințele prevăzute în îndrumătorul pentru educatoare, la comportarea lui atît în instituția preșcolară, cît și în familie. Această caracterizare va reprezenta o sinteză a dezvoltării copilului într-o anumită perioadă.

Cu sprijinul părinților

La Școala de 7 ani din comuna Unguriu, raionul Buzău, s-a realizat o bună colaborare a pedagogilor cu părinții elevilor. Rezultatele acestei strînse colaborări nu au întîrziat să se arate. Astfel, cu sprijinul părinților școala a reușit să cuprindă în clasele I—IV pe toți copiii de vîrstă școlară și să asigure un procent ridicat de cuprindere a elevilor în clasa a V-a.

Părinții au dat un sprijin efectiv și la rezolvarea unor probleme gospodărești. Muncind voluntar ei au împrejmuit curtea școlii, au vopsit gardul pe o lungime de 54 m., au instalat în curte o pompă de apă, au revizuit instalația electrică, iar în prezent confecționează cuiere pentru fiecare clasă.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

Organizarea cursului special de pregătire cu durata de 2 ani pentru cadrele didactice

In vederea ridicării continue a nivelului învățămîntului la clasele V-VII și pentru a da posibilitatea cadrelor didactice care predau la aceste clase să-și completeze studiile, prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri al R.P.R. nr. 1450 din 2 octombrie 1959 se organizează în continuare, cu începere din anul 1959/1960, cursul special de pregătire cu durata de 2 ani instituit prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1096/1958.

1) In cadrul acestui curs se stabilesc următoarele grupe de specialități:

a) Limba română — istorie — constituție;

b) Limba maternă — istorie — constituție;

c) Limba rusă — limba română;

d) Limba rusă — limba maternă;

e) Istoria — constituție — geografie;

f) Matematica — fizică — cunoștințe industriale;

g) Chimia — științe naturale — cunoștințe agricole.

La fiecare grupă de specialități se studiază și metodica obiectului respectiv. In anul II la toate grupele se studiază marxism-leninismul. Cursiștii din școlile în limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare de la toate grupele de specialități vor studia limba română.

Cursul de 2 ani este organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii pe lîngă institutele pedagogice de 3 ani din București, Timișoara, Iași, Galați și Craiova, iar în lipsa unui institut pedagogic de 3 ani în Ardeal, cursul se organizează pe lîngă I.P.C.D. Cluj.

2) Pot cere înscriere la una din grupele de specialități ale acestui curs:

a) Învățători, absolvenți ai școlilor pedagogice (cu examen de stat) sau ai fostelor școli normale (cu diplomă de capacitate);

b) Profesori maiștri (maistre) care după anul 1948 n-au mai putut fi încadrați la specialitatea lor, dacă funcționează în învățămînt dinainte de această dată și dacă au diplomă sau certificat de absolvire a unei școli de grad mediu (școală profesională gradul II, liceu industrial, școală superioară de arte și meserii, școală agricolă — viticolă — horticolă etc de gradul II, liceu sericicol, școală de economie casnică de gradul II, școală de menaj gradul II);

c) Licențiați ai unor institute de învățămînt superior din alte specialități, dacă funcționează neîntrerupt în învățămînt dinainte de Reforma învățămîntului din 1948;

d) Absolvenți ai diferitelor școli de grad mediu care au studii superioare neterminate la institute de învățămînt superior pregătitoare de cadre didactice (cel puțin un an de studii absolvit) după anul 1948. Dintre aceștia, cei care au absolvit 2-3 ani în învățămîntul superior vor putea fi înscriși direct în anul II al cursului special. Pentru a fi înscriși în anul II, candidații vor da examene de diferență la acele specialități sau ramuri ale specialității prevăzute de programa anului I a cursului de 2 ani care n-au fost cuprinse de loc sau au fost cuprinse parțial în programele anilor de învățămînt superior pe care i-au absolvit.

Examenele de diferență se vor da înainte de începutul etapei cu frecvență, la data stabilită de institutele pedagogice de 3 ani și de Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din Cluj și vor consta din probe scrise, orale și practice, după specificul obiectului. Cadrele didactice din această categorie vor fi înscrise în mod provizoriu, pînă la trecerea examenelor de diferență.

3) Pentru admiterea la cursul special, cadrele didactice prevăzute la articolul precedent trebuie să mai îndeplinească și următoarele condiții:

a) Să aibă o vechime de cel puțin 5 ani de funcționare, împliniți la 1 septembrie 1959, ca profesori la clasele V-VII, dintre care cel puțin 3 ani la o specialitate prevăzută la cursul special de pregătire;

b) Să aibă vîrsta de cel puțin 35 de ani împliniți la data de 1 septembrie 1959, indiferent de anul înscrierii la curs;

c) Să aibă recomandarea secțiilor de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare regionale (a orașului București sau a orașului Constanța), pe baza rezultatelor bune obținute în muncă.

La cursul special mai pot fi admiși cei care au studiile prevăzute la punctul 2 și care ocupă funcția de activist de partid, activist al unei organizații obștești sau activist în sectoarele de învățămînt și cultură ale unor instituții și organizații centrale, director sau director adjunct la școli elementare de 7 ani sau școli medii de cultură generală, inspector la secțiile de învățămînt și cultură regionale, raionale și orășenești, cu condiția să fi fost recrutați în această funcție direct din . funcția de profesor și dacă perioada de funcționare ca profesor și aceea de director, director adjunct sau activist [illegible] cel puțin 5 ani împliniți [illegible] 1 septembrie 1959 și a[illegible] cel puțin 35 ani împliniți [illegible] 1 septembrie 1959, indiferen[illegible] anul înscrierii la curs.

Admiterea la curs a acestora [illegible] face pe baza recomandării orga[illegible] zației sau instituției în care [illegible] funcționează.

Cererile de înscriere se vor [illegible] inta la secțiile de învățămî[illegible] cultură raionale (orășenești) [illegible] la 1 februarie 1960, însoțite de [illegible] mătoarele acte: a) copii de p[illegible] tele de studii; b) copie de [illegible] tificatul de naștere (copiile v[illegible] certificate de notariat); c) dova[illegible] de funcționare de cel puțin 5 a[illegible] ca profesor la clasele V-VII, dintre care cel puțin 3 ani la o specialitate din grupa pentru care se înscrie, cu specificarea perioadelor în care a predat fiecare obiect.

CONSFĂTUIREA DIRIGINȚILOR

(Urmare din numărul trecut)

Cuvîntul participanților

Tov. ROZALIA LAZUREANU, secretară a Comitetului regional U.T.M. Timișoara. — Atît din discuții cît și din munca noastră de zi cu zi am constatat multe aspecte pozitive în activitatea diriginților dar și o serie de deficiențe.

Voi căuta să mă refer îndeosebi la aspectele negative ce se manifestă în colaborarea diriginților cu organizațiile U.T.M. Astfel unii diriginți în loc să folosească sprijinul organizațiilor U.T.M. în realizarea diferitelor activități în școală și în afara școlii, se suprapun birourilor organizațiilor U.T.M. ajungînd pînă acolo încît le analizează activitatea ; în alte cazuri organizează diferite colective, ocolind biroul U.T.M. de clasă.

Se manifestă încă lipsuri și în felul în care unii diriginți desfășoară orele de diriginție. Spre exemplu, pe ordinea de zi a unei ore de diriginție ținută la școala medie din Orșova au figurat cinci puncte : trecerea în revistă a evenimentelor politice internaționale care au avut loc în săptămîna în curs, recenziile a două romane, noutăți culturale și tehnice, dezbaterea unui articol din presă și o discuție despre acțiunea de economisire prin C.E.C. Este limpede că o ordine de zi atît de încărcată n-a putut fi realizată cu bune rezultate într-o singură oră.

Propun ca Institutul de științe pedagogice să se preocupe mai mult de ajutorarea diriginților, popularizînd larg experiența pozitivă a acestora indicîndu-le material bibliografic și documentar pentru studierea unor probleme legate de educarea comunistă a elevilor.

★

Prof. NICOLAE ȚIRLEA, diriginte la Școala pedagogică din Deva. — In clasa al cărei diriginte eram nu se formase un colectiv închegat. De asemenea, situația la învățătură era slabă. M-am gîndit atunci să organizez acțiuni menite să mobilizeze întreaga clasă în jurul unor preocupări comune. Printre altele, am format un cor pe patru voci, în care au intrat toți elevii. De la prima serbare dată în cadrul școlii membrii corului au dobîndit mari succese. Aceasta i-a apropiat mai mult. In puțin timp, alături de cor am format și o echipă de dansuri. Clasa a ajuns treptat cea mai bună pe școală, iar corul unul dintre cele mai bune din oraș, fiind solicitat să dea serbări și în regiune. Astfel, viitorii învățători s-au pregătit și pentru a deveni activiști pe tărîm cultural. La sfîrșitul anului școlar știau să dirijeze ei înșiși un cor.

★

Prof. L. GEORGESCU, diriginte la Școala medie nr. 1 din Călărași. — M-a preocupat încă de la începutul anului școlar problema orientării profesionale a elevilor. Deoarece unii dintre ei nu știau ce anume trebuie să aibă în vedere atunci cînd își aleg viitoarea profesiune, se simțea nevoia să discutăm mai pe larg această problemă.

Atît în cadrul orelor de diriginție — de exemplu, cu prilejul discutării temei „Atitudinea omului nou față de muncă" — precum și în convorbiri individuale, le-am arătat elevilor că activitatea în producția industrială și agricolă le oferă cele mai largi și mai frumoase perspective, ei putînd aici să aleagă acel sector de muncă pentru care au înclinații, să dobîndească o înaltă calificare, avînd totodată deschis drumul spre învățămîntul superior. Le-am dat exemplul vieții pline de frumusețe a unor muncitori fruntași, inovatori, inventatori, eroi ai muncii socialiste, am organizat discuții între elevi și unii absolvenți din anii trecuți care s-au înscris la școli tehnice.

Am discutat problema orientării profesionale a elevilor și cu părinții acestora. Imi voi continua munca în această direcție.

Prof. I. CHEȚAN, diriginte la Școala pedagogică din Blaj. Pentru a dezvolta dragostea viitorilor învățători față de profesia lor, colectivul didactic al școlii noastre a hotărît să le dea de pe acum elevilor din anii II și III posibilitatea de a lucra cu copiii din școala elementară. In acest scop s-a organizat ziua de serviciu cînd prin rotație cîte un elev al școlii pedagogice îi supraveghează în recreație pe cei mici, stă de vorbă cu ei, îi învață cîntece și jocuri potrivite vîrstei. De asemenea, elevii din anii II și III au pregătit cu elevii din clasele I—IV, programe artistice pe care le-au prezentat la stația de amplificare a școlii și la emisiunea pe oraș.

Tot pentru a-i pregăti pe elevi în vederea muncii lor viitoare diriginții vor ține la stația de amplificare a școlii conferințe despre rolul social și cultural al învățătorului, despre frumusețea profesiei de învățător, despre însemnătatea cunoașterii de către învățător a particularităților individuale ale copiilor etc.

★

Prof. AL. IONESCU, diriginte la Școala pedagogică din Suceava. O problemă care stă în centrul atenției colectivului nostru este educarea științifico-ateistă a elevilor. In această privință am căutat să folosim unele întîlniri între elevi și oameni de știință, care au fost invitați să vină la școală, să țină conferințe în fața elevilor.

Ținînd seama de specificul școlilor pedagogice, cred că ar trebui să existe o mai mare preocupare pentru pregătirea elevilor în ceea ce privește dirijarea unui cor, regizarea unei piese — într-un cuvînt, în ceea ce privește activitatea culturală pe care vor trebui s-o desfășoare la sate.

★

Prof. E. TICALIUC, dirigintă la secția educatoare a Școlii pedagogice din București. Acord o mare grijă orelor de diriginție, pentru care mă pregătesc cu toată atenția. Am în vedere, în primul rînd, să le asigur un conținut variat, bogat, atractiv. In orele așa-numite festive, cînd se sărbătorește un eveniment, organizez și programe artistice — cîntece, recitări, scenete, șezători. Cînd condițiile permit, orele de acest fel se desfășoară în afara școlii, la locurile istorice legate de evenimentul sărbătorit. Spre exemplu, pentru comemorarea zilei de 13 decembrie m-am deplasat cu elevele mele în Piața Teatrului Național, unde se află monumentul eroilor căzuți la 13 decembrie.

Consider că e bine ca orele de diriginție cu caracter festiv să se încheie întotdeauna cu concluziile dirigintelui. Aceste concluzii trebuie astfel prezentate încît să-i emoționeze pe elevi, să-i însuflețească.

★

Prof. ADELA TELEMAN, dirigintă la Școala de 7 ani nr. 6 din București. — In munca mea de dirigintă mă preocup și de educația estetică a elevilor. Am organizat cu elevii o vizită la o expoziție de opere a pictorului N. Grigorescu. Am căutat să-i fac să înțeleagă conținutul tablourilor și să seziseze mijloacele folosite de pictor pentru a-și exprima ideile. In ora de diriginție care a urmat vizitei la muzeu am purtat cu elevii o discuție asupra celor văzute Am urmărit să-i ajut pe elevi să înțeleagă că arta lui Grigorescu este strîns legată de viața poporului, ale cărui aspirații le-a oglindit în toată opera sa.

O oră asemănătoare de diriginție a fost aceea desfășurată în legătură cu o vizită la „Muzeul satului".

Asemenea mijloace contribuie nu numai la educarea estetică a elevilor ci și la îmbogățirea orizontului lor cultural, la dezvoltarea sentimentelor de dragoste față de valorile culturale ale poporului.

Citiți în pag. a 4-a
CONCLUZIILE CONSFĂTUIRII

Telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

In prima consfătuire pe țară a diriginților, desfășurată în zilele de 19—20 decembrie a.c. la București, diriginții din școlile de cultură generală, din școlile profesionale de ucenici, agricole și de meserii, școlile pedagogice și învățămîntul seral, am dezbătut în lumina documentelor de Partid și de Stat munca desfășurată de noi pentru ridicarea continuă a nivelului la învățătură al elevilor, pentru educarea lor comunistă.

Conștienți de rolul și sarcinile ce ne revin, de misiunea nobilă ce ne-a încredințat-o Partidul de a contribui la educația tineretului, conduși în permanență de organizațiile de partid și avînd sprijinul organizațiilor de U.T.M. și pionieri, ne-am străduit să ne îmbunătățim metodele și formele activității noastre, reușind să ne aducem aportul la formarea viitorilor muncitori, ingineri, tehnicieni și intelectuali necesari construcției socialiste.

Inarmarea elevilor cu cunoștințe teoretice și practice temeinice, formarea concepției științifice despre natură și societate, dezvoltarea sentimentului patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, educarea dragostei pentru munca fizică, au stat în centrul discuțiilor consfătuirii în scopul găsirii celor mai eficace metode care să ducă la continua îmbunătățire a procesului instructiv-educativ.

Documentele de Partid și de Stat au constituit și constituie pentru noi educatorii un prețios ajutor pentru orientarea noastră, pentru îmbogățirea cunoștințelor politice și ideologice.

Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din 3—5 decembrie a.c. a determinat un nou avînt al muncii noastre.

Mîndria pentru realizările patriei noastre, perspectiva minunată care se vede în mărețul program de dezvoltare a economiei și a vieții social-culturale, ne însuflețește să muncim cu un nou și înflăcărat elan la opera de instruire și educare a tineretului școlar, constructor conștient al societății socialiste.

Din studierea Expunerii tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenară am înțeles mai bine datoria noastră de a lega învățămîntul de viață. Mulți dintre elevii noștri actuali vor intra în producție la sfîrșitul anului școlar și vor participa la îndeplinirea sarcinilor prevăzute de planul de stat în industrie și agricultură.

O însemnată parte din elevii noștri—cei din învățămîntul profesional și tehnic și elevii muncitori din învățămîntul seral și fără frecvență—desfășoară și acum o muncă productivă, îmbinînd munca pentru însușirea cunoștințelor cu activitatea lor în producție.

Cadrele didactice au primit cu entuziasm Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Guvernului R.P.R. referitoare la îmbunătățirea salarizării lor, precum și la introducerea gradelor didactice în învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic și sînt hotărîte să depună toate eforturile pentru traducerea în viață a sarcinilor pe care Partidul le pune în fața învățămîntului nostru.

Noi, reprezentanții celor peste 100.000 de diriginți și educatori ai tinerei generații din patria noastră ne angajăm în fața Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Guvernului Republicii Populare Romîne să ridicăm calitatea muncii noastre școlare la nivelul cerințelor actuale ale construcției socialiste. Ne vom strădui să desfășurăm o muncă rodnică și pătrunsă de spirit politic, de devotament nemărginit față de Partid și față de regimul democrat-popular.

Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn, Comitetul său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej!

Cuvîntul tovarășei Cornelia Mateescu

secretar al C. C. al U. T. M.

Tov. Cornelia Mateescu, luînd cuvîntul, s-a referit în mod deosebit la sprijinul ce trebuie să-l acorde organizațiile U.T.M. și de pionieri școlii, dirigintelui. Vorbitoarea a arătat că organizațiile U.T.M. din școli, sub conducerea organizațiilor de partid, sînt chemate să ajute școala, profesorii și diriginții în dezvoltarea la elevi a dragostei și pasiunii pentru învățătură, pentru însușirea temeinică a tuturor cunoștințelor ce se predau în școală, la educarea politică și ideologică a elevilor.

Tov. Cornelia Mateescu a arătat că numeroși diriginți știu să folosească ajutorul pe care îl pot primi din partea organizațiilor U.T.M. și colaborează în mod principial cu acestea. Sînt însă unii diriginți care își depășesc atribuțiile, nu țin cont de părerile utemiștilor, nu participă efectiv la diferitele activități ale organizațiilor U.T.M. și de pionieri. Sînt și cazuri în care organizațiile U.T.M. și de pionieri nu se consultă cu diriginții, ceea ce duce la suprapuneri de acțiuni sau la desfășurarea la un nivel scăzut a unor activități.

Toate acestea duc la supraîncărcarea elevilor și la rezultate slabe în munca de educație pe care o desfășoară atît dirigintele cît și organizațiile U.T.M. și de pionieri.

Imbunătățirea muncii organizațiilor U.T.M. și de pionieri în vederea sprijinirii școlii a constituit și constituie — mai ales după Plenara a VII-a a C.C. al U.T.M. — o preocupare permanentă a organelor și organizațiilor U.T.M. Plenara a VII-a a stabilit ca principale sarcini ale organizației de U.T.M. să-și aducă contribuția la îmbunătățirea procesului de învățătură, la lupta hotărîtă împotriva mediocrității, înarmarea politico-ideologică a elevilor, sprijinirea școlii în legarea sa de viață, de practica construirii socialismului.

Pentru coordonarea activității cultural-artistice și sportive în vederea evitării supraîncărcării, Plenara a VII-a a C.C. al U.T.M. a recomandat ca încă de la începutul anului școlar să fie alcătuite planuri comune ale organizațiilor U.T.M. și de pionieri și ale conducerilor de școli. In aceste planuri urmează să se prevadă acțiunile culturale, artistice, activitățile patriotice, vizitele și excursiile, activitățile și concursurile sportive etc. pe care le va organiza comitetul de U.T.M. împreună cu conducerea școlii în perioada întregului an școlar, cît și în vacanța de vară. Planul este pus în dezbaterea elevilor din fiecare clasă și îmbogățit cu propunerile și sugestiile acestora.

Vorbitoarea a arătat în continuare că pentru a-și asigura ajutorul organizației U.T.M. de clasă este bine ca dirigintele să participe efectiv la alcătuirea planului de muncă al acesteia sau la alcătuirea programului de activități al detașamentului, făcînd sugestii și propuneri pentru organizarea unor activități care să ducă la realizarea sarcinilor instructiv-educative, el cunoscînd bine problemele pe care le ridică clasa respectivă, cît și cele care se pun în perioada respectivă în fața școlii. Deosebit de importantă este însă participarea directă, nemijlocită a dirigintelui la realizarea activităților prevăzute în planul organizației de U.T.M. și în programul de activități.

Vorbitoarea a arătat că și pentru diriginte este foarte important felul cum se desfășoară învățămîntul politic U.T.M. ; desigur că dirigintele nu conduce învățămîntul politic, dar poate influența și poate aduce contribuția sa la ridicarea calității lui, discutînd cu propagandistul, interesîndu-se cum se iau notițe la predarea materialului, cum se însușește acesta, sugerînd asupra căror probleme să se insiste mai mult în discuții, făcînd propuneri concrete pentru îmbunătățirea acestui învățămînt. Dacă elevii au unele nelămuriri atunci cînd studiază bibliografia indicată, dirigintele îi poate ajuta fie lămurindu-i el însuși, fie recomandînd propagandistului să lămurească problemele ridicate.

Referindu-se la faptul că unii diriginți merg pe linia de a constitui diferite colective în clasă în loc să folosească sprijinul biroului și al activului U.T.M. al clasei în rezolvarea diferitelor sarcini, a arătat că este bine ca responsabilul clasei să fie unul din membrii biroului U.T.M. — dar acesta să nu fie secretarul — iar acolo unde se simte nevoie, organizația de U.T.M. stabilește ca un număr de utemiști să-l ajute pe acesta în rezolvarea sarcinilor [illegible] conducere al detașamentului de pionieri din clasa respectivă.

Referindu-se la postul utemist de control, vorbitoarea a arătat că el are drept scop să seziseze și să satirizeze lipsurile ce se manifestă în școală, să critice pe elevii care rămîn în urmă la învățătură, sînt nedisciplinați, se abat de la regulamentul de funcționare a școlii. Toate acestea sînt ilustrate într-un mod cît mai plăcut și atrăgător prin epigrame, versuri, caricaturi etc.

Postul utemist de control este format din cîte un membru al birourilor U.T.M. din fiecare clasă sau alt utemist stabilit de organizația de U.T.M. în acest scop. Responsabil al postului utemist de control este unul din membrii comitetului U.T.M pe școală. La sfîrșitul orelor fiecare membru al postului sezisează, la post, în special lipsurile care s-au manifestat în cursul zilei în atitudinea elevilor. Prin diferite mijloace, ca de exemplu gazeta de perete a postului utemist de control, stația de radioamplificare, echipele și brigăzile artistice, postul critică elevii care au avut abateri, contribuind astfel la lichidarea lipsurilor ce se manifestă în activitatea acestora.

In încheierea cuvîntului său, tov. Cornelia Mateescu a subliniat importanța deosebită ce o are în formarea omului nou, al societății

CONSFATUIREA DIRIGINȚILOR

(Urmare din pag. 3)

Concluzii

Concluziile consfătuirii au fost prezentate de tov. NICOLAE ȘIPOȘ, *director general în Ministerul Învățămîntului și Culturii.*

Subliniind că școlii îi revine un rol deosebit în realizarea sarcinilor cultural-educative ale statului de democrație populară, vorbitorul a arătat că traducerea în viață a acestor sarcini impune cu necesitate realizarea unui sistem unitar de acțiuni instructiv-educative prin activitatea comună a școlii, familiei, organizațiilor U.T.M. și de pionieri. În acest sistem instructiv-educativ, în care rolul conducător îl are școala, un loc important îl ocupă activitatea dirigintelui. El asigură planificarea și organizarea muncii educative în clasa sa, unitatea dintre cerințele și acțiunile educative ale tuturor profesorilor clasei. Complexitatea acestei munci cere din partea dirigintelui o activitate creatoare, variată, diferențiată de la clasă la clasă, în funcție de vîrsta elevilor, de interesele și de nivelul dezvoltării lor generale.

În ultimii ani, în școlile noastre, pe baza folosirii creatoare a experienței școlii sovietice și a experienței școlii noastre, a pedagogilor noștri, s-au acumulat bogate învățăminte privind munca diriginților. Se constată pe de o parte, pregătirea teoretică serioasă a diriginților fruntași, orientarea lor politico-ideologică justă, iar pe de altă parte faptul că ei au reușit să pătrundă tot mai mult în esența fenomenului educativ, în rezolvarea problemelor ridicate de specificul muncii din clasa și școala respectivă.

Este necesar însă să facem eforturi pentru a obține noi succese în munca educativă. Mai sînt elevi cu rezultate slabe la învățătură, cu atitudine nejustă față de studiu, față de profesori, cu o comportare nemulțumitoare.

Nu toate cadrele didactice se preocupă în măsură necesară de educația elevilor; unii mai folosesc metode nepedagogice. Se impune cu necesitate o muncă educativă mai susținută din partea tuturor cadrelor didactice în strînsă colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri și cu familia.

Una din sarcinile de bază ale dirigintelui este aceea de a sprijini elevii din clasa sa în obținerea celor mai bune rezultate în însușirea cunoștințelor predate în școală, în pregătirea practică în ateliere și în întreprinderi. Măsurile luate an de an pentru îmbunătățirea continuă a procesului instructiv-educativ au dus la ridicarea nivelului de cunoștințe și deprinderi practice ale elevilor, la educarea unei atitudini sănătoase a acestora față de principala lor sarcină — învățătura. Totuși, mai există încă elevi care obțin note la limită, rămîn corigenți sau chiar repetenți.

Diriginții, mai ales cei de la clasele V—VII pot și trebuie să aducă o contribuție însemnată la îmbunătățirea pe mai departe a situației la învățătură a elevilor, prin crearea unei unități de acțiune a cadrelor didactice care predau la clasa respectivă, prin formarea opiniei colectivului de elevi. Ei au datoria să cunoască pe fiecare elev în parte, atitudinea lui față de munca școlară, felul cum acesta învață, cauzele pentru care nu obține cele mai bune rezultate, și să stabilească, în colaborare cu organizația U.T.M. și de pionieri, măsurile necesare. Numai o cunoaștere temeinică și multilaterală a elevului — a dezvoltării lui fizice, a condițiilor de viață în familie, a priceperii lui de a-și organiza munca independentă, a atitudinii pe care o are față de munca școlară, a disciplinei lui, a intereselor și aptitudinilor, a trăsăturilor de temperament și de caracter, a cauzelor obiective sau de natură subiectivă care dăunează reușitei elevului la învățătură — poate să stea la baza măsurilor cu adevărat eficace pentru îndreptarea situației.

Periodic, îndeosebi la sfîrșitul unei etape de muncă, dirigintele are sarcina ca în cadrul orelor de diriginție să analizeze temeinic cu clasa sa rezultatele muncii școlare, stabilind măsuri pentru etapa care urmează. A intrat în practica multor diriginți așa zisa „analiză" a situației la învățătură aproape la fiecare oră de diriginție, înțelegîndu-se prin aceasta informarea șablon, prezentată de responsabilul clasei sau alt elev, după care, din lipsă de participare la discuții a elevilor, urmează cuvîntul moralizator al profesorului, ce umple uneori întreaga oră. Eficacitatea acestor „analize" este foarte redusă.

Este importantă metoda folosită de unii diriginți — și o recomandăm — care, cu ajutorul organizației de U.T.M. și pionieri, iau atitudine imediată față de situația slabă la învățătură a unor elevi sau împotriva diferitelor acte de indisciplină, fără să aștepte ora de diriginție sau adunarea de U.T.M. pentru a discuta și rezolva aceste situații.

Dirigintele are datoria să se preocupe de organizarea formelor celor mai eficace pentru îmbunătățirea situației la învățătură: meditații, consultații, organizarea ajutorului reciproc, schimbul de experiență între elevi privind metodele de studiu individual și alte forme.

Pentru ca dirigintele să îndrume în mod concret pe elevi cum trebuie să ia notițe, el poate organiza chiar ore de diriginție cu această temă. Asistînd în prealabil la lecțiile unor profesori pentru a cunoaște explicațiile acestora și ideile esențiale ale lecțiilor, poate demonstra mai bine în ora de diriginție cum trebuie să se ia notițe de către elevi în mod conștient.

Totodată, dirigintele poate contribui la lichidarea unor lipsuri în metodica de predare a lecțiilor, sezisate de el cu ocazia asistențelor.

Este necesar ca dirigintele să cunoască volumul temelor date de toți profesorii pentru acasă și efortul pe care acestea îl necesită din partea elevilor. Rolul lui este să constate permanent tendințele de supraîncărcare, să propună profesorilor de specialitate și directorului școlii măsurile necesare și să ridice aceste probleme în comisiile metodice și în consiliul pedagogic al școlii.

Sarcini de mare răspundere stau în fața școlii în ceea ce privește îmbunătățirea muncii de educare a elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. În această direcție una din sarcinile permanente ale cadrelor didactice este aceea de a îmbunătăți continuu conținutul lecțiilor, de a le asigura acestora puritatea ideologică, un înalt nivel științific și o strînsă legătură cu activitatea practică.

Trebuie să se sădească la elevi dragostea fierbinte față de patrie, față de poporul muncitor, adevăratul creator al tuturor valorilor materiale și culturale, mîndria pentru cuceririle revoluționare ale oamenilor muncii, atașamentul și recunoștința față de Partidul Muncitoresc Romîn — conducătorul înțelept al poporului muncitor pe drumul construirii socialismului, dragostea fierbinte pentru conducerea partidului nostru, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Trebuie să se organizeze în mai mare măsură decît pînă acum, așa cum au arătat aici mulți tovarăși, vizitarea unor obiective industriale și agricole importante, a unor construcții ridicate în anii regimului nostru democrat-popular, a unor locuri istorice, a monumentelor de artă și cultură, a șantierelor de construcții din localitatea și regiunea unde trăiesc copiii și din alte localități ale patriei. Trebuie organizate, de asemenea, discuții din care elevii să înțeleagă că în anii regimului democrat-popular, sub îndrumarea partidului, cei ce muncesc schimbă continuu peisajul țării noastre în folosul omului, prin mărețele construcții ale socialismului.

Elevii trebuie atrași în număr cît mai mare în concursul „Să ne cunoaștem ținutul natal", trebuie stimulați să îngrijească monumentele eroilor clasei muncitoare, să culeagă diferite documente, materiale folcloristice, obiecte istorice și de artă, exemplare din flora și fauna regiunii, amintiri despre oamenii de seamă care au trăit în localitate, cu care să fie îmbogățite atît muzeele școlare cît și celelalte muzee din localitate.

Sărbătorirea datelor însemnate din istoria mișcării muncitorești și din istoria patriei noastre, concursurile tradiționale, învățarea de cîntece despre patrie și partid, întîlnirile cu fruntașii în producție, oamenii de artă și știință, ostași ai Armatei noastre Populare constituie tot atîtea mijloace pentru a cultiva în sufletul elevilor un adînc și fierbinte patriotism.

Dirigintelui îi revine un mare rol în educarea frăției dintre elevii romîni și cei de alte naționalități din patria noastră. El trebuie să sprijine acțiunile comune ale acestora — munca patriotică, serbări, competiții sportive etc.

O problemă importantă de care trebuie să se preocupe dirigintele în cadrul orelor de diriginție și în afara acestora este înarmarea elevilor cu cunoașterea documentelor de partid și de stat, îndrumarea lor în studierea și înțelegerea acestora. De asemenea, diriginții trebuie să ajute birourile U.T.M. în stabilirea temelor și pregătirea materialelor pentru informările politice din cadrul adunărilor generale ale utemiștilor.

În îndrumările M.I.C. cu privire la munca dirigintelui se precizează că o sarcină permanentă a acestuia este și informarea periodică a elevilor asupra principalelor probleme ale politicii interne și internaționale. Aceasta nu trebuie să însemne o repetare a problemelor cuprinse în informările politice din adunările generale de U.T.M., ci preocuparea zilnică a dirigintelui pentru a-i obișnui pe elevi cu citirea și înțelegerea presei, pentru a le trezi interesul față de evenimentele politice interne și internaționale.

Un loc important în educarea comunistă, patriotică a tineretului școlar îl ocupă educația prin muncă, mijloc excelent de educare morală a oamenilor, de formare a caracterului lor.

Deși s-au obținut multe succese în educarea prin muncă a elevilor, totuși mai avem multe de făcut. Unii diriginți încearcă să rezolve sarcina educării prin muncă a elevilor numai prin metode verbale, discuții în orele de diriginție, conferințe despre alegerea profesiei, lectură despre importanța muncii etc.

Fără a minimaliza importanța acestor metode, este necesar însă să subliniem faptul că limitarea numai la ele nu ne poate duce la succese în munca educativă. Mijlocul principal îl constituie însuși procesul muncii, organizat în raport cu posibilitățile elevilor, atît în cadrul orelor prevăzute prin planul de învățămînt, cît și în afara acestora — în cercurile tehnice, în munca obștească.

Diriginții trebuie să sprijine și să participe alături de elevi la munca patriotică, să fie alături de clasă la munca de înfrumusețare a școlii, în acțiunea de strîngere a fierului vechi, în munca pe șantiere cu brigăzile de utemiști, în munca din G.A.S., G.A.C. etc.

Un rol important în educarea prin muncă, în formarea la elevi a deprinderilor practice necesare în viață îl are autodeservirea. Trebuie să fie o sarcină de cinste pentru fiecare diriginte ca elevii clasei sale să-și îndeplinească cît mai conștiincios și cu pricepere sarcinile care le revin în cadrul autodeservirii.

Un loc de frunte în activitatea dirigintelui trebuie să-l ocupe preocuparea pentru formarea bazelor concepției materialist-dialectice despre lume, pentru educarea ateist-științifică a elevilor. S-a subliniat în consfătuire faptul că profesorii, în cadrul diferitelor discipline, au largi posibilități pentru explicarea adevărului științific. Această muncă trebuie însă completată cu munca în afară de clasă. În această privință menționăm cercurile de fizică, chimie, tehnice, cercurile tinerilor naturaliști-miciurinești, serile dedicate științei, conferințele însoțite de diafilme sau filme științifice, organizarea activităților cultural-artistice care contribuie la educarea materialistă a elevilor, la lămurirea lor asupra caracterului neștiințific, profund dăunător al concepțiilor mistico-religioase. Diriginții au datoria să sprijine în mod efectiv și acțiunile întreprinse în această direcție de organizațiile U.T.M. și de pionieri.

Educația ateist-științifică poate fi înfăptuită cu mai mult succes dacă școala, dirigintele, va desfășura în același timp și o muncă corespunzătoare cu părinții elevilor, prin conferințe, discuții, care trebuie să devină o parte esențială a muncii școlii, a dirigintelui.

O altă sarcină a dirigintelui de rezolvarea căreia depinde în mare măsură succesul muncii educative este organizarea unui colectiv închegat în care să existe o opinie sănătoasă față de muncă, față de îndatoririle școlare. Studierea temeinică și însușirea teoriei pedagogice referitoare la educarea colectivului de elevi este o sarcină fără de care nu se poate concepe munca de diriginte, deoarece numai în colectiv și prin colectiv poate fi format omul de tip nou. Esența muncii în colectiv o constituie relațiile de prietenie și tovărășie, a căror bază se pune în procesul muncii colective. Educarea elevilor în spirit colectiv este un proces complex și de durată, care necesită continuitatea muncii de diriginte și existența unui colectiv pedagogic bine închegat care să colaboreze îndeaproape cu organizațiile U.T.M. și de pionieri și cu familia.

De altfel, rezolvarea cu succes a tuturor sarcinilor complexe ale educației comuniste cere o unitate de acțiune, o colaborare strînsă a școlii cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, precum și cu familia. Profesorii diriginți pot să-și îndeplinească bine sarcinile numai colaborînd strîns cu birourile U.T.M. pe clase, cu instructorii de pionieri și colectivele de conducere ale detașamentelor și unităților de pionieri. Munca comună a școlii și familiei este de asemenea unul din factorii de mare importanță care contribuie la educarea comunistă a elevilor. Pentru stabilirea unor relații juste cu familia este necesar un contact personal între toți profesorii și părinții, informarea lor reciprocă despre rezultatele elevilor la învățătură și purtare. În această privință diriginților îi revin atribuții speciale pentru realizarea unității de cerințe față de copii din partea școlii și părinților. Aceste cerințe se referă în primul rînd la respectarea de către copii a regimului zilnic, a regulilor de purtare, la pregătirea conștiincioasă a lecțiilor, la participarea elevilor la munca în gospodărie etc.

Dirigintele trebuie să se pregătească temeinic pentru convorbirile individuale cu părinții în problemele instruirii și educării copiilor, pentru adunările cu părinții, pentru referatele cu teme pedagogice ținute în fața părinților, precum și să-i ajute pe aceștia să țină ei înșiși referate despre felul cum îi educă pe copiii lor.

Pentru îndeplinirea importantelor sarcini care-i revin, profesorul diriginte are nevoie de o pregătire multilaterală, permanentă și temeinică. Numai acel profesor diriginte care este în primul rînd un specialist apreciat și iubit de elevi va putea avea autoritate morală, influență educativă asupra lor. Pe lîngă cunoștințe de specialitate, profesorului diriginte i se cere o temeinică pregătire ideologico-politică. În această direcție se cere ca profesorii noștri să depună eforturi mai susținute atît în cadrul învățămîntului ideologic pentru pedagogi cît și în studierea și folosirea în munca de fiecare zi cu elevii a hotărîrilor de partid și de stat, a presei de partid.

Este necesar, de asemenea, ca diriginții să fie totodată și buni pedagogi, să cunoască mijloacele și metodele prin care pot să formeze și să educe în mod sistematic și organizat pe elevi. Mai există încă diriginți care consideră ora educativă ca singura formă de activitate cu elevii, care desfășoară orele educative în mod improvizat, care nu aleg teme ce decurg în mod organic din sarcinile educative concrete puse în fața clasei respective. Unii diriginți aplică pedepse copiilor fără a ține seama de gravitatea faptelor, de cauzele care le-au determinat, ceea ce micșorează rolul educativ pe care trebuie să-l aibă pedepsele în școala noastră. Mai există diriginți care pun accent în munca de formare a trăsăturilor moralei comuniste pe referate și moralizări, pe verbalism, care nu înțeleg rolul muncii concrete, practice a colectivului, în dezvoltarea multilaterală a personalității copilului. Aceste lipsuri pot fi remediate printr-o temeinică pregătire ideologico-politică și pedagogică a profesorilor diriginți.

În continuare vorbitorul a spus: Consfătuirea noastră, la care au participat diriginți din întreaga țară, a constituit un important schimb de experiență privind conținutul și metodica muncii educative a dirigintelui. Fiecare participant la discuții a prezentat o experiență valoroasă, izvorîtă din realitățile concrete ale muncii sale. Felul cum au fost rezolvate unele probleme educative a dovedit că mulți diriginți ca E. Popa, P. Nireșteanu, I. Dumitrescu, E. Mărută, și alții au acumulat o experiență pozitivă care merită să fie generalizată și popularizată.

Un accent deosebit a pus consfătuirea pe rolul important ce-l are dirigintele în formarea omului de tip nou, capabil să contribuie în mod activ la construirea socialismului în patria noastră. Propunerile făcute vor fi studiate și valorificate creator.

Referindu-se la expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie a.c., vorbitorul a subliniat eforturile care se cer din partea învățătorilor și profesorilor pentru realizarea măreților sarcini trasate de partid cu privire la dezvoltarea economiei țării noastre. Ei au datoria să acorde o mai mare atenție predării în școală a cunoștințelor industriale și agricole și să aducă o contribuție însemnată la realizarea de economii, prin antrenarea elevilor la muncă patriotică, obștească.

În încheierea concluziilor tovarășul N. Sipoș a spus:

Oamenii muncii din țara noastră se pregătesc, muncind cu entuziasm în fabrici, uzine, pe ogoare, pentru a întîmpina cu noi realizări cel de al III-lea Congres al partidului, care va avea loc în primăvara anului viitor. Este o datorie patriotică pentru cadrele didactice de a-și intensifica eforturile spre îmbunătățirea rezultatelor la învățătură ale elevilor, a muncii de educație comunistă, în așa fel ca la Congresul al III-lea al partidului să poată raporta că își îndeplinesc cu răspundere nobila lor misiune de educatori ai tinerei generații.

CONSULTATIE

TEORIA PLUSVALORII

piatra unghiulară a învățăturii economice a lui Marx

De peste 42 de ani capitalismul nu mai este unicul sistem social din lume. Peste o treime din omenire, scuturînd jugul asupririi și exploatării, a îmbrățișat o nouă orînduire socială, orînduirea socialistă.

Azi, mai mult ca oricînd, năimiții capitalismului, lacheii lui devotați, văzînd că nu se poate ascunde nicăieri și nicidecum faptul că socialismul își dovedește tot mai grăitor superioritatea asupra capitalismului, se străduiesc să ascundă relele incurabile ale capitalismului, dîndu-i tot felul de numiri ademenitoare, ca, de pildă, capitalism „popular", „democrat", „uman", ceea ce sună la fel ca și cum am spune: asuprirea „populară", tirania „democrată", fiara „umană".

Revizioniștii contemporani încearcă să convingă lumea muncitoare că acel capitalism a cărui față hidoasă au dezvăluit-o cu peste o sută de ani în urmă Marx și Engels n-ar mai exista, că învățătura marxistă despre capitalism, despre inevitabila lui pieire și înlocuire cu orînduirea socialistă ar trebui revizuită. Imperialismul, în care domină monopolurile hrăpărețe și pe care Lenin l-a caracterizat drept capitalism parazitar și muribund, ei încearcă să-l prezinte drept o „nouă" orînduire socială, alta decît capitalismul, în care exploatarea clasei muncitoare ar fi, chipurile, înlocuită cu „societatea bunei stări generale", în care muncitorul devine și el un fel de capitalist și în care dispar contradicțiile de clasă între exploatator și exploatat, între cei bogați și cei săraci. Dar viața își bate joc necontenit de toate aceste teorii. Capitalismul — în stadiul său monopolist — a rămas tot capitalism, avînd la bază exploatarea clasei muncitoare, jefuirea majorității poporului muncitor, asuprirea popoarelor înapoiate și dependente — toate într-o formă încă mai acută. S-a schimbat însă întinderea dominației lui, a dispărut trăinicia lui de altădată, s-au redus considerabil sferele lui de influență, pentru că astăzi în lume există puternicul sistem mondial al socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică, care cuprinde peste un miliard de oameni, care pe zi ce trece se întărește și cîștigă în tot mai multe domenii întrecerea cu capitalismul pe tărîm economic, politic, social, cultural.

Studierea învățăturii marxist-leniniste despre modul de producție capitalist, despre legile apariției, dezvoltării și dispariției lui, despre plusvaloarea care stă la baza lui ne permite să ne orientăm just în aprecierea fenomenelor care se petrec astăzi în lumea capitalistă și să înțelegem mai bine pe ce se bazează convingerea noastră fermă despre inevitabila pieire a capitalismului și despre incontestabila superioritate și victorie a socialismului asupra capitalismului în lumea întreagă.

I. Modul de producție capitalist

Modul de producție capitalist n-a existat dintotdeauna, el nu este veșnic așa cum susțin toți apărătorii mai vechi sau mai noi ai rînduielilor capitaliste. Capitalismul, precum se știe, a luat locul orînduirii feudale. Locul capitalismului îl ia socialismul.

Punctul de plecare pentru apariția capitalismului a fost, în condițiile descompunerii feudalismului, producția de mărfuri simplă, bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de muncă și pe munca proprie a micului producător. Producătorii independenți, meșteșugarii, țăranii, producînd mărfuri pentru vînzare, pentru schimb, nu știu și nu află decît pe piață, după ce și-au confecționat produsele, dacă societatea are nevoie de produsele lor și dacă ele se vor vinde, adică dacă va fi realizată valoarea lor.

Dar cum este determinată valoarea mărfurilor?

Valoarea oricărei mărfi este determinată de timpul de muncă necesar producerii ei. Cu cît producerea unei mărfi cere muncă mai multă, cu atît este mai mare valoarea ei. Astfel, de exemplu, valoarea unei locomotive este mai mare decît valoarea unei mese, pentru că mai multă muncă a fost cheltuită pentru confecționarea unei locomotive decît pentru confecționarea unei mese.

Se înțelege că nu poate fi vorba de timpul de muncă cheltuit de fiecare producător în parte, căci ar însemna ca unui meseriaș leneș sau nepriceput sau unuia care lucrează cu unelte mai proaste să i se plătească mai mult pentru marfa sa, întrucît a lucrat-o într-un timp mai îndelungat. In realitate, în determinarea valorii mărfii se ține seama nu de timpul de muncă cheltuit de fiecare producător în parte, ci de timpul de muncă necesar pentru producerea, de exemplu, a locomotivei cu mijloacele tehnice cele mai răspîndite și cu îndemînarea în muncă **mijlocie**, existente în societate la un moment dat. La o etapă istorică dată, într-o societate dată, există un nivel mijlociu al tehnicii, al intensității muncii, al îndemînării în muncă. Tocmai acest nivel mijlociu va determina pentru fiecare marfă valoarea ei.

Valoarea mărfii va fi deci determinată de **timpul de muncă socialmente necesar pentru producerea ei.** In ceea ce privește prețul mărfii, el nu este decît valoarea mărfii exprimată în bani și dacă piața, prin jocul cererii și ofertei, va corecta prețul unei mărfi, cînd urcîndu-l, cînd coborîndu-l, aceste fluctuații vor avea loc întotdeauna în jurul valorii mărfii.

In economia de mărfuri bazată pe proprietatea privată există anarhie în producție, fiecare produce fără a ști ce și cît produc alții. Singurul regulator al producției — și acesta un regulator spontan — este legea valorii care prin mecanismul prețurilor, prin piață, indică unde să se îndrepte munca producătorului, în ce ramură ar avea el mai multe șanse să-și vîndă produsele și la prețuri mai avantajoase. Dar tot legea valorii, prin mecanismul concurenței, are drept rezultat un proces permanent de diferențiere în rîndul producătorilor independenți, unii din aceștia îmbogățindu-se și devenind capitaliști, alții sărăcind și trecînd din rîndurile micilor producători independenți în cele ale proletarilor salariați.

Mica producție de mărfuri, ca rezultat al acțiunii legii valorii și a legii anarhiei și concurenței, naște continuu, spontan și în proporții de masă — cum spune Lenin — capitalismul, dînd naștere pe de o parte unui număr relativ restrîns de îmbogățiți, de capitaliști, iar pe de altă parte — mîinii de lucru salariate.

Pentru ca din producția de mărfuri simplă să apară însă mari întreprinderi capitaliste și mari exploatări agricole era necesară o acumulare mai rapidă de bogății bănești, de capital, în mîna unor negustori, cămătari, a unor țărani și meșteșugari mai înstăriți, precum și formarea mai rapidă a clasei proletarilor lipsiți de mijloace de producție. Acest proces istoric, care s-a desfășurat în diferite țări în timpuri diferite, dar care peste tot a precedat generalizarea și dezvoltarea relațiilor de producție capitaliste, a fost denumit de Marx procesul acumulării primitive a capitalului.

Esența acestui proces constă în separarea forțată a producătorilor de mijloacele de producție, în deposedarea lor, în expropierea lor, în transformarea mijloacelor de producție în capital, în deposedarea producătorilor de pămînt, în transformarea pămîntului în proprietate feudală și în proprietate capitalistă, în deposedarea producătorilor de mijloacele de producție și în transformarea lor în proletari, în oameni lipsiți de mijloace de producție și nevoiți să se angajeze ca muncitori salariați în întreprinderile capitaliste.

Tocmai apariția muncii salariate, a proletarilor lipsiți de mijloace de producție, deosebește producția capitalistă de producția de mărfuri simplă, cu toate că ambele au la bază proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, sînt deci de același tip.

In producția capitalistă apare însă pe piață o nouă marfă — forța de muncă a muncitorului salariat, și aceasta este principala trăsătură care deosebește orînduirea capitalistă de toate celelalte orînduiri.

Pentru ca forța de muncă a omului să poată deveni marfă, era deci necesar ca, pe de o parte, el să fie stăpîn pe ea, să poată s-o vîndă oricui, iar pe de altă parte, ca el să fie **nevoit** s-o vîndă. In orînduirea capitalistă muncitorul, producătorul nemijlocit, fiind despărțit de mijloacele de muncă care nu-i aparțin lui ci capitalistului, și neavînd nici mijloace de subzistență este nevoit să-și vîndă forța de muncă capitalistului care-l exploatează pe muncitorul salariat și trăiește fără a munci, din munca acestuia.

II. Ce este exploatarea capitalistă și în ce împrejurări sociale și istorice a apărut.

Exploatarea omului de către om datează mai de mult, ea este mai veche decît orînduirea capitalistă.

Istoria cunoaște trei orînduiri sociale bazate pe exploatarea omului de către om: sclavajul, orînduirea feudală și orînduirea capitalistă. Exploatarea nu este veșnică, ea este nu numai un fenomen social, ci și unul istoric, care a apărut pe o anumită treaptă și dispare pe o altă treaptă a dezvoltării societății omenești, o dată cu desființarea proprietății capitaliste asupra mijloacelor de producție. Aceasta are loc în socialism.

Apariția exploatării omului de către om a însemnat apariția claselor cu interese opuse, a claselor antagoniste, iar fiecărei orînduiri sociale bazată pe clase antagoniste îi corespund anumite relații între aceste clase, deci și o anumită formă a exploatării. Care este deosebirea dintre diferitele forme de exploatare în cele trei orînduiri sociale?

Sclavul, ca și orice unealtă de muncă, era proprietatea stăpînului său, căruia îi revenea tot ceea ce el producea. Totuși, o parte a produsului muncii sale îi revenea sclavului sub formă de întreținere cît de mizeră. El nefiind însă om liber, părea că întregul produs al muncii sale intră în posesia stăpînului.

Sclavajul s-a prăbușit pentru că devenise perimat, pentru că dezvoltarea uneltelor și munca în agricultură cereau un om mai liber, un om cît de cît interesat să producă mai mult și mai bine. Totuși exploatarea omului de către om nu numai că nu a dispărut în epoca feudală, dar de multe ori era tot atît de cruntă ca exploatarea sîngeroasă a sclavilor. Ea a luat însă alte forme și altele au fost relațiile dintre exploatatori și exploatați.

Țăranul iobag, bucurîndu-se de o oarecare libertate, era obligat să muncească un anumit timp pentru boier, iar în restul timpului muncea pe un petic de pămînt aparte pentru a se hrăni pe el și familia sa. Timpul lui de muncă era împărțit între munca pentru boier și munca pentru sine. Din această cauză exploatarea iobagului era mai vădită decît exploatarea muncitorului salariat.

Altul este aspectul exploatării în societatea capitalistă. Din punct de vedere juridic muncitorul salariat este un om liber. Nu există în principiu, afară de situații excepționale, nici o lege care să-l poată forța să muncească pentru patron. Fiind însă lipsit de mijloacele de muncă, neavînd alt mijloc de trai, el este forțat **economiceşte** să lucreze la un patron care are în posesiune fabrica, mașinile, poate procura materii prime etc. Faptul că muncitorul este „liber" a munci sau nu la patron, după cum este liber și a muri de foame, constituie una din cauzele care ascund faptul exploatării sale de către capitalist. De cîte ori muncitorul își exprimă nemulțumirea cu privire la salariul său sau altele, capitalistul îi răspunde că nu-l forțează nimeni să lucreze și că poate pleca dacă nu-i convine. Muncitorul este însă nevoit să lucreze pentru patron deoarece n-are alt mijloc de trai list așa cum a fost exploatat iobagul de către boier, sclavul de către stăpînul său. Insă și de data aceasta exploatarea ia alte forme și altele sînt relațiile dintre exploatați și exploatatori.

Cum are loc și în ce constă exploatarea capitalistă? Meritul istoric de a dezvălui fundamentul economic al exploatării capitaliste și a descoperi plusvaloarea care stă la baza ei i-a revenit lui Marx.

Ce este plusvaloarea?

Capitaliștilor și lacheilor lor în ale științei le place să susțină că profitul capitalistului provine din simpla vînzare a mărfurilor. Domnul Cutare, fabricant de pînză de in, cumpără diferite mărfuri necesare pentru fabricație, tocmește muncitorii de care are nevoie, obține o marfă care costă, să zicem, 100 de dolari, iar la vînzare cere pentru ea 120 de dolari, și iată că a cîștigat 20 de dolari. Simplu și nesupărător pentru nimeni.

Această explicație, pe cît de neștiințifică pe atît de interesată, a stat la baza mai tuturor teoriilor economice ale apărătorilor sistemului capitalist. Dacă presupunem că un capitalist reușește să obțină pentru marfa lui mai mult decît valorează, trebuie să presupunem același lucru și pentru ceilalți capitaliști. Aceasta înseamnă că atunci cînd la rîndul său acest capitalist trebuie să cumpere mașini sau materii prime necesare producției, ca și cele necesare traiului, va plăti și el peste valoarea produselor: ceea ce va cîștiga într-un loc va pierde în celălalt, iar suma totală a valorii mărfurilor va rămîne de fapt aceeași. Or, noi știm că toți capitaliștii obțin profituri și că aceste profituri cresc chiar neîncetat. Trebuie deci să existe o altă sursă din care fiecare capitalist își trage profitul și ea trebuie căutată în altă parte și anume în procesul de producție.

Să urmărim mai de aproape procesul de producție. Spre deosebire de micul producător care iese pe piață cu marfa pentru a obține în schimb bani cu care să-și cumpere cele necesare traiului, capitalistul iese pe piață cu bani cu care cumpără uneltele de muncă necesare, materie primă, tocmește muncitori, iar după ce procesul de producție a fost terminat vinde marfa pentru ca să obțină în schimb o sumă de bani mai mare. Scopul lui este de a avea un profit, altfel întreg procesul de producție n-ar prezenta pentru el nici un interes.

Dacă desemnăm cu litera M — marfa, cu litera B — suma inițială de bani, iar cu litera B' — suma de bani obținută de capitalist la sfîrșit, atunci întreg drumul pe care îl parcurge capitalul fabricantului poate fi prezentat în felul următor: B — M — B' în care B' este egal cu B — suma inițială de bani cu care a pornit capitalistul — plus b, care reprezintă o sumă de bani oarecare în plus, adică tocmai profitul obținut de capitalist, singurul stimulent în a începe procesul de producție. Pe fabricantul de pînză nu-l interesează să îndestuleze nevoia de pînză a oamenilor El nu știe și nici nu poate ști dacă și cît din această pînză se va vinde. Observînd că există o anumită cerere de pînză pe piață, el își plasează banii în această ramură, fără să știe dacă nu cumva și alți fabricanți au procedat la fel.

Să urmărim îndeaproape pe fabricantul respectiv din momentul în care a ieșit pe piață cu capitalul său. Cu acești bani el cumpără materie primă și materiale ajutătoare (in, ulei, vopsele etc.) mașini și alte instrumente. Mai rămîne de tocmit muncitorii, pentru ca procesul de producție să poată începe. Pe acești muncitori capitalistul îi găsește tot pe piață, piața mîinii de lucru, fie că se duce el să-i caute, fie că ei vin la poarta fabricii să se angajeze. Angajîndu-i fabricantul încheie cu ei, de fapt, o operațiune de cumpărare-vînzare, la fel ca și în cazul celorlalte mărfuri de care a avut nevoie. Fabricantul este cumpărătorul, iar muncitorul — vînzătorul.

Dar ce anume cumpără fabricantul de la muncitor? Pe timpul sclaviei robul era cumpărat cu totul și pînă și viața lui aparținea stăpînului. In feudalism, iobagul era vîndut de stăpînul său. Nu același lucru se întîmplă cu muncitorul salariat. El nu se vinde pe el însuși, ci își vinde numai forța sa de muncă, pe un timp limitat, prevăzut într-un contract scris sau verbal, de exemplu pe o zi de lucru de 10 ore.

Dar devenind marfă, forța de muncă a muncitorilor trebuie să aibă, ca oricare marfă, și o valoare. Ca și valoarea oricărei mărfi, ea este determinată prin timpul de muncă socialmente necesar pentru producerea ei.

Care este timpul de muncă socialmente necesar pentru producerea forței de muncă a muncitorului? Pentru a putea munci, pentru a putea reînnoi mereu procesul muncii, muncitorul are nevoie de hrană, de locuință, de îmbrăcăminte, are nevoie să susțină — de bine, de rău — o familie pentru ca societatea capitalistă să poată fi asigurată cu noi generații de muncitori. Pentru producerea și reproducerea forței de muncă a muncitorului sînt deci necesare o serie de produse, care toate, fie că e vorba de pîinea pe care o consumă, fie că e vorba de carnea pe care o mănîncă, sînt mărfuri pe care muncitorul le cumpără plătindu-le după valoarea lor. Muncitorul trebuie zilnic să-și refacă energia cheltuită, consumînd și folosind anumite produse care toate au o anumită valoare. Deci, în ultimă instanță, valoarea forței de muncă a muncitorului se reduce la valoarea acelor articole de primă necesitate de care are el nevoie pentru a menține și a perpetua forța lui de muncă. Putem deci spune că valoarea forței de muncă devenită marfă în societatea capitalistă este determinată de valoarea acelor produse de care are nevoie muncitorul pentru a-și menține și reînnoi mereu forța sa de muncă.

Vasăzică, capitalistul plătește muncitorului valoarea forței sale de muncă, adică valoarea acelor obiecte de care el are nevoie pentru a putea munci în folosul capitalistului. Dacă muncitorul ar dori să locuiască într-un apartament cu 4 camere și să-și trimită copiii la studii superioare, valoarea acestor obiecte de trai desigur că nu-i va fi plătită de către capitalist, pentru că din punctul de vedere al acestuia din urmă, ca și al întregii societăți capitaliste, aceste cheltuieli ar fi neproductive, ele nefiind absolut necesare pentru ca muncitorul să-și poată vinde mereu forța sa de muncă.

Fiind o marfă, forța de muncă a muncitorului nu este însă o marfă obișnuită, ci are anumite însușiri pe care nu le are nici o altă marfă. Aceste însușiri constau în faptul că muncitorul poate să producă mai mult decît valoarea forței sale de muncă.

Să ne explicăm. Muncitorul angajat de fabricantul de pînză a fost făcut, să zicem, pentru o zi de muncă de 10 ore cu 2,5 dolari, ceea ce reprezintă, în condițiile date, valoarea produselor necesare pentru întreținerea sa și a fami-

TEORIA PLUSVALORII

piatra unghiulară a învățăturii economice a lui Marx

(Urmare din pag. 5)

liei sale. Pentru a produce valori egale cu salariul său de 2,5 dolari, muncitorul are nevoie de 5 ore, adică de jumătatea zilei sale le lucru. În restul de 5 ore de muncă muncitorul produce valori care revin patronului său, fabricantul de pînză (în realitate ziua de muncă a muncitorului, în Romînia burghezo-moșierească de pildă, a fost de așa natură, încît patronului îi revenea mai mult de jumătate din ziua de lucru a muncitorului).

Datorită capacității sale de a se folosi de unelte de muncă și de a le perfecționa mereu, omul a ajuns de mult să producă peste strictul necesar întreținerii sale proprii, să producă un surplus care a fost însușit de clasele exploatatoare, surplus, care crește neîncetat, o dată cu dezvoltarea tehnicii. Și cu toate că și remunerația muncii celui exploatat creștea, capacitatea lui de a produce creștea mai repede. Dacă cercetăm, de pildă, nivelul salariilor în țările capitaliste într-o anumită perioadă, să zicem în cei 59 de ani care au trecut de la începutul secolului al XX-lea, constatăm că ele s-au schimbat relativ puțin (socotind în cifre comparabile) pe cînd productivitatea muncii a crescut în timpul acesta foarte mult.

Valoarea forței de muncă a muncitorului nu este una și aceeași cu valoarea produselor confecționate de el. Una este valoarea produselor de care are nevoie muncitorul pentru a-și menține capacitatea sa de lucru și alta este valoarea acelor produse pe care el este în stare să le confecționeze, să zicem, într-o zi de lucru. Or, capitalistul plătește muncitorului nu valoarea celor produse de el într-o zi de lucru, ci în cazul cel mai bun, numai valoarea forței sale de muncă, adică a obiectelor necesare pentru producerea și reproducerea acesteia.

Dacă, de exemplu, prin ieftinirea grîului sau printr-o îmbunătățire a morăritului valoarea unei pîini va fi redusă de la o oră de muncă socialmente necesară la jumătate de oră de muncă socialmente necesară, aceasta nu înseamnă ca muncitorul de aci înainte va avea nevoie de două pîini în loc de una cît consuma înainte. În schimb, capitalistul, ținînd seama de ieftinirea pîinii va putea reduce salariul muncitorului. Presupunînd că ziua de lucru a rămas aceeași, înseamnă că muncitorul produce un surplus mai mare care intră în buzunarul patronului său.

În felul acesta, timpul de muncă al muncitorului poate fi împărțit în două: **timpul necesar**, în care muncitorul produce valori corespunzătoare cu valoarea forței sale de muncă, adică în care produce echivalentul salariului său, și **timpul suplimentar**, în care muncitorul produce valori peste valoarea forței sale de muncă, care nu-i sînt plătite și care sînt însușite de capitalist. **Valoarea creată de către muncitorul salariat în timpul suplimentar și care este însușită de către capitalist reprezintă plusvaloarea.**

Din punct de vedere cantitativ, plusvaloarea nu este altceva decît diferența dintre valoarea întregului produs al muncii unui muncitor pe o perioadă de timp și valoarea forței sale de muncă pe aceeași perioadă, valoare pe care el o capătă sub formă de salariu.

Să revenim la exemplul nostru, la fabrica ce produce pînză de in. Presupunem că:

1) 1 kg. de in conține o oră de muncă socialmente necesară, cheltuită anterior pentru producția lui.

2) Pentru a preface 1 kg. de in în 10 m. de pînză se uzează mașini și se cheltuiesc uleiuri și alte materiale ajutătoare în valoare corespunzătoare tot unei ore de muncă socialmente necesară.

3) Munca necesară pentru a preface 1 kg. de in în 10 m. de pînză reprezintă o oră de muncă socialmente necesară.

4) Valoarea pe o zi a forței de muncă a muncitorului va fi egală cu 5 ore de muncă socialmente necesară, timp în care el va produce echivalentul salariului său.

5) O oră de muncă socialmente necesară este exprimată prin ½ dolari.

Ținînd seama de faptul că munca cheltuită anterior pentru producția inului, a mașinilor, a materialelor ajutătoare intră și ea, dintr-o dată sau treptat, în valoarea noului produs creat, al pînzei de in, vom avea:

Valoarea a 50 m. de pînză produse în 5 ore de muncă

	în ore	în dolari
Valoarea inului	5	2,5
Valoarea mașinilor uzate, a uleiului etc.	5	2,5
Valoarea adăugată de muncitor prin prefacerea a 5 kg. in în 50 m. de pînză	5	2,5
	15	7,5

Toate acestea sînt realmente plătite de capitalist, pentru că el plătește marfurile după valoarea lor. Dacă muncitorul nu ar munci decît 5 ore, capitalistul n-ar avea nici un profit. În realitate însă muncitorul lucrează mai mult decît timpul necesar, și acesta este însuși sensul angajării sale de către capitalist.

Muncind 10 ore pe zi, muncitorul va produce nu 50 m. ci, 100 m. pînză.

Care este valoarea celor 100 m. pînză pe care muncitorul le va produce?

Valoarea a 100 m. pînză produse în 10 ore de muncă

	în ore	în dolari
Valoarea inului	10	5
Uzajul mașinilor etc.	10	5
Valoarea adăugată de muncitor în 10 ore de muncă prin prefacerea a 10 kg. de in în 100 m. pînză	10	5
	30	15

Cît l-au costat însă pe fabricant acești 100 m. pînză? Plătind mărfurile, inclusiv forța de muncă a muncitorului după valoarea lor el va cheltui:

10 kg. de in	5 dolari
Uzajul mașinilor și altele	5 dolari
Salariul muncitorului	2,5 dolari
	12,5 dolari

Deci, capitalistul, cheltuind numai 12,5 dolari, a obținut mărfuri în valoare de 15 dolari și, vînzîndu-le după valoarea lor, a realizat 2,5 dolari plusvaloare, adică acea valoare pe care muncitorul a produs-o în 5 ore de timp suplimentar și care nu i-a fost plătită de către capitalist.

Iată de unde provine plusvaloarea capitalistă: din munca neplătită a muncitorului. Tocmai acest lucru l-a descoperit naintea lui Marx — e vorba de cei care nu luau în mod fățiș și vădit apărarea sistemului capitalist de exploatare — încercau să explice profitul capitalistului prin încălcarea legii valorii, prin faptul că capitaliștii nu ar plăti mărfurile după valoarea lor, înșelîndu-se reciproc. Pătrunzînd în adîncimea procesului capitalist de producție, Marx a arătat că, chiar atunci cînd capitalistul plătește toate mărfurile la valoarea lor, el realizează un profit care provine din munca neplătită a muncitorului, din faptul că fiind posesor de mijloace de muncă, el îl pune pe muncitor să muncească mai mult decît este necesar pentru recuperarea salariului pe care i-l plătește. Plusvaloarea realizată de capitalist și care ia forma de profit provine deci din procesul de producție și nu o produce decît muncitorul salariat, proletarul.

Din cele arătate mai sus vedem că nu obiectele în sine, nu uneltele și mijloacele de muncă cu care lucrează muncitorul reprezintă capital. Mijloacele de producție fiind proprietatea privată a capitalistului devin în mîna lui capital, o valoare care datorită exploatării muncitorilor salariați aduce plusvaloare.

Mijloacele de producție devin capital abia pe o anumită treaptă de dezvoltare istorică. O dată cu lichidarea capitalismului, ele trec în proprietatea obștească și încetează de a mai fi capital. Deci capitalul nu este un lucru ci o relație socială între oameni în procesul de producție, și anume, relație de exploatare a muncitorului salariat de către capitalist.

Deci nu capitalistul îl hrănește pe muncitor, dîndu-i de lucru, ci muncitorul este acela care, producînd plusvaloarea, îi îmbogățește pe capitalist. Inul, mașinile și altele nu fac decît să-și mute valoarea lor în valoarea pînzei. Ele nu pot să aducă o creștere a valorilor. Numai munca vie a omului poate să producă valori noi.

După cum vedem, capitalul inițial de 12,5 dolari al fabricantului constă din două părți net deosebite. Suma de 10 dolari reprezintă valoarea materiei prime (5 dolari), a uzajului mașinilor și a materialelor ajutătoare (5 dolari). Acestea și-au mutat valoarea lor în aceea a pînzei de in. Această parte a capitalului nu-și schimbă valoarea și poartă denumirea de capital constant. Partea capitalului plătită muncitorului sub formă de salariu (2,5 dolari) a crescut în procesul producției întrucît muncitorul a mai produs valori pentru încă 2,5 dolari, deci această parte a capitalului a variat. Ea poartă denumirea de capital variabil.

Raportul dintre plusvaloarea care reprezintă munca neplătită a muncitorului și capitalul variabil din care s-a plătit salariul muncitorului, exprimat în procente, se numește **rata plusvalorii.** În exemplul de mai sus rata plusvalorii este de $\frac{2,5 \times 100}{2,5} = 100\%$ Nu este greu de văzut că rata plusvalorii exprimă de fapt gradul de exploatare a muncitorului, adică exprimă în ce măsură capitalistul își însușește munca neplătită a muncitorului. Rata plusvalorii poate fi deci exprimată atît prin raportul dintre plusvaloare și capitalul variabil, cît și prin raportul dintre timpul suplimentar și timpul necesar (5). În amîndouă cazurile ea va fi egală cu 100%.

Dacă în urma creșterii productivității muncii în ramuri care produc mijloacele de subsistență necesare muncitorului s-ar reduce timpul necesar de la 5 ore la 4 ore și respectiv salariul de la 2,5 dolari la 2 dolari, durata zilei de muncă rămînînd aceeași, atunci timpul suplimentar s-ar mări de la 5 ore la 6 ore, iar plusvaloarea de la 2,5 la 3 dolari. În felul acesta rata plusvalorii ar deveni $\frac{3 \times 100}{2} = 150\%$

După cum vedem, creșterea gradului de exploatare duce la creșterea ratei plusvalorii, deci și a profitului capitalistului. Tocmai de aceea se străduiesc capitaliștii să reducă salariul muncitorilor pentru a mări în felul acesta plusvaloarea însușită de ei.

Mai există încă o cale prin care capitaliștii pot mări exploatarea și obține mărirea plusvalorii. Dacă timpul necesar ar rămîne neschimbat (5 ore), iar durata zilei de lucru s-ar mări de la 10 ore la 12 ore, timpul suplimentar ar crește de la 5 la 7 ore, iar plusvaloarea de la 2,5 la 3,5 dolari. Rata plusvalorii ar fi de $\frac{3,5 \times 100}{2,5} = 140\%$

Deci, mărirea plusvalorii poate fi obținută de capitaliști prin două căi: fie prin scăderea timpului de muncă necesar, fie prin mărirea zilei de lucru. Plusvaloarea obținută prin prelungirea zilei de muncă Marx o numește plusvaloarea absolută, iar plusvaloarea care rezultă din reducerea timpului de muncă necesar și creșterea corespunzătoare a timpului suplimentar în urma creșterii productivității muncii, Marx o numește plusvaloarea relativă.

În zorii nașterii societății capitaliste, capitaliștii foloseau mai cu seamă prima cale, cu alte cuvinte căutau obținerea plusvalorii absolute prin mărirea zilei de lucru care atingea 14—16 și chiar mai multe ore. Cînd însă clasa muncitoare a început să se organizeze și să lupte pentru reducerea zilei de lucru, capitaliștii erau nevoiți să caute obținerea sub diferite forme a plusvalorii relative. Obținerea plusvalorii relative constituie și în zilele noastre mijlocul principal prin care capitaliștii din țările capitaliste mai dezvoltate caută să-și mărească profiturile. În colonii, în țări înapoiate și astăzi ziua de lucru ajunge cîteodată și pînă la 14—15 ore.

După cum am văzut, valoarea forței de muncă este determinată de valoarea obiectelor necesare pentru ca muncitorul să-și poată menține și reproduce forța lui de muncă. Trebuie spus că ea este o mărime care variază de la o țară la alta, de la o etapă istorică la alta, depinzînd în bună măsură de condițiile generale de trai, materiale și culturale, care au existat într-o țară în momentul cînd acesta a pornit pe calea dezvoltării capitaliste. Dar valoarea forței de muncă depinde înainte de toate de nivelul de viață pe care clasa muncitoare dintr-o țară sau alta și l-a putut cîștiga prin forța ei de organizare și prin luptele duse.

★

Descoperind cauzele exploatării capitaliste, Marx a arătat că profitul capitalistului se trage din munca neplătită a muncitorului, chiar atunci cînd capitalistul plătește toate mărfurile, inclusiv forța de muncă, după valoarea lor. În realitate însă, în societatea capitalistă acționează cauze care fac ca salariul muncitorilor să scadă sub valoarea forței lor de muncă și care duc la sărăcirea proletariatului.

O dată cu creșterea avuției naționale scade partea care revine clasei muncitoare din venitul național (produs în întreprinderile capitaliste), în comparație cu partea capitaliștilor care crește ceea ce Marx a denumit sărăcirea relativă a proletariatului. Astfel, de pildă, salariile muncitorilor din industria S.U.A. reprezentau față de profiturile capitaliștilor: în 1889 — 69%, în 1919 — 61%, în 1929 — 48%, în 1939 — 45%.

comparație cu îmbogățirea capitaliștilor, lucru pe care îl recunosc și unii economiști burghezi și social-democrați de dreapta, ci și în mod absolut. Sărăcirea absolută a clasei muncitoare se manifestă prin aceea că, pe măsura dezvoltării capitalismului, crește decalajul între salariul real (adică cantitatea de bunuri pe care muncitorul o poate obține cu acest salariu), pe de o parte și valoarea forței de muncă (adică cantitatea de bunuri de care muncitorul are nevoie pentru a-și satisface necesitățile care sporesc o dată cu creșterea cerințelor întregii societăți), pe de altă parte. Cercetat pe o perioadă mai îndelungată, salariul real în capitalism manifestă tendințe de scădere.

Dar nu numai nivelul salariului real reprezintă un indiciu al sărăcirii absolute al clasei muncitoare.

Sistemul capitalist, care este un sistem anarhic, bazat pe concurență, un sistem care nu cunoaște și nu poate cunoaște o economie planificată, este zguduit la anumite răstimpuri de crize economice de supraproducție, cînd mărfurile produse nu pot fi vîndute din cauză că cei care le-au produs și care sînt consumatorii lor principali, muncitorii salariați și alți oameni ai muncii, au veniturile limitate, iar mărfurile fiind proprietatea privată a capitaliștilor, muncitorii nu pot intra în posesiunea lor. Atunci multe fabrici se închid și asupra clasei muncitoare se abate un necruțător flagel social — șomajul de masă.

Șomajul există însă în țările capitaliste nu numai în timp de criză. Producția capitalistă cere menținerea în permanență a unui oarecare număr de șomeri, o armată industrială de rezervă, cum a denumit-o Marx, pentru a avea oricînd muncitori la dispoziție atunci cînd conjunctura economică permite lărgirea producției. În același timp, existența șomajului permite capitaliștilor să facă permanent presiuni asupra muncitorilor pentru ca să obțină scăderea salariilor.

Astăzi, introducerea automatizării în întreprinderile capitaliste are drept rezultat scăderea numărului celor ocupați în producție și deci sporirea șomajului chiar în perioadele de înviorare economică.

În orînduirea capitalistă nesiguranța zilei de mîine și pericolul șomajului îl paște pe fiecare muncitor, iar lunile lucrate nu pot recupera mizeria lunilor și, adesea, a anilor de șomaj. Potrivit datelor citate la Conferința privind problema șomajului, care a fost convocată de sindicatele americane la 8 aprilie 1959 la Washington, în S.U.A. existau în primăvara anului 1959 aproximativ 5 milioane de șomeri, iar milioane muncitori lucrau săptămîna incompletă (șomajul parțial).

Un alt aspect important al sărăcirii clasei muncitoare este creșterea necontenită a intensității muncii, ceea ce cere de la muncitor un mai mare efort fizic și intelectual care nu se compensează în întregime cu salariile existente, ducînd la extenuarea rapidă a muncitorului, la boli, la scăderea duratei mijlocii a vieții. Crește numărul accidentelor de muncă de pe urma ritmului excesiv de rapid și al insuficientei protecții a muncii. Așa, de pildă, în S.U.A. 13.300 muncitori au suferit în 1958 accidente mortale la locul de producție, iar 1.796 000 muncitori au fost accidentați.

Scumpetea chiriilor și a obiectelor de primă necesitate, devalorizarea monedei, războaiele, cursa înarmărilor care apasă greu asupra oamenilor muncii și altele contribuie de asemenea la scăderea nivelului de trai al clasei muncitoare în țările capitaliste și constituie tot atîtea aspecte ale sărăcirii clasei muncitoare.

Din datele furnizate de o publicație progresistă americană „Labor Fact Book", cu privire la condițiile de muncă și de viață ale celor ce muncesc pe perioada 1957—1958, reiese că, conform chiar unor statistici oficiale, veniturile a 37,5 milioane sau a 66% din familiile americane nu le asigurau minimul de existență.

În același timp, 0,5% din familii aveau un venit de peste 25 mii dolari pe an, iar 155 de oameni au avut fiecare a avere de la 50 milioane dolari în sus.

Pentru a căpăta o imagine completă asupra situației clasei muncitoare trebuie luat în seamă nu numai nivelul de trai al proletariatului în țările capitaliste puternic dezvoltate, ci și situația oamenilor muncii în țările slab dezvoltate, în țările dependente și în colonii. Deosebit de scăzut este nivelul de trai al celor ce muncesc în colonii, unde în multe locuri se păstrează o stare de semi-robie.

Aproape 1,5 miliarde de oameni din lumea capitalistă trăiesc în sărăcie.

Exploatarea clasei muncitoare și sărăcirea ei relativă și absolută se accentuează și capătă aspecte noi o dată cu apariția capitalismului monopolist de stat în care corporațiile monopoliste cele mai puternice își supun în întregime aparatul de stat capitalist, pe care-l folosesc în interesul îmbogățirii lor proprii și al exploatării crescinde a oamenilor muncii și a țărilor slab dezvoltate și dependente.

După cum arată Acad. E. Varga, statul capitalist ia de la cetățenii săi peste ¼ din venitul național pe care-l redistribuie în folosul monopoliștilor. Astfel, impozitele reprezintă față de venitul național global în

Germania Occidentală	32,5%
Franța	31,1%
Anglia	29,2%
Italia	28,0%
S.U.A.	25,2%

Partea covîrșitoare a acestor impozite servește scopurilor înarmării care înghite sume mereu mai mari. Bunăoară, S.U.A. care au cheltuit în anul 1900 pentru înarmare 191 milioane dolari, au cheltuit în 1958 pentru aceleași scopuri 40 miliarde dolari. Statul imparte comenzile militare cele mai avantajoase monopolurilor, el stabilește mari taxe de import pentru a permite monopolurilor să mențină prețuri mari în interior, jefuind masele muncitoare din țările lor. Datorită acestor măsuri veniturile nete ale principalelor corporații monopoliste în S.U.A. au fost în 1957, după plata impozitelor, de 15,8 miliarde dolari, iar profiturile tuturor monopolurilor americane au atins în perioada 1946—1956, suma fantastică de 385 miliarde dolari.

Apar și se dezvoltă formele „științifice" ale stoarcerii plusvalorii ca taylorismul, fordismul și altele menite să intensifice pînă la maximum munca pe care o prestează muncitorii și să sporească în felul acesta plusvaloarea capitalistă.

În măsură mai mare decît înainte monopolurile încearcă să mute asupra clasei muncitoare urmările crizelor economice de supraproducție, cum a fost cazul în anii 1957—1958, cînd, cu toată intensitatea crizei, n-au scăzut profiturile marilor monopoluri, în timp ce clasa muncitoare a trebuit să suporte întreaga sărăcie legată de șomaj, de menținerea prețurilor mari la obiecte de primă necesitate etc.

(Urmare din pag. 6)

Cu ajutorul unor legi antimuncitoreşti, cum este legea Taft Hartley în S.U.A., monopolurile încearcă să obţină „înghe-ţarea" salariilor, să împiedice organizarea forţelor proletariatului în lupta împotriva exploatării crescinde, să interzică şi să împiedice izbucnirea grevelor.

Apariţia primului stat socialist din lume, existenţa ţărilor lagărului socialist, unde a fost desfiinţată exploatarea omului de către om şi succesele crescinde ale acestor ţări în frunte cu Uniunea Sovietică în ridicarea bunăstări materiale şi culturale a oamenilor muncii, împiedică marile monopoluri să recurgă exclusiv la mijloace brutale în aplicarea diferitelor sisteme de stoarcere a plusvalorii şi de luptă împotriva forţelor organizate ale proletariatului, le sileşte să caute şi alte căi, care să contracareze atracţia pe care o exercită asupra clasei muncitoare existenţa şi succesele lumii socialiste, influenţa partidelor comuniste şi sindicatelor revoluţionare.

Acestui scop îi serveşte în primul rînd încercarea social-democraţilor de dreapta, a reformiştilor şi revizioniştilor, de a nega valabilitatea pentru timpul nostru a învăţăturii lui Marx cu privire la plusvaloare şi la sărăcirea absolută şi relativă a clasei muncitoare Indeosebi în ultimii ani au înflorit tot felul de teorii despre capitalismul „îmbunătăţit", despre dezvoltarea „fără crize" a capitalismului etc. Dar inconsistenţa acestor teorii a fost dovedită atît prin crizele ce au avut loc în S.U.A. în anii 1948—1950 şi 1953—1954, cît, mai cu seamă, prin izbucnirea în 1957—1958 a unei crize economice care a cuprins după S.U.A. şi o serie de ţări din Europa Occidentală, resimţindu-se, în special în unele ramuri, prin creşterea importantă a şomajului şi înrăutăţirea condiţiilor generale de viaţă ale muncitorilor.

Încercînd a dezbina forţele organizate ale proletariatului şi a împiedica lupta lui, monopolurile capitaliste, ajutate intens de social-democraţia de dreapta şi de liderii sindicatelor reformiste, folosesc în întreprinderi aşa-zisa metodă a „relaţiilor umane", cu ajutorul căreia încearcă să cointereseze pe muncitori în sporirea intensităţii şi productivităţii muncii, să-i mituiască cu un sistem de salarizare şi de premiere, care să fie cît mai individualizat şi să-i reţină de la participarea la lupte greviste, să slăbească solidaritatea lor de clasă. Aceluiaşi scop îi serveşte şi încercarea de a contrapune organizaţiilor de clasă ale proletariatului tot felul de organizaţii patronale politice, culturale, sportive, cu caracter social, scoaterea în uzine a unor gazete patronale, chiar şi organizarea unor „consfătuiri" care să dea muncitorilor iluzia „participării" lor la rezolvarea treburilor întreprinderii în aceeaşi măsură cu capitaliştii. Aceloraşi scopuri serveşte trîncăneala despre „lumea liberă" şi despre binefacerile pe care capitalismul le-ar aduce omenirii.

Demascînd minciunile reacţiunii capitaliste despre aşa-zisa „lume liberă" şi despre „raiul" capitalist, tovarăşul N. S. Hruşciov spunea în Raportul la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S.: „Da, este adevărat că în ţările capitalului există libertate, dar pentru cine? Desigur că nu pentru muncitorii care sînt nevoiţi să se angajeze la capitalist în orice condiţii numai să nu nimerească în uriaşa armată a oamenilor „liberi" de muncă. Şi nici pentru ţărani, asupra cărora planează în permanenţă primejdia „eliberării" de propria lor gospodărie, ca urmare a ruinării lor. Şi nici pentru intelectualitate, a cărei activitate creatoare este strînsă în menghina dependenţei materiale de sacul cu bani şi a „conducerii spirituale" a diferitelor comisii pentru verificarea lealităţii. În ţările capitaliste există libertate numai pentru cei care au bani şi, prin urmare, putere" [1]).

La creşterea exploatării, la încercările de a lipsi pe muncitori de roadele luptelor pentru drepturi economice şi politice, la povara înarmărilor şi la pericolul unui nou război mondial nimicitor, clasa muncitoare, unindu-se tot mai strîns cu alte pături muncitoare, răspunde prin organizarea pe baza unităţii de acţiune a unor greve de masă, prin apărarea organizaţiilor sale sindicale, prin îmbinarea luptei economice cu cea politică, îndreptată împotriva marilor monopoluri şi a statului capitalist care nu este decît unealta acestora. Importantele greve economice şi politice care au avut şi au loc şi în prezent în aproape toate ţările capitaliste, cum este greva celor 500 mii de oţelari din S.U.A., grevele a milioane de muncitori industriali şi agricoli din Italia, ale muncitorilor din Germania occidentală, din Franţa, luptele de mare amploare pe care le duc oamenii muncii din Japonia împotriva pactelor militare cu S.U.A. şi altele, dovedesc amploarea pe care o capătă această luptă în care clasa muncitoare se plasează în fruntea tuturor celor exploataţi, fiind clasa cea mai înaintată a societăţii contemporane.

Promotorii cei mai consecvenţi ai acestor lupte sînt partidele comuniste care se călăuzesc de învăţătura marxist-leninistă pe care o aplică creator în condiţiile concrete ale ţărilor lor şi o dezvoltă necontenit ca armă de luptă pentru apărarea intereselor clasei muncitoare şi transformarea revoluţionară a societăţii.

În **Chemarea** celor 17 partide comuniste din toate ţările capitaliste ale Europei, apărută recent, clasa muncitoare este **chemată** ca, împreună cu toţi oamenii muncii şi cu toate forţele democratice din ţările capitaliste, să-şi ridice glasul pentru a obţine dezarmarea generală şi totală, să intensifice lupta împotriva şomajului, pentru mărirea salariilor, îmbunătăţirea asigurărilor sociale, egalitatea în drepturi a femeilor şi a tineretului muncitor. Chemarea subliniază că în prezent este mai necesară ca oricînd unirea tuturor forţelor poporului în lupta împotriva forţelor întunericului şi a privilegiilor unui pumn de monopolişti.

Opusă lumii capitaliste măcinată de contradicţii, se ridică triumfătoare cea mai umană şi cea mai înaintată orînduire socială — socialismul. În ţările socialiste, o dată cu victoria relaţiilor de producţie socialiste atît la oraş cît şi la sate, dispare orice exploatare a omului de către om şi o dată cu ea orice sursă a plusvalorii. Produsul muncii celor ce muncesc revine în întregime acestora. Temelia bunăstării crescînde a oamenilor muncii este proprietatea obştească asupra mijloacelor de producţie, creşterea neîncetată şi neîntreruptă a producţiei. Munca omului eliberat de exploatare se dovedeşte a fi un nesecat izvor de avînt creator, ceea ce face posibil tempouri rapide de dezvoltare a economiei şi culturii, de neconceput în ţările capitaliste.

★

Învăţătura lui Marx despre plusvaloare a devenit de peste un secol o armă de luptă în mîinile clasei muncitoare împotriva capitaliştilor, pentru eliberarea de sub jugul exploatării şi pentru transformarea revoluţionară a societăţii. Ea a scos de pe faţa hidoasă a exploatării capitaliste vălul care o acoperea, dovedind în mod ştiinţific că nu există altă sursă de profituri capitaliste decît plusvaloarea, munca neplătită, munca furată a muncitorilor salariaţi, că nu există altă cale de a scăpa de exploatare şi mizerie decît desfiinţarea orînduirii capitaliste însăşi.

Dezvăluind sursele exploatării capitaliste, Marx a arătat că producerea plusvalorii reprezintă scopul producţiei capitaliste, este legea economică fundamentală a capitalismului care determină creşterea şi adîncirea tuturor contradicţiilor sale şi creează premisele obiective pentru inevitabila sa pieire. De aceea, învăţătura despre plusvaloare este considerată pe drept cuvînt piatra unghiulară a învăţăturii economice marxiste.

Învăţătura marxistă despre plusvaloare a dat clasei muncitoare conştiinţa puterii sale, a indicat rolul ei istoric de gropar al capitalismului, rolul clasei celei mai revoluţionare, care o dată cu eliberarea ei proprie desfiinţează pentru totdeauna exploatarea omului de către om. De aceea, învăţătura economică a lui Marx şi a cîştigat dintotdeauna ura neîmpăcată din partea capitaliştilor şi a lacheilor lor, care au încercat la început să o treacă sub tăcere, iar cînd aceasta nu s-a mai putut, s-au străduit din răsputeri s-o denatureze, s-o împiedice să devină armă de eliberare de sub exploatare şi mizerie a proletariatului şi a tuturor oamenilor muncii. Dar în pofida lor, învăţătura marxist-leninistă repurtează victorii istorice călăuzind măreţul proces al trecerii de la capitalism la socialism.

ZINA BRÎNCU

[1]) N. S. Hruşciov — Raportul la cel de-al XXI-lea Congres extraordinar al P.C.U.S., E.S.P.L.P., 1959 pag. 108.

BIBLIOGRAFIE

K. MARX — *Capitalul, Ed. P.M.R. 1948 pag. 175-185*

V. I. LENIN — *Doctrina economică a lui Marx (paragraful „Plusvaloarea"), Opere vol. 21, pag. 47-52.*

* * * — *Manualul de Economie Politică, Ed. Politică 1959, Ed. II-a, pag. 83-102.*

* * * — *Probleme ale păcii şi socialismului Nr. 1/1959, pag. 86 — „Despre formele şi metodele contemporane de exploatare din întreprinderile capitaliste".*

* * * — *Probleme ale păcii şi socialismului Nr. 8/1959, pag. 40 — E. Varga „Criza şi clasa muncitoare".*

VIAŢA SINDICALĂ ÎN ŞCOLI

Preocupări de actualitate

Nu de mult, comitetul de instituţie de la Şcoala medie nr. 1 din oraşul Ploeşti a organizat o consfătuire de muncă avînd ca temă: Legarea învăţămîntului de practică.

Înfăţişînd rezultatele pozitive obţinute în şcoală în această privinţă, referatul prezentat la consfătuire a arătat că mulţi profesori se preocupă permanent să lege cunoştinţele teoretice predate elevilor de problemele industriei şi agriculturii. Profesorul de fizică, de exemplu, predînd la clasa a VII-a capitolul „Optica", a făcut cu elevii o serie de aplicaţii privind cercetarea calităţii semincerelor cu ajutorul luminii. La lecţiile referitoare la vasele comunicante s-a insistat asupra folosirii principiului acestora la efectuarea reţelei de canale provizorii pentru irigarea terenurilor. La alte lecţii de fizică elevii au rezolvat probleme de aplicare a legii lui Ohm, de calculare a forţei electromotoare, de aplicare a legilor mecanice, a legii lui Lentz etc.

La chimie, elevii clasei a VII-a au studiat concret rolul catalizatorilor în grăbirea reacţiilor, efectuînd descompunerea unor substanţe. Totodată li s-a arătat importanţa industrială a catalizatorilor care, grăbind reacţiile, reduc timpul de producţie. În cadrul orelor de chimie s-au efectuat de asemenea probleme stoechiometrice, ca de exemplu aflarea masei sau volumului substanţelor care iau parte sau se produc în reacţie, aflarea purităţii unor minereuri, a randamentului unei transformări etc.

La matematică profesorii caută să fixeze cunoştinţele predate prin rezolvarea unor probleme cu conţinut practic. La clasa a IX-a „B", de pildă, s-au efectuat cu elevii probleme privind mişcarea accelerată a cărei ecuaţie se prezintă sub forma unui trinom de gradul II. În cadrul orelor de trigonometrie la clasa a X-a, la capitolul „Arce şi unghiuri", s-au rezolvat probleme referitoare la viteza unghiulară şi liniară, făcîndu-se legătura cu mişcarea diferitelor mobile. O deosebită atenţie au acordat profesorii de matematică înarmării elevilor cu deprinderea de a minui corect şi repede tabelele de valori trigonometrice, de a folosi hîrtia milimetrică pentru diagrame, linia gradată etc.

În şcoală se acordă, de asemenea, o mare atenţie efectuării lucrărilor practice de laborator. De exemplu, elevii clasei a VII-a au studiat proprietăţile oxigenului pe baza unor lucrări de laborator privind arderea metaloizilor şi a metalelor în oxigen şi obţinerea de oxizi acizi şi bazici.

Şcoala organizează adesea vizite ale elevilor în întreprinderi. Cu prilejul vizitei făcute la uzina „1 Mai", bunăoară, elevii au studiat principiul de funcţionare a cuptorului electric pentru obţinerea oţelului, procesul de fabricaţie a pieselor de utilaj petrolifer, turnarea oţelului în forme şi diferite procese tehnologice. Cu ocazia vizitei la Uzina mecanică din localitate, elevii au cunoscut procesul industrial de cromare, în care au întîlnit aplicaţii ale electrolizei. Vizitînd Atelierele C.F.R., elevii au putut vedea cum este construit şi cum funcţionează defectoscopul studiat de ei ca aplicaţie a ultrasunetelor.

Referatul prezentat la consfătuire a trecut în revistă şi activitatea diferitelor cercuri în care lucrează elevii şi a dat, de asemenea, unele informaţii referitoare la organizarea practicii elevilor în producţie.

Din păcate, însă, el s-a oprit la o simplă descriere a activităţilor desfăşurate, fără să încerce o analiză a acestora, fără să vorbească despre lipsurile existente încă în şcoală, fără să ridice probleme. De pildă, vorbind despre efectuarea practicii în producţie, referatul a enumerat deprinderile însuşite de elevii unor clase în timpul practicii şi obiectele lucrate de ei, fără să pună în discuţie aspectele concrete ale organizării şi desfăşurării practicii. Referatul n-a tras concluzii pe marginea experienţei dobîndite de profesorii şcolii, mulţumindu-se doar să repete unele indicaţii din programă, bine cunoscute tuturor. Nu i de mirare, de aceea, că şi discuţiile s-au mărginit la generalităţi şi că lucrările consfătuiri s-au încheiat fără a se lua măsuri concrete.

Este surprinzător că tov. I. Casapu, preşedintele Comitetului sindical al muncitorilor din învăţămînt din oraşul Ploeşti, care a asistat la consfătuire, n-a avut nici un cuvînt de spus în legătură cu deficienţele acestea.

Comitetul de instituţie de la Şcoala medie nr. 1 din Ploeşti, trebuie să acorde o mai mare atenţie pregătirii consfătuirilor de muncă pe care le organizează pentru a aduce o contribuţie efectivă la îmbunătăţirea activităţii din şcoală.

C. R.

În vacanţă

(Urmare din pag. 1)

La Casa de copii şcolari din Buşteni, activitatea cea mai îndrăgită acum, în timpul vacanţei de iarnă, o constituie excursiile. Una îi poartă pe elevi către Gura Dihamului, alta către Zamora, alta spre Azuga... Schiorii îşi ung bocancii şi îşi cercetează nerăbdători schiurile. Curînd vor aluneca pe întinsurile albe ale pantelor.

La Castelul Peleş, unde se află numeroşi scriitori, telefonul sună deseori insistent. La celălalt capăt al firului, o voce rugătoare:

— Am dori ca un tovarăş scriitor să vină să le vorbească elevilor noştri despre munca sa... Mai tîrziu? Nu, nu se poate. Acum e momentul cel mai potrivit. Elevii sînt în vacanţă. Aşadar veniţi? Vă mulţumim, elevii se vor bucura foarte mult...

Astfel de întîlniri între elevi şi oameni de seamă fac parte din programul multor acţiuni organizate în timpul vacanţei. Sînt invitaţi în şcoli scriitori, muncitori fruntaşi, luptători din ilegalitate, care le vorbesc elevilor despre trecutul de luptă al clasei muncitoare, despre frumuseţea muncii din întreprinderi.

900 de pionieri şi elevi din şcolile sportive ale Capitalei au plecat la taberele de schi organizate pentru ei în cîteva cabane din munţii Bucegi.

Pentru cei mici au apărut, în mai toate oraşele patriei noastre, tradiţionalele oraşele de basm, în care copiii găsesc jucăriile, cărţile, surprizele şi jocurile atît de mult iubite de ei.

Vacanţa nu reprezintă pentru copii numai cîteva zile de reconfortare, ci şi un minunat prilej de a gusta cît mai mult din acele bucurii pe care ei le preţuiesc îndeosebi. Jocurile în aer liber, întrecerile sportive, o carte, un film, un spectacol de teatru, o excursie la munte, o vizită într-un muzeu sau într-o întreprindere, emoţiile unei serbări, o întîlnire cu un scriitor sau un muncitor sînt tot atîtea daruri pe care le aduce vacanţa.

Învăţătorii şi profesorii se îngrijesc ca aceste daruri să fie cît mai multe şi mai frumoase.

Utilizarea materialului didactic în şcoli

Bobinele pentru electromagnetism

Şcolile noastre au fost utilate în ultimul timp cu numeroase materiale didactice care pot fi de un mare folos pentru înţelegerea de către elevi a cunoştinţelor ce li se predau şi pentru legarea învăţămîntului de practică. Printre aceste materiale se numără şi bobinele pentru electromagnetism, care cuprind un ansamblu format dintr-o serie de 7 bobine, mai multe piese feromagnetice şi un sistem de strîngere. Iată cîteva din experienţele ce se pot efectua cu ajutorul bobinelor pentru electromagnetism:

Realizarea unui electromagnet. Se introduce bobina cu 600 spire pe fierul în formă de U sau pe bara dreaptă. Apoi se intercalează într-un circuit. Dacă lăsăm să treacă prin bobină un curent continuu de maximum 2 amperi, vom realiza un electromagnet.

Închizînd circuitul magnetic al electromagnetului în formă de U cu armătura, se evidenţiază forţa portantă a electromagnetului.

Dacă pe ambele braţe ale fierului în formă de U se pune cîte o bobină cu acelaşi număr de spire şi se fixează la capetele lor două piese polare, între aceste piese se va forma, la trecerea curentului prin bobinele înseriate, un cîmp magnetic puternic. Acest cîmp magnetic poate fi utilizat, de exemplu, la demonstrarea inducţiei forţei electromotoare într-un cadru de sîrmă cu cca 100 spire, introdus sau scos brusc dintre cei doi poli.

Realizarea unui transformator. O utilizare frecventă a bobinelor pentru electromagnetism o constituie realizarea unui transformator. Pentru aceasta bobina primară — de 600 sau 1200 spire — se alimentează la curent alternativ. Pe cele două braţe ale fierului în formă de U se aşează cîte o bobină cu număr diferit de spire, una constituind primarul, iar cealaltă secundarul transformatorului. Înainte de legarea bobinei primare la reţeaua de curent alternativ de 120 V sau 220 V se va închide circuitul magnetic prin strîngerea armăturii la fierul în formă de U. Apoi, cu ajutorul bobinei secundare de 2 x 300 spire, al bobinei de 1200 spire sau al celei de 6 spire se pot realiza diverse raporturi de transformare (ridicare sau coborîre).

Dacă bornele bobinei secundare de 6 spire se scurtcircuitează cu un cui de diametrul 2—3 mm, ca bobină fiind utilizată bobina de 600 spire, se poate pune în evidenţă curentul de mare intensitate din secundar prin încălzirea la roşu sau chiar topirea cuiului.

Bobina cu 12000 spire utilizată ca bobină secundară la transformator produce o tensiune de 6780 V dacă se foloseşte ca bobină primară bobina de 600 spire la 220 V, sau de 300 spire la 120 V. Datorită acestei tensiuni ridicate, experienţa trebuie făcută cu atenţie, ţinîndu-se seama de normele de protecţie.

Aceeaşi bobină se poate folosi şi ca secundar al bobinei de inducţie.

Este necesar să precizăm că în efectuarea experienţelor cu bobinele pentru electromagnetism trebuie să se ţină cu stricteţe seama de normele de securitate privitoare la folosirea curentului de la reţea şi a tensiunilor ridicate, pentru a se evita accidentele.

RODICA LUPU
ing. proiectant la I.M.D.

Răvaşe de Anul Nou

Unui profesor cu experienţă.

Din lunga ta experienţă,
Noi îţi urăm necontenit
Să dăruieşti cu consecvenţă,
Ca un Gerilă erudit

Învăţătorilor şi profesorilor

Am vrea ca în curînd alîţi să fiţi
Trecuţi pe lista celor emeriţi
Încît „Gazeta" neîncăpătoare, evident,
Să tipărească pentru voi un supliment.

Unui director de şcoală bun gospodar şi pedagog destoinic.

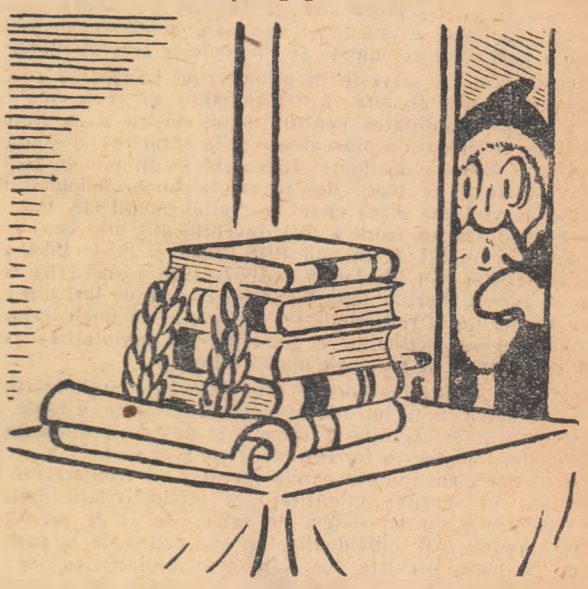

Succese noi şi bucurii
Vor fi aduse-n a ta cale
Dar nu de Moş Gerilă — ştii,
Ci doar de meritele tale.

Există unele profesoare care vin la curs într-o ţinută nepotrivită, ceea ce dăunează prestigiului lor.

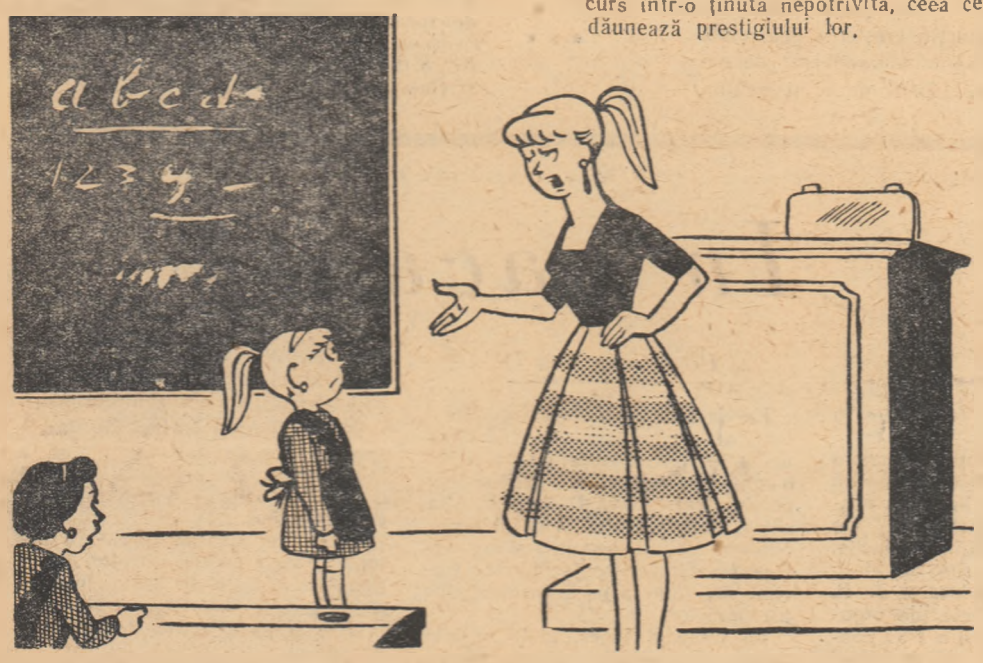

— Fetiţo, tu nu vezi ce caraghioasă eşti?
Cu părul astfel pieptănat nu se cuvine.
Şi cine te-a-nvăţat ca să maimuţăreşti
Persoane serioase, spune cine?!

Unii conducători ai secţiilor de învăţământ şi cultură se mărginesc să culeagă informaţii din rapoartele inspectorilor, fără să se mai deplaseze pe teren.

— Azi munca pe teren am terminat!
— Numai o şcoală nu ai inspectat.
Şi din motive obiective! Din greşeală:
Peste aceasta... s-a vărsat cerneală.

Unii profesori consideră că rolul lor de educatori încetează îndată ce au părăsit localul şcolii.

— Acela cu ţigara-n gură e
Elevul tău din clasa IX-a B!
— Ce vrei să spui cu asta, măi Topală?
Fumează doar pe stradă, nu la şcoală!

Mai sînt profesori care se rezumă la ceea ce au învăţat la timpul lor, neţinîndu-se la curent cu noutăţile.

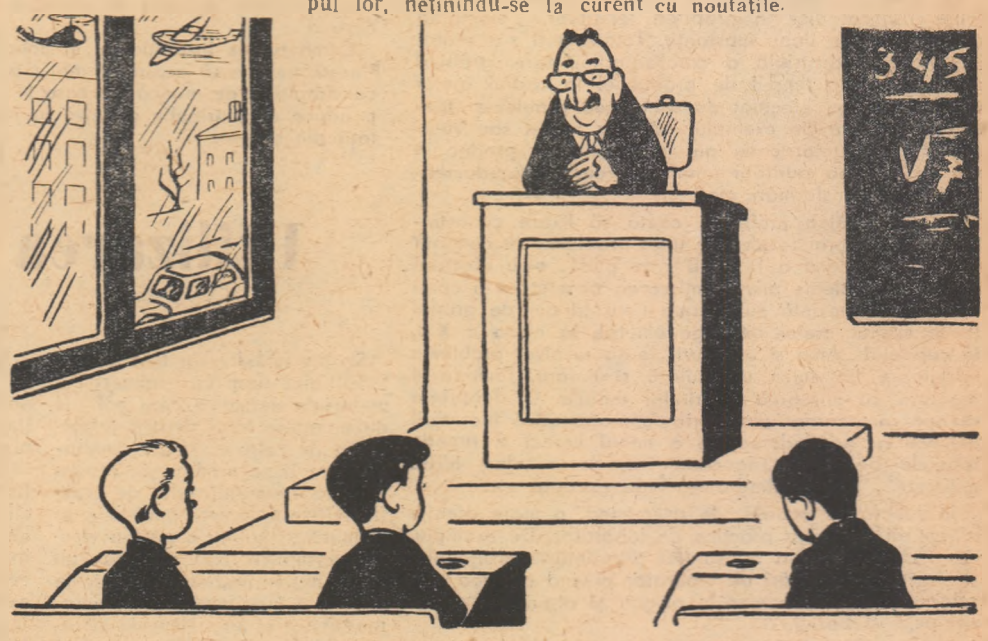

— Fiţi în pas cu ritmul vremurilor noi,
Zi de zi ştiinţa şi-a lărgit hotarul,
Să lăsăm deoparte carul tras de boi:
Luaţi poştalionul, mergeţi cu tramcarul!

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.00.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Bucureşti, Piaţa Scînteii.